

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Право

Кодекс цивільного захисту України

▶ СТОР. 4—10, 15—20

Акції

У курортному місті вирують пристрасті

▶ СТОР. 12

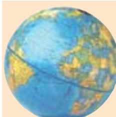

Віншування!

Працю хліборобів увінчав коровай–рекордсмен

▶ СТОР. 13

№ 220 (5470) ВІВТОРОК, 20 ЛИСТОПАДА 2012 РОКУ WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Новий парламент збереться не пізніше 14 грудня

Погоджувальна рада

Останнє засідання парламенту нинішнього скликання, вочевидь, відбудеться 4 грудня, а новообрана Верховна Рада України сьомого скликання має розпочати свою роботу і провести перше пленарне засідання не пізніше 14 грудня. Від 14 листопада упродовж 20 днів новообрані депутати мають визначитися, де працюватимуть: чи в парламенті, чи на своїх попередніх місцях. На цьому наголосив на початку погоджувальної ради глава парламенту Володимир Литвин. Він закликав депутатів нинішнього складу парламенту прийняти узгоджене рішення, коли буде проведено завершальне засідання Верховної Ради шостого скликання і розпочати підготовку до початку діяльності нового парламенту.

▶ СТОР. 2

Сьогодні набрав чинності новий Кримінальний процесуальний кодекс

Отже, в країні діятиме новий КПК. Документ, прийнятий півроку тому, запроваджує нові принципи розслідування злочинів та притягнення до кримінальної відповідальності. Є надія, що в результаті цієї реформи більше злочинців нестимуть заслужене покарання, а невинуваті будуть убезпечені від міліцейських та суддівських помилок.

▶ СТОР. 21

Саміт з ЄС відбудеться, але за певних умов...

Представництво Європейського Союзу в Україні заявляє, що позиція щодо проведення саміту «Україна — Євросоюз» на початку 2013 року не змінилася. Про це «Українським новинам» повідомив прес-аташе представництва ЄС в Україні Давид Стулік. Водночас він відмовився коментувати інформацію про те, що зустріч на найвищому рівні не відбудеться й пізно погоджувати дати, оскільки графіки президентів Європейської комісії Жозе Мануеля Баррозу й Ради ЄС Германа ван Ромпея вже складено.

Раніше в ЗМІ з'явилася інформація з посиланням на слова глави місії України при ЄС Костянтина Єлісеєва про те, що саміт «Україна — ЄС» не відбудеться, оскільки в Євросоюзу немає мотивації для його проведення, зокрема, через ув'язнення колишнього прем'єр-міністра Юлії Тимошенко. Згодом Єлісеєв заявив, що саміт відбудеться за будь-яких умов і в найближчі дні буде оприлюднено дати його проведення. Ну а в середині жовтня глава представництва ЄС в Україні Ян Томбинський зазначав, що проведення зустрічі залежить від демократичності проведення парламентських виборів.

Океан пластику, в якому можна захлинутися

***З** 200 тисяч тонн поліетиленових пакетів і пляшок, які накопичуються щорічно, Україна переробляє лише 7% від цієї кількості, тоді як, наприклад, Швеція — 90%, а Німеччина — 70%. Отже, з кожним роком Україна дедалі більше знищує свою природу, перетворюючись на одне з найбільших європейських сміттєзвалищ.*

Мета київської акції «Дивовижні пригоди людини-пляшки», що відбулася в неділю, — привернути увагу громадськості до проблеми безвідповідального ставлення до утилізації пластикового сміття. Необхідність вторинного використання й переробки океану пластику, в якому ми можемо захлинутися, сьогодні актуальна як ніколи: наша країна вже вийшла на лідируючі позиції з кількості відходів на душу населення. Сьогодні понад 170 тис. га території відведено під сміттєзвалища й полігони, на яких зберігається понад 38 млрд. тонн різних промислових і виробничих відходів. Експерти вважають, що однією з головних причин нашої «сміттєвої» кризи є відсутність не тільки переробки, а й самої культури розподілу відходів на пластикові та органічні. Якщо Україна в найближчому майбутньому не створить налагоджену й надійну програму переробки відходів, незабаром вона стане суцільною територією екологічного лиха.

Фото Володимира ТАРАСОВА (Укрінформ).

ОФІЦІЙНО

До уваги народних депутатів, обраних на виборах народних депутатів України 28 жовтня 2012 року в одномандатних виборчих округах, які реєструвалися кандидатами в народні депутати шляхом самовисування, або висунутих політичними партіями, які не подолали п'ятивідсотковий бар'єр

Відповідно до частини другої статті 13 Регламенту Верховної Ради України народні депутати України, обрані в одномандатних округах, які реєструвалися кандидатами в народні депутати шляхом самовисування, або висунуті політичними партіями, які не подолали п'ятивідсотковий бар'єр, делегують до складу Підготовчої депутатської групи своїх представників з розрахунку один представник від 15 народних депутатів. Письмова пропозиція щодо свого представника, підписана не менш ніж 15 народними депутатами, подається Голові Верховної Ради України, а в разі його відсутності — Першому заступнику чи заступнику Голови Верховної Ради України не пізніш як через п'ять днів після офіційного оприлюднення Центральною виборчою комісією результатів виборів.

Апарат Верховної Ради України.

КОРОТКО

■ Столична податкова за 10 місяців відшкодувала платникам понад 3 млрд. грн. ПДВ **(УНІАН).**

■ До кінця нинішнього століття температура на нашій планеті зросте на 4 градуси Цельсія, якщо не буде вжито нових заходів, покликаних зупинити зміну клімату. **Про це застерігає Всесвітній банк у своїй доповіді Turn Down the Heat («ЗН»).**

■ Віктор Янукович доручив уряду до 1 березня наступного року переглянути стипендії. Необхідно «встановити різницю між академічною стипендією та її підвищеним розміром», **підкреслив Президент (www.izvestia.com.ua).**

■ Щорічно в АРК з'являється не менш як 1 тис. га лісових насаджень, **інформує наш власкор Роман ЧЕРЬОМУХІН.** «Прагнемо, щоб у нас у Криму була майже 20% залісненість, сьогодні — 11%», — **зазначив голова Республіканського комітету з лісового й мисливського господарства Ігор КАЦАЙ.**

Андрій Шевченко відмовився очолити збірну України з футболу *(прес-служба ФФУ)*

Новий парламент збереться не пізніше 14 грудня

ПОГОДЖУВАЛЬНА РАДА

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Політичним силам, які пройшли до нового парламенту й утворять у ньому депутатські фракції, повідомив В. Литвин, відправлено листа за підписом керівника апарату Верховної Ради з проханням делегувати відповідну кількість новообраних депутатів до складу робочої групи з підготовки першого пленарного засідання нового парламенту. А перше засідання робочої групи може відбутися одразу після опублікування в офіційній пресі закону про внесення змін до Регламенту Верховної Ради.

До розкладу засідань на нинішній пленарний тиждень за пропозиціями Кабінету Міністрів і парламентських комітетів запропоновано 126 питань. Однак це надзвичайно багато — за спокійних обставин парламент може за тиждень опрацювати вдвічі менше питань.

ДОСЛІВНО

Володимир ЛИТВИН:

«Проект закону про державний бюджет України на 2013 рік цього тижня до парламенту не надійде».

За його словами, Кабінет Міністрів ще продовжує «напружену роботу» над держбюджетом, і коли його внесуть до парламенту, може бути проведено позачергове пленарне засідання. «Тож постає питання, чи є потреба розглядати ці 126 питань, чи визначити першорядні питання, які не викликають жодних заперечень серед чинної Верховної Ради, розглянути їх та орієнтуватися на останнє засідання нинішньої Верховної Ради 4 грудня, — сказав глава парламенту. — А в разі потреби можна буде проводити позачергові засідання».

Водночас лідер фракції «БЮТ-«Батьківщина» Андрій Кожем'якін заявив, що легітимність наступного складу парламенту залишається під запитанням через численні порушення під час виборів, і запевнив, що опозиційні політичні сили зроблять усе можливе, щоб фальсифікаторів виборів було покарано, а обрані депутати від опозиції опинилися в парламенті. «Ми боротимемося всіма конституційними і законними методами, — сказав А. Кожем'якін. — Результат, який оголосила ЦВК, не відображає волевиявлення громадян. Відповідальність за це лежить на нинішній владі й особисто на Президентові». За його словами, фракція «БЮТ-«Батьківщина» ще вирішуватиме, чи входитиме до складу робочої групи з підготовки першого пленарного засідання новообраного парламенту, оскільки хоче побачити алгоритм, за яким розподілятимуться посади в новому парламенті, в тому числі й голів комітетів. «А поки що ми не братимемо участі в робочій групі», — сказав А. Кожем'якін.

Опозиційні фракції також виступають категорично проти розгляду змін до виборчого закону щодо перевиборів в одномандатних виборчих округах і проти повторних виборів у п'яти округах, оскільки підсумки голосування в них можна встановити за протоколами з мокрими печатками. Перед тим, як розглядати цей законопроект, фракція «БЮТ-«Батьківщина» вимагає заслухати інформацію Генпрокурора та міністра внутрішніх справ щодо порушень під час виборів, зокрема про використання спецзагонів міліції проти учасників виборчого процесу, а також інформацію Голови Верховного Суду про діяльність судів під час розгляду скарг, пов'язаних із виборами. Цю позицію підтримав і представник фракції «НУ—НС» Руслан Князевич, наголосивши, що є всі підстави встановити результати виборів у п'яти скандальних виборчих округах за результатами оригіналів протоколів ОВК з мокрими печатками.

Проект закону про держбюджет-2013 після його надходження до парламенту, наголосив А. Кожем'якін, має бути розглянутий згідно з Бюджетним кодексом за повною, а не скороченою процедурою.

В. Литвин повідомив, що до парламенту надійшла письмова інформація від Генпрокуратури і МВС, яку направлено до депутатських фракцій і профільних комітетів. Рішення про заслуховування керівників цих відомств у парламенті має прийняти парламент голосуванням. А Голова Верховного Суду, зауважив керівник парламенту, не може доповідати про діяльність судів під час виборів, оскільки він не керує судами.

Лідер фракції Партії регіонів Олександр Єфремов закликав усі політичні сили потиснути одне одному руки і спільно працювати в новому парламенті, як у всьому цивілізованому світі. Парламентарій висловив подив щодо постійної зміни точки зору опозиційного табору: спочатку говорили про потребу перевиборів по всій Україні, а тепер уже кажуть про можливість встановити результати виборів у всіх округах. На нинішньому пленарному тижні, на думку О. Єфремова, варто визначити пріоритетні законопроекти, які слід розглянути до завершення роботи нинішнього парламенту, адже за законом усі законопроекти, які не було розглянуто в першому читанні, повертаються суб'єктам законодавчої ініціативи. «А якщо до 4 грудня проект бюджету буде подано до парламенту, ще є час у нинішнього парламенту, щоб увійти в новий рік з основним фінансовим законом», — сказав Єфремов.

Комуністи, за словами Валентина Матвєєва, не погоджуються із запропонованим підходом до формування порядку денного. Фракція виступає категорично проти того, щоб поспіхом «протягувати» в останні дні роботи парламенту законопроекти про запровадження ринку землі, пропонують не розглядати проекти законів про внесення змін до Земельного кодексу щодо обігу земель сільськогосподарського призначення, про внесення змін до Перехідних положень Земельного кодексу та про внесення змін до деяких законодавчих актів із питань земельного законодавства.

126 питань на тиждень — це нереально з чисто технологічної точки зору, запевнив заступник голови фракції Народної партії Олег Зарубінський. За його словами, парламент зможе розглянути максимум 50—55 питань. Депутат погодився із пропозицією визначити пріоритетні законопроекти для розгляду.

Перший віце-прем'єр-міністр України Валерій Хорошковський запевнив депутатів: уряд нікуди не ховається і готовий надати будь-яку інформацію парламенту, а проект держбюджету-2013 скоро надійде до Верховної Ради. Щодо проекту держбюджету на наступний рік урядовець повідомив: «Бюджет — це публічний документ, уряд має певні питання до макроекономічних показників, у нас є бажання мати спільний погляд з нашими кредиторами, зокрема з МВФ. Тільки-но уряд затвердить проект держбюджету-2013, він одразу надійде до Верховної Ради».

Представник Президента в парламенті Юрій Мірошниченко повідомив, що глава держави очікує від депутатів плідної роботи в останній тиждень парламенту шостого скликання.

Зрештою, учасники погоджувальної ради вирішили провести на цьому тижні пленарне засідання лише у вівторок і ще раз зібратися, коли до парламенту надійде від уряду проект закону про держбюджет-2013.

Анна ШЕВЧЕНКО.

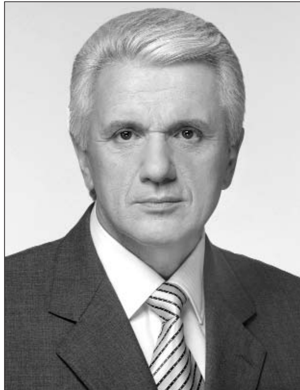

Валерій Камчатний, Валерій Баранов, Анатолій Семинога, Валерій Бевз, Сергій Гордієнко **(зліва направо).**

Фото **Сергія КОВАЛЬЧУКА.**
Інші фото з цієї події шукайте в фотомагазині на сайті www.golos.com.ua.

Володимир ЛИТВИН: «Система «Рада» тримається на чесному слові»

Сьогоднішнє пленарне засідання парламенту за потреби може бути продовжено до завершення розгляду запланованих питань, упродовж дня депутати розглядатимуть питання які уряд вважає невідкладними, щодо яких Президент застосував право вето, а також про ратифікацію угод, призначення і звільнення суддів, повідомив на брифінгу після погоджувальної ради глава парламенту **Володимир Литвин (на знімку)**. Наступне й останнє пленарне засідання парламенту нинішнього скликання відбудеться 4 грудня. Водночас Голова Верховної Ради зауважив: якщо виникне потреба в додаткових пленарних засіданнях, Кабінет Міністрів внесе проект держбюджету-2013, може бути проведено додаткове пленарне засідання парламенту — для цього потрібне рішення двох фракцій або п'яти парламентських комітетів.

На запитання про обрання нового Голови Верховної Ради В. Литвин відповів, що йому цю посаду в новому парламенті ніхто не пропонував. «Було б дивно, якби мені запропонували цю посаду, адже у Верховній Раді є як мінімум 445 спікерів», — сказав він, додавши, що хотів би завершити свою каденцію на посаді Голови Верховної Ради з прийняттям держбюджетом-2013.

Глава парламенту також висловився за ухвалення змін до виборчого закону щодо повторних виборів в одномандатних округах. На думку В. Литвина, чинний закон про вибори народних депутатів виписано в такий спосіб, що результати можна і треба встановити. «ЦВК, кажучи про проблемні округи, повинна була витребувати виборчу документацію і своїми власними силами провести підрахунок голосів і прийняти відповідне рішення, — сказав він. — Коли я чую розмови, що не можна було встановити результати виборів, у мене постає запитання: а що було зроблено, щоб встановити результати виборів? Очевидно, треба ставити питання про порушення кримінальної справи, а за тими бюлетенями, які не викликають сумнівів, встановити результати виборів». В. Литвин застеріг від ухвалення таких змін до виборчого закону, за якими можна буде оспорювати результати виборів у кожному окрузі. «Ми так далеко можемо зайти, — наголосив він. — Треба чітко виписати всі обставини, за яких можуть проводити повторні вибори».

У новому парламенті, переконаний В. Литвин, має бути персональне голосування депутатів. Він нагадав, що свого часу вносив проект закону про процедуру персонального голосування, виходячи з конституційного припису і рішення Конституційного Суду, та це рішення не знайшло підтримки. «Однак рішення про введення в дію нової системи «Рада», яка ще не сертифікована, треба прийняти, — сказав глава парламенту. — Бо, за великим рахунком, нинішня система «Рада» повністю випрацювала свій ресурс і в багатьох випадках вона тримається на чесному слові».

Олександра КУЧЕРЯВА.

Опозиції пропонуватимуть комітети, які впливають на громадську думку

Лідер фракції Партії регіонів **Олександр Єфремов (на знімку)** на брифінгу після погоджувальної ради повідомив, що вранці розмовляв із Прем'єр-міністром із приводу готовності держбюджету-2013. І прем'єр йому повідомив, що уряд працює над цим документом у напруженому графіку, хоче ще погодити низку параметрів із МВФ і обіцяє впоратися з цим питанням через тиждень.

У підготовчій робочій групі, за словами О. Єфремова, Партія регіонів матиме за квотою 12 осіб. «Логічно було б, щоб очолив цю групу голова партії Микола Азаров, — сказав політик. — Але остаточного рішення з цього питання ще не ухвалювали».

На запитання, які комітети партія влади готова віддати опозиції, О. Єфремов зазначив, що до завершення діяльності робочої групи передчасно говорити про бажання отримати певні комітети. Водночас О. Єфремов повідомив, що партія влади пропонуватиме опозиції «традиційно» ті комітети, які можуть вплинути на громадську думку — зокрема, комітет зі свободи слова та інформації.

Лідер фракції Партії регіонів також висловився за необхідність прийняття змін до виборчого закону. О. Єфремов відповів, що рішення ЦВК про повторні вибори було «чисто політичним», оскільки законодавством не передбачена процедура повторних виборів. На його думку, ЦВК повинна була діяти в такий спосіб: якщо на одній дільниці підраховано голоси, навіть за результатами однієї дільниці надається перемога тому або іншому кандидатові. Однак ЦВК на це не пішла й звернулася до Верховної Ради щодо перевиборів у проблемних округах. Представники опозиції спочатку заявили, що наполягають на перевиборах у цих округах, але без внесення змін до законодавства цю проблему не розв'язати. «У нас була обіцянка, що до кінця виборів ми не змінюватимемо законодавство, — сказав О. Єфремов. — Ми його виконали. Тепер треба домовитися, як із цієї ситуації вийти. Я б не шукав винних деінде. Виходить, ми щось не допрацювали в нашому законодавстві й надалі повинні врахувати ці моменти. Гадаю, до наступних виборів буде взагалі змінено конструкцію виборчого закону». Однак регіонали не наполягають на ухваленні змін до закону про вибори нинішнім складом парламенту. Адже повторні вибори, швидше за все, будуть проводитися в березні. Тому, якщо наступний склад парламенту на початку своєї роботи прийме рішення про зміни до виборчого закону, він вкладеться в часовий чинник.

О. Єфремов також повідомив, що Партія регіонів витратила на виборчу кампанію 217 мільйонів гривень. Більшість цих коштів пішла на рекламу — білборди, газети та іншу агітпродукцію.

Юзефа МАЛЕЦЬКА.

У новому парламенті, переконаний В. Литвин, має бути персональне голосування депутатів

Реформа Європейського суду по–українськи

У Комітеті ПАРЄ з юридичних питань і прав людини голова Комітету ВР з питань правосуддя Сергій КІВАЛОВ (на знімку) ***презентував свою доповідь на тему «Забезпечення життєздатності Страсбурзького суду: структурні недоліки в державах-учасниках».***

Документ, роботу над яким протягом двох років вели понад тридцять кращих українських експертів, був підготовлений у зв'язку з тим, що багато справ розглядаються в Європейському суді з прав людини (ЄСПЛ) роками. Причому в 90% з них взагалі неприйнятні — тобто не підлягають розгляду по суті, оскільки в них немає порушення Конвенції.

В 2011 році ЄСПЛ по суті розглянув 1511 справ. А визнав неприйнятними — 5677!

Вочевидь, що більшу частину часу суд використовував марно. На жаль, Україна, входить до числа країн, громадяни яких часто звертаються до Страсбурга. На сьогодні ЄСПЛ не в змозі якісно й у строк розглянути ту кількість справ, якими його буквально «завалили». Але життєздатність Європейської Конвенції про захист прав і основних свобод людини становить предмет загальної відповідальності Ради Європи і її країн-учасниць.

Члени комітету підтримали доповідь СергіяКівалова. У результаті «одноголосно» була прийнята Резолюція.

Також було вирішено винести проект рекомендацій на сесію Парламентської Асамблеї у квітні, і у разі схвалення тез, вони лягуть в основу реформи ЄСПЛ. Це, мабуть, уперше — Парламентською Асамблеєю доручено Україні розробити проект реформи ЄСПЛ.

На загальну думку колег українського парламентаря з роботи в ПАРЄ, «проект Ківалова» виявився настільки професійним, що його позиції здатні поліпшити роботу ЄСПЛ.

Зокрема, **Андреас Гросс, член ПАРЄ від Швейцарії, голова фракції Соціалістів у ПАРЄ, Глава делегації спостерігачів ПАРЄ на виборах народних депутатів України 28 жовтня 2012 року** сказав: «Я думаю, пан Ківалов зробив дуже гарну доповідь, з дуже чітким месседжем — не тільки уряд, а й члени парламенту відповідають за те, що Європейський суд з прав людини перевантажений. Деякі країни — Україна, Росія, Сербія, а також Швеція та Ліхтенштейн, у яких багато справ перебувають на розгляді ЄСПЛ, повинні адаптувати своє законодавство таким чином, щоб нових аналогічних справ не надходило.

Коли люди знову й знову звертаються до Страсбурзького суду з тих самих питань, це демонструє, що національне право не відповідає Європейській конвенції з прав людини, і цю ситуацію потрібно змінити.

У багатьох країнах члени парламенту не відчувають себе в достатній мірі відповідальними за це». Підтримав його й екс-голова ПАРЄ **Мевлют Чавушоглу, член ПАРЄ від Туреччини**, сказавши: «Пан Ківалов став доповідачем з дуже серйозної Резолюції про майбутнє Європейського суду з прав людини. Хочу подякувати за виконану роботу. Для інших членів Парламентської Асамблеї та комітетів це має стати прикладом того, як готувати такі доповіді. Зроблено гідний внесок у співробітництво делегацій різних держав-членів. Виконання рекомендацій цієї доповіді дуже доленосне, і ми, члени парламентів, повинні відігравати важливу роль у цьому, що є предметом проекту резолюції ПАРЄ». Дали свою оцінку й росіяни. **Леонід Слуцький, член ПАРЄ від РФ**, констатував: «Доповідь Сергія Васильовича Ківалова, одного з найавторитетніших членів ПАРЄ, викликала серйозне обговорення й настільки ж серйозну підтримку в найбільш непростого Комітету Парламентської Асамблеї — з юридичних питань і прав людини. Ми вітаємо, що Сергій Васильович зустрічався в ході підготовки доповіді і з керівництвом Верховного Суду Росії, і впевнений, що ця доповідь відкриє нову сторінку у взаємодії ключових інститутів Ради Європи, а саме Парламентської Асамблеї та Європейського суду з прав людини». Навіть **Майліс Репс, член ПАРЄ від Естонії, генеральний секретар Альянсу лібералів і демократів за Європу (АЛДЄ), співдоповідач Моніторингового комітету ПАРЄ по Україні** відзначила високий рівень роботи українців: «Доповідь торкається дуже важливого питання: як національні парламенти можуть підвищити ефективність роботи, поліпшити якість прийнятого ними законодавства, розглядати ті недоліки, які існують у державах-членах, вносити власний вклад, я маю на увазі внесок парламентів, у виконання рішень ЄСПЛ. Усі ці рекомендації не є обов'язковими, але вони привертають увагу до недоліків, вони виділяють кілька країн, де ситуація критична, і ті країни, де в ЭСПЛ менше проваджень, але з яких, приміром, винесене дуже важливе, пілотне рішення, і це не приймається до уваги».

АКТУАЛЬНО

Ревком вимагає перевиборів скрізь

Минулої суботи в обласному краєзнавчому музеї розпочав свою роботу постійно діючий опозиційний демократичний форум, який очолили кандидати у народні депутати України по 194-му (Черкаси) та 197-му (Канів) виборчих округах, представники «Батьківщини» Микола Булатецький та Леонід Даценко.

На форумі з участю лідерів обласних осередків «УДАРу», «Свободи», «Фронту змін», Руху, УНА—УНСО та кількох патріотичних громадських організацій було створено революційний комітет захисту волевиявлення виборців. У політичному зверненні до лідерів опозиційних сил Арсенія Яценюка, Віталія Кличка та Олега Тягнибока учасники зібрання зазначили, що не тільки у п'ятьох виборчих округах, серед яких 194-й та 197-й , спотворили результати голосування, а й по всій Україні.

— Тому ми закликаємо лідерів опозиції, — сказав Микола Булатецький, — думати й пам'ятати про те, що мандати народних депутатів добуті ними стражданнями і потом мільйонів чесних українців, слізьми розчарування Юлії Тимошенко, смутком і гнівом Юрія Луценка. Єдиним виходом з ситуації, що склалася, є відмова від легалізації новообраної з кричущими порушеннями Верховної Ради і проведення повторних, чесних, справедливих виборів.

Новостворений ревком захисту волевиявлення виборців зажадав від Президента України звільнити голову Черкаської ОДА Сергія Тулуба, начальника УМВС у Черкаській області Валерія Дернового, а також ряд голів райдержадміністрацій за незаконне втручання у виборчий процес та встановлення результатів голосування.

Лідія ТИТАРЕНКО.
Черкаська область.

Акцизні інновації чи катастрофа для бюджету–2013

ГОТУЄТЬСЯ ЗАКОНОПРОЕКТ

Цього пленарного тижня Верховна Рада може затвердити в другому читанні й у цілому законопроект № 10687 «Про внесення змін у Податковий кодекс України (в частині перегляду ставок деяких податків і зборів)». Загалом, у переддень нового фінансового року затвердження подібних документів є цілком рядовою подією. Таким воно первісно й було: ще другого жовтня законопроект № 10687 був без будь-яких проблем прийнятий у першому читанні. В ньому йшлося про «чергову» індексацію ставок акцизного збору на тютюнові вироби на офіційний рівень інфляції (тобто на 7,9%), як це й передбачено Податковим кодексом України. Утім того дня в парламенті була зроблена спроба затвердити в цілому урядовий проект № 11285 «Про внесення змін в Податковий кодекс України в частині подальшого вдосконалення адміністрування податків і зборів», яким пропонувалося внести набагато радикальніші «поправки» як у розмір ставок «тютюнового» акцизу, так і в систему оподаткування виробництва та обігу сигарет. Голова ВР зняв проект з голосування. Здавалося б, про законопроект № 11285 можна забути. Але не минуло й місяця, і акцизні інновації з'явилися в законопроекті 10687.

Сумніви експертів

Отже, відповідно до законопроекту № 10687, підготовленого до другого читання, пропонується збільшити специфічну складову акцизного збору на сигарети (яка встановлюється в гривнях за 1 тис. штук) уже на 25%. Разом з тим адвалорна складова податку (нараховується у відсотках, виходячи з роздрібної ціни тютюнового виробу) буде, навпаки, знижена — з 20—25% до 12%. Крім того, виробників сигарет зобов'яжуть вносити акцизні платежі авансом (під час замовлення акцизних марок під майбутні партії продукції). Крім іншого, законопроект пропонує вперше ввести акцизний податок не тільки на готові тютюнові вироби, а й на сировину для них, тобто на тютюн у розмірі 217,6 грн./кг (тепер сировина обкладається по нульовій ставці).

У висновку Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради України відзначається, що проект підготовлено з порушеннями ст. 116 Регламенту. Зміни, внесені законопроектом у ст. 215 і 222 Податкового кодексу (розміри ставок збору, порядок і строки сплати акцизного податку) повинні робитися відповідно до п. 4 розділу XIX «Перехідні положення» кодексу, тобто виноситися Кабінетом Міністрів на розгляд парламенту не пізніше 1 червня. Іншими словами, якщо дотримуватися букви Закону, то законопроект може набути чинності лише з 1 січня 2014 р., а не з 1 січня 2013 р. Негативну оцінку запропонованим змінам дають і в Головному науково-експертному управлінні парламенту.

Там звертають увагу на те, що введення цієї законодавчої ініціативи може поглибити негативні тенденції на ринку товарної продукції (до речі, за попередніми оцінками, вітчизняний ринок тютюнових виробів у 2012 р. і без того впав на 10%. — **Авт.**). У супровідних документах до законопроекту не наведені розрахунки впливу збільшення ставок оподатковування на фінансовий стан платників. А як показує практика, зростання податкових платежів часто призводить до випадків їх несплати, стрибка цін на кінцеву продукцію та збільшення контрабанди.

Нищівні наслідки

Вже до кінця цього року, за оцінками народного депутата Сергія Терьохіна (фракція «БЮТ-«Батьківщина»), фіскальний дефіцит держбюджету становитиме 25,6 млрд. гривень. І автори законопроекту розраховують, що прийняття документа забезпечить додаткові надходження до бюджету України від акцизного збору в розмірі 3 млрд. грн. Але, на думку Сергія Терьохіна, «прогнози про додаткові три мільярди гривень бюджетних надходжень від підвищення ставки акцизів — не більш як міф». Річ у тім, що нині обсяг нелегального обороту сигарет в Україні оцінюється аналітиками тютюнового ринку в 4—8 млрд. штук. Це дешеві тютюнові вироби, ввезені контрабандою з Молдови та РФ, які реалізуються за ціною приблизно на 1 грн. нижче за їх легальні вітчизняні аналоги. Посилення фіскального навантаження на легальні українські тютюнові фабрики призведе до здорожчання вітчизняних сигарет нижнього цінового сегмента в середньому на 1,5 грн. за пачку. Цінова перевага нелегалів при цьому зросте істотно й становитиме вже 2,5 грн./пачка. У результаті — контрабанда недорогих сигарет в Україну «підскочить», за розрахунками експертів, приблизно до 14 млрд. штук., а 70—75% українських легальних сигарет нижньої цінової групи будуть просто неконкурентоспроможними. Йдеться, в остаточному підсумку, про скорочення бази оподатковування за рахунок падіння обсягів легального виробництва та реалізації, при яких надходження від акцизу знизяться... майже на всі ті самі «шукані» 3 млрд. грн. Постає риторичне запитання: скільки коштів держава готова додатково витратити на встановлення загородження з колючого дроту на наших кордонах? Альтернативою легальному виробництву, що неминуче скоротиться, для населення стане дешева контрабанда. Її потік уже збільшився, як тільки в Раді почалися спроби збільшення акцизу на тютюнові вироби, — обурений Сергій Терьохін.

Крім цього, деякі експерти відзначають, що запропоновані ними зміни в систему оподатковування «табачки» (зниження адвалорної частини податку) призведуть до того, що на сигарети за ціною до 10,3 грн. за пачку в роздрібній торгівлі акцизи будуть підвищені, а на дорожчі сигарети — навпаки, знизяться. Виходить, чим дорожче продукт, тим менша акцизна складова буде закладена в його ціні. Інакше кажучи, найбільший акцизний податок заплатять громадяни з найнижчими доходами. Понад те, є загроза того, що в результаті таких нововведень дешеві легальні сигарети істотно подорожчають, а дорогі, навпаки, небагато впадуть у ціні. А от привабливість виробництва елітних тютюнових виробів при цьому різко зростає, адже за рахунок зниження акцизної складової у виробника дорогої продукції з'являється додаткова маржа.

Ірина КОРШУН.

Найбільший акцизний податок заплатять громадяни з найнижчими доходами

Термін розгляду адміністративних справ про видворення іноземців та осіб без громадянства скоротився до 5 днів. Такі новації передбачає Закон №5453–VI «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» (www.yurincom.com)

У Черкасах розпочинається суд над директором підприємства Держкомрезерву України, котра вчинила розтрату майна майже на 89 *мільйонів гривень, передає наш власкор Лідія Титаренко*

КОДЕКС ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

Розділ І
ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Глава 1. Загальні положення

Стаття 1. Відносини, що регулюються Кодексом цивільного захисту України

1. Кодекс цивільного захисту України регулює відносини, пов'язані із захистом населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій, реагуванням на них, функціонуванням єдиної державної системи цивільного захисту, та визначає повноваження органів державної влади, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, права та обов'язки громадян України, іноземців та осіб без громадянства, підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності.

Стаття 2. Визначення термінів

1. У цьому Кодексі терміни вживаються в такому значенні:

1) аварійно-рятувальна служба - сукупність організаційно об'єднаних органів управління, сил та засобів, призначених для проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт;

2) аварійно-рятувальне формування - підрозділ аварійно-рятувальної служби, самостійний підрозділ, загін, центр, пожежно-рятувальний підрозділ (частина);

3) аварійно-рятувальні та інші невідкладні роботи - роботи, спрямовані на пошук, рятування і захист населення, уникнення руйнувань і матеріальних збитків, локалізацію зони впливу небезпечних чинників, ліквідацію чинників, що унеможливлюють проведення таких робіт або загрожують життю рятувальників;

4) аварія - небезпечна подія техногенного характеру, що спричинила ураження, травмування населення або створює на окремій території чи території суб'єкта господарювання загрозу життю або здоров'ю населення та призводить до руйнування будівель, споруд, обладнання і транспортних засобів, порушення виробничого або транспортного процесу чи спричиняє наднормативні, аварійні викиди забруднюючих речовин та інший шкідливий вплив на навколишнє природне середовище;

5) відновлювальні роботи - комплекс робіт, пов'язаних з відновленням будівель, споруд, підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності, які були зруйновані або пошкоджені внаслідок надзвичайної ситуації, та відповідних територій;

6) дорожньо-транспортна пригода - подія, що сталася під час руху дорожнього транспортного засобу, внаслідок якої загинули або зазнали травм люди чи заподіяна шкода майну. Рівень надзвичайної ситуації при дорожньо-транспортній пригоді визначається відповідно до Порядку класифікації надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, що затверджується Кабінетом Міністрів України;

7) евакуація - організоване виведення чи вивезення із зони надзвичайної ситуації або зони можливого ураження населення, якщо виникає загроза його життю або здоров'ю, а також матеріальних і культурних цінностей, якщо виникає загроза їх пошкодження або знищення;

8) епідемія - масове поширення інфекційної хвороби серед населення відповідної території за короткий проміжок часу;

9) епізоотія - широке поширення заразної хвороби тварин за короткий проміжок часу, що значно перевищує звичайний рівень захворюваності на цю хворобу на відповідній території;

10) епіфітотія - широке поширення на території однієї або кількох адміністративно-територіальних одиниць заразної хвороби рослин, що значно перевищує звичайний рівень захворюваності на цю хворобу на відповідній території;

11) запобігання виникненню надзвичайних ситуацій - комплекс правових, соціально-економічних, політичних, організаційно-технічних, санітарно-гігієнічних та інших заходів, спрямованих на регулювання техногенної та природної безпеки, проведення оцінки рівнів ризику, завчасне реагування на загрозу виникнення надзвичайної ситуації на основі даних моніторингу, експертизи, досліджень та прогнозів щодо можливого перебігу подій з метою недопущення їх переростання у надзвичайну ситуацію або пом'якшення її можливих наслідків;

12) засоби протипожежного захисту - технічні засоби, призначені для запобігання, виявлення, локалізації та ліквідації пожеж, захисту людей, матеріальних цінностей та довкілля від впливу небезпечних факторів пожежі;

13) засоби цивільного захисту - протипожежна, аварійно-рятувальна та інша спеціальна техніка, обладнання, механізми, прилади, інструменти, вироби медичного призначення, лікарські засоби, засоби колективного та індивідуального захисту, які призначені та використовуються під час виконання завдань цивільного захисту;

14) захисні споруди цивільного захисту - інженерні споруди, призначені для захисту населення від впливу небезпечних факторів, що виникають внаслідок надзвичайних ситуацій, воєнних дій або терористичних актів;

15) зона можливого ураження - окрема територія, акваторія, на якій внаслідок настання надзвичайної ситуації виникає загроза життю або здоров'ю людей та заподіяння шкода майну;

16) зона надзвичайної ситуації - окрема територія, акваторія, де сталася надзвичайна ситуація;

17) інженерний захист територій - комплекс організаційних та інженерно-технічних заходів, спрямованих на запобігання виникненню надзвичайних ситуацій, забезпечення захисту територій, населених пунктів та суб'єктів господарювання від їх наслідків та небезпеки, що може виникнути під час воєнних (бойових) дій або внаслідок таких дій, а також створення умов для забезпечення сталого функціонування суб'єктів господарювання і територій в особливий період;

18) інженерно-технічні заходи цивільного захисту - комплекс інженерно-технічних рішень, спрямованих на запобігання виникненню надзвичайних ситуацій, забезпечення захисту населення і територій від них та небезпеки, що може виникнути під час воєнних (бойових) дій або внаслідок таких дій, а також створення умов для забезпечення сталого функціонування суб'єктів господарювання і територій в особливий період;

19) катастрофа - велика за масштабами аварія чи інша подія, що призводить до тяжких наслідків;

20) класифікаційна ознака надзвичайних ситуацій - технічна або інша характеристика небезпечної події, що зумовлює виникнення обстановки, яка визначається як надзвичайна ситуація;

21) класифікація надзвичайних ситуацій - система, згідно з якою надзвичайні ситуації поділяються на класи і підкласи залежно від характеру їх походження;

22) ліквідація наслідків надзвичайної ситуації - проведення комплексу заходів, що включає аварійно-рятувальні та інші невідкладні роботи, які здійснюються у разі виникнення надзвичайної ситуації і спрямовані на припинення дії небезпечних факторів, рятування життя та збереження здоров'я людей, а також на локалізацію зони надзвичайної ситуації;

23) медико-психологічна реабілітація - комплекс лікувально-профілактичних, реабілітаційних та оздоровчих заходів, спрямованих на відновлення психофізіологічних функцій, оптимальної працездатності, соціальної активності рятувальників аварійно-рятувальних служб (формувань), осіб, залучених до виконання аварійно-рятувальних робіт у разі виникнення надзвичайної ситуації, а також постраждалих внаслідок такої надзвичайної ситуації, передусім неповнолітніх осіб;

24) надзвичайна ситуація - обстановка на окремій території чи суб'єкті господарювання на ній або водному об'єкті, яка характеризується порушенням нормальних умов життєдіяльності населення, спричинена катастрофою, аварією, пожежею, стихійним лихом, епідемією, епізоотією, епіфітотією, застосуванням засобів ураження або іншою небезпечною подією, що призвела (може призвести) до виникнення загрози життю або здоров'ю населення, великої кількості загиблих і постраждалих, завдання значних матеріальних збитків, а також до неможливості проживання населення на такій території чи об'єкті, провадження на ній господарської діяльності;

25) небезпечна подія - подія, у тому числі катастрофа, аварія, пожежа, стихійне лихо, епідемія, епізоотія, епіфітотія, яка за своїми наслідками становить загрозу життю або здоров'ю населення чи призводить до завдання матеріальних збитків;

26) небезпечний чинник - складова частина небезпечного явища (пожежа, вибух, викидання, загроза викидання небезпечних хімічних, радіоактивних і біологічно небезпечних речовин) або процесу, що характеризується фізичною, хімічною, біологічною чи іншою дією (впливом), перевищенням нормативних показників і створює загрозу життю та/або здоров'ю людини;

27) непрофесійні об'єктові аварійно-рятувальні служби - служби, що створюються з числа інженерно-технічних та інших досвідчених працівників суб'єктів господарювання, які здобули необхідні знання та навички у проведенні аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт і здатні за станом здоров'я виконувати роботи в екстремальних умовах;

28) неспеціалізована аварійно-рятувальна служба - професійна або непрофесійна аварійно-рятувальна служба, яка має підготовлених рятувальників та відповідні засоби цивільного захисту і призначена для проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, які не потребують відповідної спеціалізації;

29) об'єкт підвищеної небезпеки - об'єкт, який згідно із законом вважається таким, на якому є реальна загроза виникнення аварії та/або надзвичайної ситуації техногенного чи природного характеру;

30) Оперативно-рятувальна служба цивільного захисту - спеціальне невійськове об'єднання аварійно-рятувальних та інших формувань, органів управління такими формуваннями системи центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту;

31) оповіщення - доведення сигналів і повідомлень органів управління цивільного захисту про загрозу та виникнення надзвичайних ситуацій, аварій, катастроф, епідемій, пожеж тощо до центральних і місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ, організацій та населення;

32) пожежа - неконтрольований процес знищування або пошкодження вогнем майна, під час якого виникають чинники, небезпечні для істот та навколишнього природного середовища;

33) пожежна безпека - відсутність неприпустимого ризику виникнення і розвитку пожеж та пов'язаної з ними можливості завдання шкоди живим істотам, матеріальним цінностям і довкіллю;

34) пожежна охорона - вид діяльності, який полягає у запобіганні виникненню пожеж і захисті життя та здоров'я населення, матеріальних цінностей, навколишнього природного середовища від впливу небезпечних чинників пожежі;

35) постраждалі внаслідок надзвичайної ситуації техногенного або природного характеру (далі - постраждалі) - особи, здоров'ю яких заподіяна шкода внаслідок надзвичайної ситуації;

36) професійна аварійно-рятувальна служба - аварійно-рятувальна служба, працівники якої працюють за трудовим договором, а рятувальники, крім того, проходять професійну, спеціальну фізичну, медичну та психологічну підготовку;

37) реагування на надзвичайні ситуації та ліквідація їх наслідків - скоординовані дії суб'єктів забезпечення цивільного захисту, що здійснюються відповідно до планів реагування на надзвичайні ситуації, уточнених в умовах конкретного виду та рівня надзвичайної ситуації, і полягають в організації робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, припинення дії або впливу небезпечних факторів, викликаних нею, рятування населення і майна, локалізації зони надзвичайної ситуації, а також ліквідації або мінімізації її наслідків, які становлять загрозу життю або здоров'ю населення, заподіяння шкоди території, навколишньому природному середовищу або майну;

38) сили цивільного захисту - аварійно-рятувальні формування, спеціалізовані служби та інші формування цивільного захисту, призначені для проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт з ліквідації надзвичайних ситуацій;

39) система оповіщення - комплекс організаційно-технічних заходів, апаратури і технічних засобів оповіщення, апаратури, засобів та каналів зв'язку, призначених для своєчасного доведення сигналів та інформації про виникнення надзвичайних ситуацій до центральних і місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ, організацій та населення;

40) спеціалізована аварійно-рятувальна служба - професійна аварійно-рятувальна служба, яка має підготовлених рятувальників та відповідні засоби цивільного захисту і призначена для проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт з особливим ризиком для життя та здоров'я, зокрема для гасіння газових фонтанів, проведення водолазних та гірничорятувальних робіт;

41) спеціалізована служба цивільного захисту - підприємства, установи, організації, об'єднані для виконання завдань у сфері цивільного захисту відповідно функціональної спрямованості;

42) стихійне лихо - природне явище, що діє з великою руйнівною силою, заподіює значну шкоду території, на якій відбувається, порушує нормальну життєдіяльність населення, завдає матеріальних збитків;

43) техногенна безпека - відсутність ризику виникнення аварій та/або катастроф на потенційно небезпечних об'єктах, а також у суб'єктів господарювання, що можуть створити реальну загрозу їх виникнення. Техногенна безпека характеризує стан захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного характеру. Забезпечення техногенної безпеки є особливою (специфічною) функцією захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій.

Стаття 3. Правова основа цивільного захисту

1. Правовою основою цивільного захисту є Конституція України, цей Кодекс, інші закони України, а також акти Президента України та Кабінету Міністрів України.

Стаття 4. Цивільний захист

1. Цивільний захист - це функція держави, спрямована на захист населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій шляхом запобігання таким ситуаціям, ліквідації їх наслідків і надання допомоги постраждалим у мирний час та в особливий період.

Стаття 5. Класифікація надзвичайних ситуацій

1. Надзвичайні ситуації класифікуються за характером походження, ступенем поширення, розміром людських втрат та матеріальних збитків.

2. Залежно від характеру походження подій, що можуть зумовити виникнення надзвичайних ситуацій на території України, визначаються такі види надзвичайних ситуацій:

1) техногенного характеру;
2) природного характеру;
3) соціальні;
4) воєнні.

3. Залежно від обсягів заподіяних надзвичайною ситуацією наслідків, обсягів технічних і матеріальних ресурсів, необхідних для їх ліквідації, визначаються такі рівні надзвичайних ситуацій:

1) державний;
2) регіональний;
3) місцевий;
4) об'єктовий.

4. Порядок класифікації надзвичайних ситуацій за їх рівнями встановлюється Кабінетом Міністрів України.

5. Класифікаційні ознаки надзвичайних ситуацій визначаються центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту.

Стаття 6. Суб'єкти забезпечення цивільного захисту

1. Цивільний захист забезпечується з урахуванням особливостей, визначених Законом України «Про основи національної безпеки України», суб'єктами, уповноваженими захищати населення, території, навколишнє природне середовище і майно, згідно з вимогами цього Кодексу - у мирний час, а також в особливий період - у межах реалізації заходів держави щодо оборони України.

2. Координацію діяльності органів виконавчої влади у сфері цивільного захисту у межах своїх повноважень здійснюють:

1) Рада національної безпеки і оборони України;
2) Кабінет Міністрів України.

3. Для координації діяльності центральних і місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ та організацій, пов'язаної з техногенно-екологічною безпекою, захистом населення і територій, запобіганням і реагуванням на надзвичайні ситуації:

1) Кабінетом Міністрів України утворюється Державна комісія з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій;

2) Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями утворюються регіональні комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій;

3) районними державними адміністраціями, виконавчими органами міських рад, районними у містах та селищними радами утворюються місцеві комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій;

4) керівними органами підприємств, установ та організацій утворюються комісії з питань надзвичайних ситуацій.

4. Для координації робіт з ліквідації конкретної надзвичайної ситуації та її наслідків на державному, регіональному, місцевому та об'єктовому рівнях утворюються спеціальні комісії з ліквідації надзвичайної ситуації.

Стаття 7. Основні принципи здійснення цивільного захисту

1. Цивільний захист здійснюється за такими основними принципами:

1) гарантування та забезпечення державою конституційних прав громадян на захист життя, здоров'я та власності;

2) комплексного підходу до вирішення завдань цивільного захисту;

3) пріоритетності завдань, спрямованих на рятування життя та збереження здоров'я громадян;

4) максимально можливого, економічно обґрунтованого зменшення ризику виникнення надзвичайних ситуацій;

5) централізації управління, єдиноначальності, підпорядкованості, статутної дисципліни Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту, аварійно-рятувальних служб;

6) гласності, прозорості, вільного отримання та поширення публічної інформації про стан цивільного захисту, крім обмежень, встановлених законом;

7) добровільності - у разі залучення громадян до здійснення заходів цивільного захисту, пов'язаних з ризиком для їхнього життя і здоров'я;

8) відповідальності посадових осіб органів державної влади та органів місцевого самоврядування за дотримання вимог законодавства з питань цивільного захисту;

9) виправданого ризику та відповідальності керівників сил цивільного захисту за забезпечення безпеки під час проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт.

Розділ ІІ
ЄДИНА ДЕРЖАВНА СИСТЕМА ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Глава 2. Єдина державна система цивільного захисту та її складові

Стаття 8. Єдина державна система цивільного захисту

1. Забезпечення реалізації державної політики у сфері цивільного захисту здійснюється єдиною державною системою цивільного захисту, яка складається з функціональних і територіальних підсистем та їх ланок.

2. Положення про єдину державну систему цивільного захисту, типові положення про функціональну і територіальні підсистеми затверджуються Кабінетом Міністрів України.

3. Основними завданнями єдиної державної системи цивільного захисту є:

1) забезпечення готовності міністерств та інших центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підпорядкованих їм сил і засобів до дій, спрямованих на запобігання і реагування на надзвичайні ситуації;

2) забезпечення реалізації заходів щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій;

3) навчання населення щодо поведінки та дій у разі виникнення надзвичайної ситуації;

4) виконання державних цільових програм, спрямованих на запобігання надзвичайним ситуаціям, забезпечення сталого функціонування підприємств, установ та організацій, зменшення можливих матеріальних втрат;

5) опрацювання інформації про надзвичайні ситуації, видання інформаційних матеріалів з питань захисту населення і територій від наслідків надзвичайних ситуацій;

6) прогнозування і оцінка соціально-економічних наслідків надзвичайних ситуацій, визначення на основі прогнозу потреби в силах, засобах, матеріальних та фінансових ресурсах;

7) створення, раціональне збереження і використання резерву матеріальних та фінансових ресурсів, необхідних для запобігання і реагування на надзвичайні ситуації;

8) оповіщення населення про загрозу та виникнення надзвичайних ситуацій, своєчасне та достовірне інформування населення про фактичну обстановку і вжиті заходи;

9) захист населення у разі виникнення надзвичайних ситуацій;

10) проведення рятувальних та інших невідкладних робіт щодо ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, організація життєзабезпечення постраждалого населення;

11) пом'якшення можливих наслідків надзвичайних ситуацій у разі їх виникнення;

12) здійснення заходів щодо соціального захисту постраждалого населення;

13) реалізація визначених законом прав у сфері захисту населення від наслідків надзвичайних ситуацій, в тому числі осіб (чи їх сімей), що брали безпосередню участь у ліквідації цих ситуацій;

14) інші завдання, визначені законом.

Стаття 9. Функціональні підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту

1. Функціональні підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту (далі - функціональні підсистеми)

створюються центральними органами виконавчої влади у відповідній сфері суспільного життя.

2. Положення про функціональні підсистеми розробляються на підставі типового положення про таку підсистему і затверджуються центральними органами виконавчої влади, що їх створили, за погодженням із центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту.

У разі якщо діяльність центральних органів виконавчої влади спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через відповідного міністра, зазначені положення затверджуються такими міністрами за погодженням із центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту.

3. Перелік центральних органів виконавчої влади, що створюють функціональні підсистеми, визначається Положенням про єдину державну систему цивільного захисту.

4. Безпосереднє керівництво функціональною підсистемою покладається на керівника органу, суб'єкта господарювання, що створив таку підсистему.

5. До складу функціональних підсистем входять органи управління та підпорядковані їм сили цивільного захисту, відповідні суб'єкти господарювання, які виконують завдання цивільного захисту.

Стаття 10. Територіальні підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту та їх ланки

1. Територіальні підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту (далі - територіальні підсистеми) діють в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі.

2. Положення про територіальні підсистеми розробляються на підставі типового положення про таку підсистему і затверджуються відповідно Радою міністрів Автономної Республіки Крим чи місцевими державними адміністраціями за погодженням із центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту.

3. Ланки територіальних підсистем створюються:

1) Радою міністрів Автономної Республіки Крим - у районах Автономної Республіки Крим;

2) районними, районними у містах Києві та Севастополі державними адміністраціями - у районах, районах у містах Києві та Севастополі;

3) органами місцевого самоврядування - в обласних центрах, у містах обласного і районного значення.

4. Положення про ланку територіальної підсистеми затверджується органом, що її створив.

5. Безпосереднє керівництво територіальною підсистемою, її ланкою покладається на посадову особу, яка очолює орган, що створив таку підсистему, ланку.

6. Безпосереднє керівництво територіальною підсистемою Автономної Республіки Крим покладається на Раду міністрів Автономної Республіки Крим.

7. До складу територіальних підсистем та їх ланок входять органи управління та підпорядковані їм сили цивільного захисту, відповідні суб'єкти господарювання.

Глава 3. Функціонування єдиної державної системи цивільного захисту

Стаття 11. Режими функціонування єдиної державної системи цивільного захисту

1. Єдина державна система залежно від масштабів і особливостей надзвичайної ситуації, що прогнозується або виникла, функціонує у режимах:

1) повсякденного функціонування;

2) підвищеної готовності;

3) надзвичайної ситуації;

4) надзвичайного стану.

2. Положенням про єдину державну систему цивільного захисту визначається перелік заходів, що здійснюються у відповідному режимі, завдання та порядок взаємодії суб'єктів забезпечення цивільного захисту під час функціонування зазначеної системи у відповідному режимі.

3. В особливий період єдина державна система цивільного захисту функціонує відповідно до цього Кодексу та з урахуванням особливостей, що визначаються згідно з вимогами законів України «Про правовий режим воєнного стану», «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію», а також інших нормативно-правових актів.

Стаття 12. Режим повсякденного функціонування

1. Режим повсякденного функціонування єдиної державної системи цивільного захисту встановлюється за умов нормальної виробничо-промислової, радіаційної, хімічної, сейсмічної, гідрогеологічної, гідрометеорологічної, техногенної та пожежної обстановки та за відсутності епідемій, епізоотій, епіфітотій.

Стаття 13. Режим підвищеної готовності

1. У разі загрози виникнення надзвичайної ситуації за рішенням відповідно Кабінету Міністрів України, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської чи Севастопольської міських державних адміністрацій для єдиної державної системи цивільного захисту у повному обсязі або частково для окремих її територіальних підсистем тимчасово встановлюється режим підвищеної готовності.

Стаття 14. Режим надзвичайної ситуації

1. У разі виникнення надзвичайної ситуації за рішенням відповідно Кабінету Міністрів України, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської чи Севастопольської міських державних адміністрацій для єдиної державної системи цивільного захисту у повному обсязі або частково для окремих її територіальних підсистем тимчасово встановлюється режим надзвичайної ситуації.

Стаття 15. Режим надзвичайного стану

1. Режим надзвичайного стану для єдиної державної системи цивільного захисту у повному обсязі або частково для окремих її територіальних підсистем тимчасово встановлюється у межах території, на якій введено правовий режим надзвичайного стану відповідно до Закону України «Про правовий режим надзвичайного стану».

Розділ III
ПОВНОВАЖЕННЯ СУБ'ЄКТІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Глава 4. Повноваження органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, завдання та обов'язки суб'єктів господарювання, права та обов'язки громадян України у сфері цивільного захисту

Стаття 16. Повноваження Кабінету Міністрів України у сфері цивільного захисту

1. До повноважень Кабінету Міністрів України у сфері цивільного захисту належить:

1) керівництво єдиною державною системою цивільного захисту;

2) організація здійснення заходів щодо ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;

3) встановлення порядку віднесення міст до відповідних груп цивільного захисту, а суб'єктів господарювання - до відповідних категорій цивільного захисту;

4) віднесення міст до груп цивільного захисту, затвердження їх переліку;

5) створення резерву засобів індивідуального захисту та матеріальних резервів для запобігання та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, визначення їх обсягу і порядку використання;

6) вжиття заходів щодо забезпечення готовності єдиної державної системи цивільного захисту до дій в умовах надзвичайних ситуацій та в особливий період;

7) визначення порядку переведення єдиної державної системи цивільного захисту з режиму функціонування у мирний час на функціонування в умовах особливого періоду;

8) залучення сил цивільного захисту до проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, гуманітарних операцій за межами України;

9) забезпечення здійснення заходів щодо соціального захисту постраждалих внаслідок надзвичайних ситуацій;

10) розроблення та здійснення заходів, спрямованих на забезпечення сталого функціонування суб'єктів господарювання в особливий період;

11) забезпечення реалізації вимог техногенної та пожежної безпеки;

12) визначення мобілізаційного завдання для задоволення потреб цивільного захисту та порядку накопичення, зберігання і використання мобілізаційних резервів для потреб цивільного захисту в особливий період;

13) визначення порядку підготовки та здійснення потенційно небезпечних заходів в умовах присутності цивільного населення за участю особового складу Збройних Сил України, інших військових формувань та правоохоронних органів з використанням озброєння і військової техніки;

14) визначення порядку розроблення планів цивільного захисту на особливий період та інших планів у сфері цивільного захисту;

15) затвердження щорічного плану основних заходів цивільного захисту України та плану комплектування з навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту;

16) визначення порядку навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях;

17) здійснення інших повноважень, передбачених цим Кодексом та іншими законодавчими актами.

Стаття 17. Повноваження центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту

1. До системи центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, входять сили цивільного захисту, навчальні заклади та наукові установи, заклади охорони здоров'я (медичні підрозділи) (далі - органи та підрозділи цивільного захисту), які входять до сфери його управління.

2. Центральний орган виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту:

1) здійснює безпосереднє керівництво діяльністю єдиної державної системи цивільного захисту;

2) формує проекти планів у сфері цивільного захисту державного рівня на мирний час та особливий період і подає їх на розгляд Кабінету Міністрів України, організовує планування заходів цивільного захисту центральними та місцевими органами виконавчої влади;

3) проводить підготовку органів управління функціональних і територіальних підсистем єдиної державної системи цивільного захисту та їх ланок;

4) здійснює оповіщення та інформування центральних та місцевих органів виконавчої влади про загрозу та виникнення надзвичайних ситуацій, здійснює методичне керівництво щодо створення і належного функціонування систем оповіщення цивільного захисту різних рівнів;

5) залучає підрозділи пошуково-рятувальних сил та аварійно-рятувальних служб центральних і місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ та організацій усіх форм власності та координує їх діяльність під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій державного і регіонального рівнів, організовує проведення пошуково-рятувальних робіт та здійснює контроль за їх проведенням;

6) забезпечує гасіння пожеж, рятування людей та надання допомоги в ліквідації наслідків аварій, катастроф, стихійного лиха та інших видів небезпечних подій, що становлять загрозу життю або здоров'ю населення чи призводять до завдання матеріальних збитків;

7) організовує та забезпечує охорону від пожеж підприємств, установ, організацій та інших об'єктів на підставі договорів;

8) здійснює організацію авіаційного пошуку і рятування повітряних суден, що зазнають або зазнали лиха, координує проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт авіаційними силами і засобами центральних і місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ та організацій усіх форм власності;

9) бере участь у роботі комісій з розслідування авіаційних подій;

10) здійснює безпосереднє управління заходами з переведення єдиної державної системи цивільного захисту з режиму функціонування у мирний час на функціонування в умовах особливого періоду;

11) бере участь у розробленні мобілізаційного плану держави;

12) розгортає у разі проведення мобілізації спеціальні формування, призначені для виконання окремих завдань цивільного захисту міст, віднесених до груп цивільного захисту, та суб'єктів господарювання, віднесених до категорій цивільного захисту;

13) веде облік осіб, які проходять службу цивільного захисту, а також тих, які уклали контракт про перебування у резерві служби цивільного захисту;

14) визначає потребу в фінансових та матеріально-технічних ресурсах органів та підрозділів цивільного захисту для виконання ними завдань особливого періоду та у разі проведення цільової мобілізації, подає відповідні пропозиції до центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері економічного і соціального розвитку;

15) здійснює координацію, організацію та методичне керівництво щодо визначення стану готовності функціональних і територіальних підсистем до вирішення завдань цивільного захисту у мирний час та в особливий період;

16) формує та реалізує заходи державної політики щодо створення, утримання та реконструкції фонду захисних споруд цивільного захисту, ведення їх обліку;

17) формує та реалізує заходи державної політики щодо впровадження інженерно-технічних заходів цивільного захисту, забезпечує нормативно-правове регулювання у цій сфері, здійснює роботу щодо віднесення населених пунктів та об'єктів національної економіки до груп (категорій) з цивільного захисту, надає на запити замовників вихідні дані та вимоги, необхідні для розроблення та проектування цих заходів;

18) формує та реалізує заходи державної політики у сфері радіаційного і хімічного захисту, координує та контролює здійснення заходів щодо захисту населення і територій при виникненні радіаційних аварій та надзвичайних ситуацій, пов'язаних з виливом (викидом) небезпечних хімічних речовин, встановлює вимоги для засобів радіаційного і хімічного захисту населення та аварійно-рятувальних формувань;

19) здійснює прогнозування спільно із центральними та місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями імовірності виникнення надзвичайних ситуацій, визначає показники ризику та здійснює районування території України щодо ризику виникнення надзвичайних ситуацій;

20) здійснює реалізацію державної політики стосовно заходів з евакуації населення, координує діяльність центральних та місцевих органів виконавчої влади, суб'єктів господарювання з цих питань;

21) забезпечує у межах своїх повноважень реалізацію державної політики з питань медичного та біологічного захисту населення у разі виникнення надзвичайних ситуацій;

22) здійснює ліквідацію медико-санітарних наслідків надзвичайних ситуацій, надання екстреної медичної допомоги у зоні надзвичайної ситуації (осередку ураження) постраждалим та рятувальникам, заходи з медичного забезпечення (лікувально-профілактичні, санітарно-гігієнічні, медичне постачання та санаторно-курортне лікування) осіб рядового і начальницького складу, ветеранів служби цивільного захисту (війни) та членів їхніх сімей;

23) видає експертні висновки про рівень надзвичайної ситуації, веде їх облік;

24) забезпечує виконання заходів з мінімізації та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, пов'язаних з техногенними терористичними проявами та іншими видами терористичної діяльності під час проведення антитерористичних операцій, проводить просвітницьку та практично-навчальну роботу з метою підготовки населення до дій в умовах вчинення терористичного акту;

25) виконує піротехнічні роботи, пов'язані зі знешкодженням вибухонебезпечних предметів, що залишилися на території України після воєн, сучасних боєприпасів та підривних засобів (крім вибухових пристроїв, що використовуються в терористичних цілях), крім територій, які надані для розміщення і постійної діяльності військових частин, установ, військових навчальних закладів, підприємств та організацій Збройних Сил України, інших військових формувань, затверджує порядок організації таких робіт та порядок взаємодії під час їх виконання;

26) затверджує статут дій у надзвичайних ситуаціях органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту;

27) затверджує порядок організації внутрішньої, гарнізонної та караульної служб у підпорядкованих органах та підрозділах;

28) здійснює атестацію та сертифікацію аварійно-рятувальних служб і рятувальників;

29) здійснює контроль за готовністю авіаційних сил та засобів пошуку і рятування до проведення пошуку і рятування, за організацією пошуково-рятувального забезпечення польотів повітряних суден авіації центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій усіх форм власності;

30) вносить до відповідних органів пропозиції щодо припинення польотів у разі порушення вимог нормативних документів з питань пошуково-рятувального забезпечення до усунення недоліків;

31) затверджує порядок організації використання авіаційних сил і засобів для проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт на території України;

32) проводить експертизи надзвичайних ситуацій та визначає їх рівні;

33) затверджує загальнодержавні правила техногенної та пожежної безпеки, а також вимоги, інструкції і методики, інші нормативно-правові акти у сфері техногенної та пожежної безпеки, які є обов'язковими для всіх підприємств, установ, організацій;

34) здійснює нормативно-правове регулювання щодо порядку організації та здійснення державного нагляду у сферах пожежної і техногенної безпеки, дозвільно-реєстраційної діяльності, оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення, порядку та умов застосування запобіжних заходів;

35) затверджує перелік критеріїв, за якими проводиться розмежування категорій зон радіоактивно забруднених територій;

36) затверджує відомчі норми і правила щодо фізичного захисту ядерних установок, ядерних матеріалів, радіоактивних відходів, інших джерел іонізуючого випромінювання;

37) здійснює виконання актів Верховної Ради України, Президента України про надання Україною гуманітарної допомоги іншим державам, у тому числі організовує закупівлю послуг із завантаження, вивезення та складування вантажів, здійснює їх супроводження до місця призначення та передачу отримувачам гуманітарної допомоги;

38) затверджує перелік центрів медико-психологічної реабілітації, порядок проходження медико-психологічної реабілітації, положення про медико-психологічну реабілітацію та відповідність санаторно-курортних установ вимогам медико-психологічної реабілітації;

39) забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері промислової безпеки, гігієни праці та виробничого середовища;

40) забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері гідрометеорологічної діяльності;

41) забезпечує формування державної політики у сфері профілактики травматизму невиробничого характеру, здійснює моніторинг стану травматизму невиробничого характеру, його причин та наслідків;

42) визначає основні напрями розвитку відомчої науки, виступає замовником наукових робіт, бере участь у проведенні прикладних науково-дослідних робіт щодо всебічного розвитку напрямів своєї відповідальності, розробляє та затверджує галузеві стандарти з питань цивільного захисту, рятувальної справи та гідрометеорологічної діяльності;

43) організовує та визначає порядок проведення професійної підготовки, підвищення кваліфікації та перепідготовки осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту;

44) організовує навчання з питань цивільного захисту посадових осіб центральних і місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування і суб'єктів господарювання, організовує розроблення, розглядає та затверджує програми з навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях, організовує та контролює їх виконання;

45) встановлює порядок підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту;

46) здійснює функції з організації та навчально-методичного забезпечення навчання (підвищення кваліфікації за цільовим призначенням) керівних кадрів і фахівців центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, на яких поширюється дія законів у сфері цивільного захисту, затверджує навчальні плани і програми післядипломної професійної освіти;

47) затверджує навчальні програми перепідготовки та підвищення кваліфікації робітничих кадрів сфери цивільного захисту;

48) затверджує типове положення про територіальні курси, навчально-методичні центри цивільного захисту та безпеки життєдіяльності;

49) затверджує освітньо-професійні програми підготовки магістрів для професійної діяльності на державній службі у сфері цивільного захисту в межах напряму підготовки «Державне управління»;

50) бере участь у формуванні державного оборонного замовлення;

51) здійснює реалізацію державної політики стосовно державної таємниці, контроль за її збереженням в апараті центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, територіальних органах, спеціальних формуваннях і підрозділах, на підприємствах, в установах та організаціях, що належать до сфери його управління;

52) здійснює міжнародне співробітництво у сфері цивільного захисту;

53) створює та веде Державний реєстр потенційно небезпечних об'єктів;

54) здійснює інші повноваження відповідно до Конституції та законів України.

Стаття 18. Повноваження інших центральних органів виконавчої влади у сфері цивільного захисту

1. До повноважень інших центральних органів виконавчої влади у сфері цивільного захисту належить:

1) забезпечення цивільного захисту у сфері суспільного життя, в якій реалізує державну політику відповідний орган виконавчої влади;

2) здійснення заходів щодо захисту населення і територій під час надзвичайних ситуацій;

3) забезпечення виконання завдань цивільного захисту створеними ними функціональними підсистемами;

4) розроблення та забезпечення реалізації галузевих програм і планів заходів з питань цивільного захисту, зокрема спрямованих на захист населення і територій від надзвичайних ситуацій та запобігання їх виникненню, забезпечення техногенної та пожежної безпеки;

5) розроблення та здійснення заходів, спрямованих на забезпечення сталого функціонування національної економіки в особливий період, зокрема суб'єктів господарювання, що належать до сфери управління центральних органів виконавчої влади;

6) забезпечення реалізації вимог техногенної безпеки на потенційно небезпечних об'єктах, об'єктах підвищеної небезпеки та інших суб'єктах господарювання, що належать до сфери їх управління, які можуть створити загрозу виникнення аварій;

7) керівництво створеними ними аварійно-рятувальними службами, суб'єктами господарювання, основна діяльність яких спрямована або може бути спрямована на виконання завдань із запобігання та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, спеціалізованими службами цивільного захисту, забезпечення їх діяльності та здійснення контролю за готовністю до дій за призначенням;

8) забезпечення виконання аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, заходів і робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;

9) визначення за погодженням з центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, місцевими державними адміністраціями та органами місцевого самоврядування загальної потреби у захисних спорудах цивільного захисту для суб'єктів господарювання, що належать до сфери їх управління;

10) організація здійснення заходів щодо створення, утримання та використання фонду захисних споруд цивільного захисту суб'єктів господарювання, що належать до сфери їх управління;

ЗАКІНЧЕННЯ НА 20-Й СТОР.

11) організація обліку фонду захисних споруд цивільного захисту суб'єктів господарювання, що належать до сфери їх управління, та захисних споруд цивільного захисту державної власності, що перебувають на балансі суб'єктів господарювання приватної форми власності;

12) організація проведення технічної інвентаризації фонду захисних споруд цивільного захисту суб'єктів господарювання, що належать до сфери їх управління;

13) виключення за погодженням з центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, сховищ та протирадіаційних укриттів з фонду захисних споруд цивільного захисту;

14) віднесення суб'єктів господарювання, що належать до сфери їх управління, до категорій цивільного захисту відповідно до основних показників та затвердження їх переліку;

15) організація створення автоматизованих систем раннього виявлення загрози виникнення надзвичайних ситуацій та оповіщення населення у разі їх виникнення на об'єктах підвищеної небезпеки, що належать до сфери їх управління;

16) здійснення методичного керівництва суб'єктами господарювання, що належать до сфери їх управління, стосовно виконання ними вимог техногенної та пожежної безпеки, а також контролю за виконанням зазначених вимог;

17) створення і використання матеріальних резервів для запобігання та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;

18) забезпечення навчання з питань цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки посадових осіб міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, а також суб'єктів господарювання, що належать до сфери їх управління;

19) розроблення та здійснення комплексу заходів, спрямованих на поліпшення пожежної безпеки суб'єктів господарювання, що належать до сфери їх управління;

20) створення та ведення Державного реєстру потенційно небезпечних об'єктів;

21) здійснення інших повноважень у сфері цивільного захисту, передбачених цим Кодексом та іншими законодавчими актами.

2. Організація заходів цивільного захисту у функціональних підсистемах і забезпечення техногенної та пожежної безпеки у сфері суспільного життя, в якій реалізує державну політику міністерство чи інший центральний орган виконавчої влади, здійснюються підрозділами з питань цивільного захисту, які створюються такими органами у складі їх апаратів.

3. Положення про підрозділи з питань цивільного захисту центрального органу виконавчої влади затверджується відповідним центральним органом виконавчої влади.

4. У центральних органах виконавчої влади, які не створюють функціональні підсистеми, призначаються працівники з питань цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки.

5. Основні функції з питань цивільного захисту, що належать до компетенції відповідного центрального органу виконавчої влади, визначаються в положенні про цей орган.

Стаття 19. Повноваження Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування у сфері цивільного захисту

1. До повноважень Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій у сфері цивільного захисту належить:

1) забезпечення цивільного захисту на відповідній території;

2) забезпечення виконання завдань створеними ними територіальними підсистемами та їх ланками;

3) забезпечення реалізації вимог техногенної безпеки на потенційно небезпечних об'єктах та інших суб'єктах господарювання, які можуть створити реальну загрозу виникнення аварії, що належать до сфери їх управління;

4) розроблення та забезпечення реалізації регіональних, місцевих програм та планів заходів у сфері цивільного захисту, зокрема спрямованих на захист населення і територій від надзвичайних ситуацій та запобігання їх виникненню, забезпечення техногенної та пожежної безпеки;

5) керівництво створеними ними аварійно-рятувальними службами, формуваннями та спеціалізованими службами цивільного захисту, місцевою та добровільною пожежною охороною, забезпечення їх діяльності та здійснення контролю за готовністю до дій за призначенням;

6) створення за погодженням з центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, та підтримання у постійній готовності територіальної системи централізованого оповіщення, здійснення її модернізації та забезпечення функціонування;

7) забезпечення оповіщення та інформування населення про загрозу і виникнення надзвичайних ситуацій, у тому числі в доступній для осіб з вадами зору та слуху формі;

8) організація аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій на відповідній території, а також радіаційного, хімічного, біологічного, медичного захисту населення та інженерного захисту територій від наслідків таких ситуацій;

9) організація та керівництво проведенням відновлювальних робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;

10) організація та здійснення евакуації населення, майна у безпечні райони, їх розміщення, створення служб медицини катастроф, необхідних для надання екстреної медичної допомоги та життєзабезпечення населення;

11) контроль за станом навколишнього природного середовища, санітарно-гігієнічною та епідемічною ситуацією, за місцями захоронення біологічних матеріалів, заражених активними формами бактерій;

12) розроблення та здійснення на відповідній території заходів, спрямованих на забезпечення сталого функціонування суб'єктів господарювання, що належать до сфери їх управління, в особливий період;

13) підготовка пропозицій щодо віднесення міст до груп цивільного захисту та подання їх центральному органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту;

14) віднесення відповідно до основних показників суб'єктів господарювання, що належать до сфери їх управління, до категорій цивільного захисту та затвердження їх переліку у порядку, що встановлюється Кабінетом Міністрів України;

15) створення і використання матеріальних резервів для запобігання та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;

16) завчасне накопичення і підтримання у постійній готовності засобів індивідуального захисту для населення, яке проживає у прогнозованих зонах хімічного забруднення і зонах спостереження суб'єктів господарювання радіаційної небезпеки I і II категорій, та формування цивільного захисту, а також приладів дозиметричного і хімічного контролю та розвідки;

17) взаємодія з центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, щодо виконання завдань цивільного захисту;

18) організація та забезпечення життєдіяльності постраждалих від надзвичайних ситуацій, а також під час ведення воєнних (бойових) дій або внаслідок таких дій;

19) забезпечення соціального захисту постраждалих внаслідок надзвичайної ситуації, зокрема виплати матеріальної допомоги;

20) створення на регіональному та місцевому рівнях комісій з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій, а в разі виникнення надзвичайних ситуацій - спеціальних комісій з їх ліквідації (за потреби), забезпечення їх функціонування;

21) забезпечення навчання з питань цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки посадових осіб місцевих державних адміністрацій, суб'єктів господарювання, що належать до сфери їх управління, керівників та їх заступників, здійснення підготовки населення до дій у надзвичайних ситуаціях;

22) організація виконання вимог законодавства щодо створення, використання, утримання та реконструкції фонду захисних споруд цивільного захисту;

23) визначення потреби фонду захисних споруд цивільного захисту;

24) планування та організація роботи з дообладнання або спорудження в особливий період підвальних та інших заглиблених приміщень для укриття населення;

25) прийняття рішень про подальше використання захисних споруд цивільного захисту державної та комунальної власності;

26) організація обліку фонду захисних споруд цивільного захисту;

27) здійснення контролю за утриманням та станом готовності захисних споруд цивільного захисту;

28) організація проведення технічної інвентаризації захисних споруд цивільного захисту, виключення їх за погодженням з центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, з фонду таких споруд;

29) розроблення та здійснення комплексу заходів, спрямованих на поліпшення пожежної безпеки суб'єктів господарювання, що належать до сфери їх управління;

30) здійснення інших повноважень у сфері цивільного захисту, передбачених цим Кодексом та іншими законодавчими актами.

2. До повноважень органів місцевого самоврядування у сфері цивільного захисту належить:

1) забезпечення цивільного захисту на відповідній території;

2) забезпечення виконання завдань створеними ними ланками територіальних підсистем;

3) забезпечення реалізації вимог техногенної та пожежної безпеки на суб'єктах господарювання, що належать до сфери їх управління, які можуть створити реальну загрозу виникнення аварії;

4) розроблення та забезпечення реалізації програм та планів заходів у сфері цивільного захисту, зокрема спрямованих на захист населення і територій від надзвичайних ситуацій та запобігання їх виникненню, забезпечення техногенної та пожежної безпеки;

5) керівництво створеними ними аварійно-рятувальними службами, формуваннями та спеціалізованими службами цивільного захисту, місцевою та добровільною пожежною охороною, забезпечення їх діяльності та здійснення контролю за готовністю до дій за призначенням;

6) створення за погодженням з центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, та підтримання у постійній готовності місцевої системи централізованого оповіщення про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій, здійснення її модернізації та забезпечення функціонування;

7) забезпечення оповіщення та інформування населення про загрозу і виникнення надзвичайних ситуацій, у тому числі в доступній для осіб з вадами зору та слуху формі;

8) організація робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій на відповідній території міст, селищ та сіл, а також радіаційного, хімічного, біологічного, медичного захисту населення та інженерного захисту територій від наслідків таких ситуацій;

9) організація та керівництво проведенням відновлювальних робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;

10) організація та здійснення евакуації населення, майна у безпечні райони, їх розміщення та життєзабезпечення населення;

11) контроль за станом навколишнього природного середовища, санітарно-гігієнічною та епідемічною ситуацією;

12) розроблення та здійснення заходів, спрямованих на забезпечення сталого функціонування суб'єктів господарювання в особливий період, що належать до сфери їх управління;

13) підготовка пропозицій щодо віднесення міст до груп цивільного захисту та подання їх Раді міністрів Автономної Республіки Крим, відповідним обласним державним адміністраціям;

14) віднесення суб'єктів господарювання, що належать до сфери їх управління, до категорій цивільного захисту відповідно до основних показників та затвердження їх переліку;

15) створення і використання матеріальних резервів для запобігання та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;

16) завчасне накопичення і підтримання у постійній готовності засобів індивідуального захисту для населення, яке проживає у прогнозованих зонах хімічного забруднення і зонах спостереження суб'єктів господарювання радіаційної небезпеки I і II категорій, та формування цивільного захисту, а також приладів дозиметричного і хімічного контролю та розвідки;

17) взаємодія з центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, щодо виконання завдань цивільного захисту;

18) організація та забезпечення життєдіяльності постраждалих від надзвичайних ситуацій, а також під час ведення воєнних (бойових) дій або внаслідок таких дій;

19) забезпечення складення довідок про визнання особи постраждалою внаслідок надзвичайної ситуації, списків (реєстрів) постраждалих внаслідок надзвичайної ситуації, відповідно до яких надається матеріальна допомога, списків загиблих осіб на підставі їх ідентифікації;

20) забезпечення соціального захисту постраждалих внаслідок надзвичайної ситуації, зокрема виплати матеріальної допомоги;

21) створення у містах комісій з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій, а в разі виникнення надзвичайних ситуацій спеціальних комісій з їх ліквідації (за потреби), забезпечення їх функціонування;

22) забезпечення навчання з питань цивільного захисту посадових осіб органів місцевого самоврядування та суб'єктів господарювання комунальної власності, здійснення підготовки населення до дій у надзвичайних ситуаціях;

23) організація виконання вимог законодавства щодо створення, використання, утримання та реконструкції фонду захисних споруд цивільного захисту;

24) визначення потреби фонду захисних споруд цивільного захисту;

25) планування та організація роботи з дообладнання або спорудження в особливий період підвальних та інших заглиблених приміщень для укриття населення;

26) прийняття рішень про подальше використання захисних споруд цивільного захисту державної та комунальної власності у разі банкрутства (ліквідації) суб'єкта господарювання, на балансі якого вона перебуває, та безхазяйних захисних споруд;

27) організація обліку фонду захисних споруд цивільного захисту;

28) здійснення контролю за утриманням та станом готовності захисних споруд цивільного захисту;

29) організація проведення технічної інвентаризації захисних споруд цивільного захисту, виключення їх за погодженням з центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, з фонду захисних споруд цивільного захисту;

30) реалізація заходів, спрямованих на поліпшення пожежної безпеки суб'єктів господарювання комунальної форми власності;

31) здійснення інших повноважень у сфері цивільного захисту, передбачених цим Кодексом та іншими законодавчими актами.

3. Організація заходів цивільного захисту в територіальних підсистемах здійснюється Радою міністрів Автономної Республіки Крим, місцевими державними адміністраціями, органами місцевого самоврядування.

Стаття 20. Завдання і обов'язки суб'єктів господарювання

1. До завдань і обов'язків суб'єктів господарювання у сфері цивільного захисту належить:

1) забезпечення виконання заходів у сфері цивільного захисту на об'єктах суб'єкта господарювання;

2) забезпечення відповідно до законодавства своїх працівників засобами колективного та індивідуального захисту;

3) розміщення інформації про заходи безпеки та відповідну поведінку населення у разі виникнення аварії;

4) організація та здійснення під час виникнення надзвичайних ситуацій евакуаційних заходів щодо працівників та майна суб'єкта господарювання;

5) створення об'єктових формувань цивільного захисту відповідно до цього Кодексу та інших законодавчих актів, необхідної для їх функціонування матеріально-технічної бази і забезпечення готовності таких формувань до дій за призначенням;

6) створення диспетчерських служб відповідно до цього Кодексу та інших законів, необхідних для забезпечення безпеки об'єктів підвищеної небезпеки;

7) проведення оцінки ризиків виникнення надзвичайних ситуацій на об'єктах суб'єкта господарювання, здійснення заходів щодо неперевищення прийнятних рівнів таких ризиків;

8) здійснення навчання працівників з питань цивільного захисту, у тому числі правилам техногенної та пожежної безпеки;

9) декларування безпеки об'єктів підвищеної небезпеки;

10) розроблення планів локалізації та ліквідації наслідків аварій на об'єктах підвищеної небезпеки;

11) проведення об'єктових тренувань і навчань з питань цивільного захисту;

12) забезпечення аварійно-рятувального обслуговування суб'єктів господарювання відповідно до вимог статті 133 цього Кодексу;

13) здійснення за власні кошти заходів цивільного захисту, що зменшують рівень ризику виникнення надзвичайних ситуацій;

14) забезпечення безперешкодного доступу посадових осіб органів державного нагляду, працівників аварійно-рятувальних служб, з якими укладені угоди про аварійно-рятувальне обслуговування суб'єктів господарювання, для проведення обстежень на відповідність протиаварійних заходів планам локалізації і ліквідації наслідків аварій на об'єктах підвищеної небезпеки та потенційно небезпечних об'єктах, сил цивільного захисту - для проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт у разі виникнення надзвичайних ситуацій;

15) забезпечення дотримання вимог законодавства щодо створення, зберігання, утримання, використання та реконструкції захисних споруд цивільного захисту;

16) здійснення обліку захисних споруд цивільного захисту, які перебувають на балансі (утриманні);

17) дотримання протиепідемічного, протиепізоотичного та протиепіфітотичного режиму;

18) створення і використання матеріальних резервів для запобігання та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;

19) розроблення заходів щодо забезпечення пожежної безпеки, впровадження досягнень науки і техніки, позитивного досвіду із зазначеного питання;

20) розроблення і затвердження інструкцій та видання наказів з питань пожежної безпеки, здійснення постійного контролю за їх виконанням;

21) забезпечення виконання вимог законодавства у сфері техногенної та пожежної безпеки, а також виконання вимог приписів, постанов та розпоряджень центрального органу виконавчої влади, який здійснює державний нагляд у сферах техногенної та пожежної безпеки;

22) утримання у справному стані засобів цивільного та протипожежного захисту, недопущення їх використання не за призначенням;

23) здійснення заходів щодо впровадження автоматичних засобів виявлення та гасіння пожеж і використання для цієї мети виробничої автоматики;

24) своєчасне інформування відповідних органів та підрозділів цивільного захисту про несправність протипожежної техніки, систем протипожежного захисту, водопостачання, а також про закриття доріг і проїздів на відповідній території;

25) виконання інших завдань і заходів у сфері цивільного захисту, передбачених цим Кодексом та іншими законодавчими актами.

2. Організація заходів цивільного захисту суб'єкта господарювання здійснюється підрозділами (посадовими особами) з питань цивільного захисту, які створюються (призначаються) керівниками зазначених суб'єктів господарювання з урахуванням таких вимог:

1) у суб'єктах господарювання, віднесених до відповідних категорій цивільного захисту, з чисельністю працюючих понад 3 тисячі осіб створюються підрозділи з питань цивільного захисту;

2) у суб'єктах господарювання, а також закладах охорони здоров'я із загальною чисельністю працюючих та осіб, які перебувають на лікуванні, від 200 до 3 тисяч осіб та у суб'єктах господарювання, віднесених до другої категорії цивільного захисту, призначаються посадові особи з питань цивільного захисту;

3) у навчальних закладах з денною формою навчання з чисельністю 500 і більше осіб, які навчаються, призначаються посадові особи з питань цивільного захисту;

4) у суб'єктах господарювання з чисельністю працюючих до 200 осіб призначаються особи з питань цивільного захисту за рахунок штатної чисельності суб'єкта господарювання.

3. Громадяни України, іноземці та особи без громадянства, які здійснюють господарську діяльність та зареєстровані відповідно до Закону як підприємці, виконують заходи цивільного захисту особисто.

4. Порядок діяльності підрозділів з питань цивільного захисту або призначених осіб визначається відповідними положеннями про них або посадовими інструкціями. Положення про підрозділ (посадова інструкція працівника) з питань цивільного захисту затверджується керівником, що його створив (призначив), на підставі типового положення про такий підрозділ, що затверджується центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту.

Стаття 21. Права та обов'язки громадян у сфері цивільного захисту

1. Громадяни України мають право на:

1) отримання інформації про надзвичайні ситуації або небезпечні події, що виникли або можуть виникнути, у тому числі в доступній для осіб з вадами зору та слуху формі;

2) забезпечення засобами колективного та індивідуального захисту та їх використання;

3) звернення до органів державної влади та органів місцевого самоврядування з питань захисту від надзвичайних ситуацій;

4) участь у роботах із запобігання та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій у складі добровільних формувань цивільного захисту;

5) отримання заробітної плати за роботу з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації у разі залучення до таких робіт згідно з трудовим договором;

6) соціальний захист та відшкодування відповідно до законодавства шкоди, заподіяної їхньому життю, здоров'ю та майну внаслідок надзвичайних ситуацій або проведення робіт із запобігання та ліквідації наслідків;

7) медичну допомогу, соціально-психологічну підтримку та медико-психологічну реабілітацію у разі отримання фізичних і психологічних травм.

2. Громадяни України зобов'язані:

1) дотримуватися правил поведінки, безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях;

2) дотримуватися заходів безпеки у побуті та повсякденній трудовій діяльності, не допускати порушень виробничої і технологічної дисципліни, вимог екологічної безпеки, охорони праці, що можуть призвести до надзвичайної ситуації;

3) вивчати способи захисту від надзвичайних ситуацій та дій у разі їх виникнення, надання домедичної допомоги постраждалим, правила користування засобами захисту;

4) повідомляти службі екстреної допомоги населенню про виникнення надзвичайних ситуацій;

5) у разі виникнення надзвичайної ситуації до прибуття аварійно-рятувальних підрозділів вживати заходів для рятування населення і майна;

6) дотримуватися протиепідемічного, протиепізоотичного та протиепіфітотичного режимів, режимів радіаційного захисту;

7) виконувати правила пожежної безпеки, забезпечувати будівлі, які їм належать на праві приватної власності, первинними засобами пожежогасіння, навчати дітей обережному поводженню з вогнем.

3. Іноземці та особи без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах, у разі виникнення надзвичайних ситуацій користуються тими самими правами, а також несуть такі самі обов'язки, як і громадяни України, за винятками, встановленими Конституцією, законами чи міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Глава 5. Сили цивільного захисту

Стаття 22. Склад та основні завдання сил цивільного захисту

1. До сил цивільного захисту належать:

1) Оперативно-рятувальна служба цивільного захисту;
2) аварійно-рятувальні служби;
3) формування цивільного захисту;
4) спеціалізовані служби цивільного захисту;
5) пожежно-рятувальні підрозділи (частини);
6) добровільні формування цивільного захисту.

2. Основними завданнями сил цивільного захисту є:
1) проведення робіт та вжиття заходів щодо запобігання надзвичайним ситуаціям, захисту населення і територій від них;
2) проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт;
3) гасіння пожеж;
4) ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій в умовах екстремальних температур, задимленості, загазованості, загрози вибухів, обвалів, зсувів, затоплень, радіоактивного, хімічного забруднення та біологічного зараження, інших небезпечних проявів;
5) проведення піротехнічних робіт, пов'язаних із знешкодженням вибухонебезпечних предметів, що залишилися на території України після воєн, сучасних боєприпасів та підривних засобів (крім вибухових пристроїв, що використовуються у терористичних цілях), крім територій, які надані для розміщення і постійної діяльності військових частин, військових навчальних закладів, підприємств та організацій Збройних Сил України, інших військових формувань;
6) проведення вибухових робіт для запобігання виникненню надзвичайних ситуацій та ліквідації їх наслідків;
7) проведення робіт щодо життєзабезпечення постраждалих;
8) надання екстреної медичної допомоги постраждалим у районі надзвичайної ситуації і транспортування їх до закладів охорони здоров'я;
9) здійснення перевезень матеріально-технічних засобів, призначених для проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій та надання гуманітарної допомоги постраждалим внаслідок таких ситуацій;
10) надання допомоги іноземним державам щодо проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;
11) проведення аварійно-рятувального обслуговування суб'єктів господарювання та окремих територій, на яких існує небезпека виникнення надзвичайних ситуацій.

3. Сили цивільного захисту можуть залучатися до проведення відновлювальних робіт.

Стаття 23. Аварійно-рятувальні служби

1. Аварійно-рятувальні служби поділяються на:
1) державні, регіональні, комунальні, об'єктові та громадських організацій;
2) спеціалізовані та неспеціалізовані;
3) професійні та непрофесійні.

2. Аварійно-рятувальні служби утворюються:
1) державні - центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, іншими центральними органами виконавчої влади;
2) регіональні - Радою міністрів Автономної Республіки Крим, місцевими державними адміністраціями в Автономній Республіці Крим, області, містах Києві та Севастополі відповідно;
3) комунальні - органами місцевого самоврядування у місті, районі міста, селищі, селі;
4) об'єктові - керівником суб'єкта господарювання, що експлуатує об'єкти підвищеної небезпеки;
5) громадських організацій - громадською організацією відповідно до закону.

3. Державні, регіональні, комунальні аварійно-рятувальні служби і аварійно-рятувальні служби громадських організацій, створені на професійній основі, є юридичними особами.

4. Спеціалізовані професійні аварійно-рятувальні служби, діяльність яких пов'язана з організацією та проведенням гірничорятувальних робіт, є воєнізованими.

5. Непрофесійні об'єктові аварійно-рятувальні служби створюються з числа інженерно-технічних та інших досвідчених працівників суб'єктів господарювання, які мають необхідні знання та навички у проведенні аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт і здатні за станом здоров'я виконувати роботи в екстремальних умовах.

6. Працівники аварійно-рятувальної служби поділяються на основних та допоміжних.

7. До основних працівників аварійно-рятувальної служби належать працівники, які організують і виконують аварійно-рятувальні та інші невідкладні роботи та забезпечують готовність аварійно-рятувальних служб до проведення таких робіт. Основні працівники професійної аварійно-рятувальної служби поділяються на керівних та рядових.

8. До допоміжних працівників професійної аварійно-рятувальної служби належать працівники, які забезпечують її повсякденну діяльність.

9. Особливим видом аварійно-рятувальних служб є служби медицини катастроф, які діють у складі центрів екстреної медичної допомоги та медицини катастроф системи екстреної медичної допомоги, що створюються органами влади Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя відповідно до закону.

Типове положення про центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф затверджується Кабінетом Міністрів України.

10. Статут аварійно-рятувальної служби або положення про аварійно-рятувальну службу розробляється на підставі типового статуту (положення) аварійно-рятувальної служби та затверджується органом виконавчої влади, органом місцевого самоврядування, суб'єктом господарювання, які утворили таку службу.

11. Державні, комунальні аварійно-рятувальні служби та аварійно-рятувальні служби громадських організацій набувають статусу юридичної особи з дня їх державної реєстрації у порядку, встановленому законом для державної реєстрації юридичних осіб. Статути державних, комунальних аварійно-рятувальних служб та аварійно-рятувальних служб громадських організацій, які подаються державному реєстратору, мають бути погоджені з центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту.

12. На аварійно-рятувальні служби покладається виконання таких завдань:
1) аварійно-рятувальне обслуговування на договірній основі суб'єктів господарювання та окремих територій, на яких існує небезпека виникнення надзвичайних ситуацій;
2) подання місцевим державним адміністраціям, органам місцевого самоврядування та суб'єктам господарювання пропозицій щодо поліпшення протиаварійного стану суб'єктів господарювання і територій та усунення виявлених порушень вимог щодо дотримання техногенної безпеки;
3) невідкладне інформування керівників суб'єктів господарювання, які експлуатують об'єкти підвищеної небезпеки, про виявлення порушень вимог пожежної та техногенної безпеки на таких суб'єктах господарювання;
4) проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій у разі їх виникнення;
5) виконання робіт із запобігання виникненню та мінімізації наслідків надзвичайних ситуацій і щодо захисту від них населення і територій;
6) захист навколишнього природного середовища та локалізація зони впливу шкідливих і небезпечних факторів, що виникають під час аварій та катастроф;
7) забезпечення готовності своїх органів управління, сил і засобів до дій за призначенням;
8) пошук і рятування людей на уражених об'єктах і територіях, надання у можливих межах невідкладної, у тому числі медичної, допомоги особам, які перебувають у небезпечному для життя й здоров'я стані, на місці події та під час евакуації до лікувальних закладів;
9) ліквідація особливо небезпечних проявів надзвичайних ситуацій в умовах екстремальних температур, задимленості, загазованості, загрози вибухів, обвалів, зсувів, затоплень, радіоактивного, хімічного забруднення та бактеріологічного зараження, інших небезпечних проявів;
10) контроль за готовністю об'єктів і територій, що ними обслуговуються, до проведення робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;
11) участь у розробленні та погодженні планів локалізації і ліквідації аварій на об'єктах і територіях, що ними обслуговуються;
12) організація ремонту та технічного обслуговування аварійно-рятувальних засобів, розроблення та виробництво їх окремих зразків;
13) участь у підготовці працівників підприємств, установ та організацій і населення до дій в умовах надзвичайних ситуацій.

13. Аварійно-рятувальні служби мають право на:
1) отримання від місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування та суб'єктів господарювання інформації, необхідної для виконання покладених на службу завдань;
2) безперешкодний доступ на об'єкти суб'єктів господарювання та їх територію для виконання аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;
3) встановлення вимог щодо додержання заходів безпеки для всіх осіб, які перебувають у зоні надзвичайної ситуації;
4) проведення під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій документування, кіно- і відеозйомки, фотографування та звукозапису;
5) тимчасову заборону або обмеження руху транспортних засобів і пішоходів поблизу та в межах зони надзвичайної ситуації.

14. Завдання і функції конкретних аварійно-рятувальних служб визначаються їх статутами чи положеннями, які погоджуються з центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, та затверджуються згідно із законодавством.

15. Матеріально-технічне та фінансове забезпечення діяльності аварійно-рятувальних служб здійснюється за рахунок коштів державного та місцевого бюджетів, підприємств, установ, організацій, що створюють аварійно-рятувальні служби, коштів від надання додаткових платних послуг, а також добровільних пожертвувань юридичних і фізичних осіб, інших не заборонених законодавством джерел.

Стаття 24. Оперативно-рятувальна служба цивільного захисту

1. Оперативно-рятувальна служба цивільного захисту функціонує в системі центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, і складається з органів управління, аварійно-рятувальних формувань центрального підпорядкування, аварійно-рятувальних формувань спеціального призначення, спеціальних авіаційних, морських та інших формувань, державних пожежно-рятувальних підрозділів (частин), навчальних центрів, формувань та підрозділів забезпечення.

2. Організація та порядок повсякденної діяльності Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту та функціонування її під час виконання завдань за призначенням визначаються Положенням про Оперативно-рятувальну службу цивільного захисту, що затверджується центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту.

3. Для аварійно-рятувальних формувань центрального підпорядкування Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту рішенням керівника центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, встановлюються зони відповідальності щодо реагування на надзвичайні ситуації.

4. Критерії утворення державних пожежно-рятувальних підрозділів (частини) Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту в адміністративно-територіальних одиницях та перелік суб'єктів господарювання, де утворюються такі підрозділи (частини), визначаються Кабінетом Міністрів України.

5. До повноважень Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту належить:
1) аварійно-рятувальне обслуговування на договірній основі об'єктів підвищеної небезпеки та окремих територій, що перебувають у власності, володінні або користуванні суб'єктів господарювання, на яких існує небезпека виникнення надзвичайних ситуацій;
2) подання місцевим державним адміністраціям, органам місцевого самоврядування та суб'єктам господарювання пропозицій щодо поліпшення протиаварійного стану об'єктів підвищеної небезпеки та окремих територій, що перебувають у власності, володінні або користуванні суб'єктів господарювання, та усунення виявлених порушень вимог щодо дотримання техногенної безпеки;
3) невідкладне інформування керівників суб'єктів господарювання, що експлуатують об'єкти підвищеної небезпеки, про виявлення порушень вимог техногенної безпеки;
4) отримання від місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування та суб'єктів господарювання інформації, необхідної для виконання покладених на службу завдань;
5) безперешкодний доступ на об'єкти суб'єктів господарювання та їх територію для виконання аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, гасіння пожеж;
6) право вимагати від усіх осіб, які перебувають у зоні надзвичайної ситуації, додержання встановлених заходів безпеки;
7) проведення під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій документування, кіно- і відеозйомки, фотографування та звукозапису;
8) участь у роботі комісій з розслідування причин виникнення надзвичайних ситуацій у суб'єктів господарювання і на територіях, що нею обслуговуються;
9) тимчасова заборона або обмеження руху транспортних засобів і пішоходів поблизу та в межах зони надзвичайної ситуації, місці гасіння пожежі, а також доступу громадян на окремі об'єкти і території;
10) здійснення аварійно-рятувального забезпечення туристичних груп та окремих туристів.

6. Повноваження Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту та інших професійних аварійно-рятувальних служб можуть бути обмежені на територіях та у суб'єктів господарювання, у яких відповідно до Закону України «Про державну таємницю» встановлено спеціальні перепускні та внутрішньооб'єктові режими.

7. Для здійснення заходів з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій органи управління і формування Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту використовують спеціальні транспортні засоби. Перевага таких засобів у дорожньому русі, а також правила встановлення спеціальних світлових і звукових сигнальних пристроїв та нанесення кольорово-графічних позначень на них визначаються актами законодавства.

Стаття 25. Спеціалізовані служби цивільного захисту

1. Спеціалізовані служби цивільного захисту (енергетики, захисту сільськогосподарських тварин і рослин, інженерні, комунально-технічні, матеріального забезпечення, медичні, зв'язку і оповіщення, протипожежні, торгівлі та харчування, технічні, транспортного забезпечення, охорони громадського порядку) утворюються для проведення спеціальних робіт і заходів з цивільного захисту та їх забезпечення, що потребують залучення фахівців певної спеціальності, техніки і майна спеціального призначення:
1) об'єктові - на суб'єкті господарювання (шляхом формування з працівників суб'єкта господарювання ланок, команд, груп, що складають відповідні спеціалізовані служби цивільного захисту) - керівником суб'єкта господарювання;
2) галузеві - у системі центрального органу виконавчої влади (шляхом зведення об'єктових підрозділів у відповідну галузеву спеціалізовану службу цивільного захисту) - центральним органом виконавчої влади. Перелік центральних органів виконавчої влади, в яких утворюються спеціалізовані служби цивільного захисту, визначається Положенням про єдину державну систему цивільного захисту;
3) територіальні (шляхом об'єднання об'єктових підрозділів у відповідну територіальну спеціалізовану службу цивільного захисту місцевого рівня або об'єднання територіальних спеціалізованих служб цивільного захисту місцевого рівня у регіональну спеціалізовану службу цивільного захисту):
а) в Автономній Республіці Крим - Радою міністрів Автономної Республіки Крим або іншим органом, визначеним відповідно до нормативно-правових актів Верховної Ради Автономної Республіки Крим;
б) в області, містах Києві та Севастополі, районі - місцевою державною адміністрацією;
в) у місті обласного значення - органом місцевого самоврядування.

2. Органом управління спеціалізованою службою цивільного захисту є:
1) відповідний орган, визначений Верховною Радою Автономної Республіки Крим, місцевою державною адміністрацією, органом місцевого самоврядування;
2) відповідний структурний підрозділ центрального органу виконавчої влади.

3. Спеціалізовані служби цивільного захисту мають право на:
1) отримання від місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування та суб'єктів господарювання інформації, необхідної для проведення робіт з цивільного захисту;
2) безперешкодний доступ на об'єкти суб'єктів господарювання і їх територію для виконання аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;
3) встановлення вимог щодо додержання заходів безпеки для всіх осіб, які перебувають у зоні надзвичайної ситуації.

4. Права і обов'язки працівників суб'єкта господарювання, що призначаються до складу спеціалізованих служб цивільного захисту, визначаються цим Кодексом та іншими законодавчими актами.

5. Порядок утворення та функціонування спеціалізованих служб цивільного захисту визначається положенням про них, яке затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 26. Формування цивільного захисту

1. Формування цивільного захисту поділяються на об'єктові та територіальні.

2. Формування цивільного захисту утворюються для проведення великих обсягів робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, воєнних (бойових) дій чи терористичних актів, а також для проведення відновлювальних робіт, які потребують залучення великої кількості населення і техніки:
1) об'єктові - у суб'єктах господарювання, які володіють спеціальною технікою і майном, а працівники підготовлені до дій в умовах надзвичайних ситуацій - суб'єктом господарювання;
2) територіальні (шляхом об'єднання об'єктових формувань цивільного захисту на відповідній території):
а) в Автономній Республіці Крим - Радою міністрів Автономної Республіки Крим;
б) в області, містах Києві та Севастополі, районі - відповідною місцевою державною адміністрацією;
в) у місті обласного значення - міською радою.

3. Формування цивільного захисту користуються правами, визначеними цим Кодексом для спеціалізованих служб цивільного захисту.

4. Права і обов'язки працівників суб'єкта господарювання, які призначаються до складу формувань цивільного захисту, визначаються цим Кодексом та іншими законами.

5. Порядок створення формувань цивільного захисту, їх завдання та функції визначаються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 27. Добровільні формування цивільного захисту

1. Добровільні формування цивільного захисту утворюються під час загрози або виникнення надзвичайних ситуацій для проведення допоміжних робіт із запобігання або ліквідації наслідків таких ситуацій за рішенням Ради міністрів Автономної Республіки Крим, центрального органу виконавчої влади, місцевої державної адміністрації, органу місцевого самоврядування.

2. Добровільні формування цивільного захисту мають право:
1) на отримання від місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування, суб'єктів господарювання та аварійно-рятувальних служб, що працюють у зоні надзвичайної ситуації, інформації, необхідної для проведення заходів і робіт із запобігання та ліквідації наслідків надзвичайної ситуації;
2) на безперешкодний доступ на об'єкти суб'єктів господарювання і їх територію для виконання аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;
3) вимагати додержання заходів безпеки від усіх осіб, які перебувають у зоні надзвичайної ситуації.

3. До добровільних формувань цивільного захисту включаються громадяни на добровільних засадах.

4. Громадяни, які виконують завдання із запобігання або ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій у складі добровільного формування цивільного захисту, мають право на:
1) отримання інформації про надзвичайну ситуацію та про заходи необхідної безпеки;
2) забезпечення і використання під час виконання завдань із запобігання та ліквідації наслідків надзвичайної ситуації засобів індивідуального захисту;
3) відшкодування шкоди, заподіяної їхньому життю, здоров'ю під час виконання завдань із запобігання та ліквідації наслідків надзвичайної ситуації;
4) медичну допомогу та медико-психологічну реабілітацію у разі отримання фізичних та психологічних травм під час виконання завдань із запобігання та ліквідації наслідків надзвичайної ситуації.

5. Громадяни, які виконують завдання із запобігання та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій у складі добровільного формування цивільного захисту, зобов'язані:
1) виконувати завдання та обсяг робіт, визначені залежно від характеру надзвичайної ситуації;
2) дотримуватися заходів безпеки під час виконання завдань із запобігання та ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, правил поведінки в зоні надзвичайної ситуації;
3) вивчати способи захисту від надзвичайних ситуацій, надання домедичної допомоги, правила користування засобами захисту.

6. Положення про добровільні формування цивільного захисту затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 28. Залучення Збройних Сил України, інших військових формувань та правоохоронних органів спеціального призначення, які утворені відповідно до законів України, для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій

1. Для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій відповідно до закону можуть залучатися Збройні Сили України, інші військові формування та правоохоронні органи спеціального призначення, утворені відповідно до законів України.

2. Умови залучення Збройних Сил України, інших військових формувань та правоохоронних органів спеціального призначення, утворених відповідно до законів України, для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій визначаються відповідно до Конституції України, законів України «Про правовий режим надзвичайного стану», «Про Збройні Сили України» та інших законів.

Стаття 29. Громадські організації

1. З метою виконання окремих функцій у сфері цивільного захисту можуть утворюватися громадські організації.

2. Громадські організації залучаються на добровільних або договірних засадах до робіт із запобігання та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій за наявності в учасників ліквідації відповідного рівня підготовки.

Розділ IV
ЗАХИСТ НАСЕЛЕННЯ І ТЕРИТОРІЙ ВІД НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

Глава 6. Оповіщення та інформування суб'єктів забезпечення цивільного захисту

Стаття 30. Оповіщення про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій

1. Оповіщення про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій полягає у своєчасному доведенні такої інформації до органів управління цивільного захисту, сил цивільного захисту, суб'єктів господарювання та населення.

2. Оповіщення про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій забезпечується шляхом:
1) функціонування загальнодержавної, територіальних, місцевих автоматизованих систем централізованого оповіщення про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій, спеціальних, локальних та об'єктових систем оповіщення;
2) централізованого використання телекомунікаційних мереж загального користування, у тому числі мобільного (рухомого) зв'язку, відомчих і телекомунікаційних мереж суб'єктів господарювання в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, а також мереж загальнонаціонального, регіонального та місцевого радіомовлення і те-

лебачення та інших технічних засобів передавання (відображення) інформації;

3) автоматизації процесу передачі сигналів і повідомлень про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій;

4) функціонування на об'єктах підвищеної небезпеки автоматизованих систем раннього виявлення надзвичайних ситуацій та оповіщення;

5) організаційно-технічної інтеграції різних систем централізованого оповіщення про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій та автоматизованих систем раннього виявлення надзвичайних ситуацій та оповіщення;

6) функціонування в населених пунктах, а також місцях масового перебування людей сигнально-гучномовних пристроїв та електронних інформаційних табло для передачі інформації з питань цивільного захисту.

3. Встановлення сигнально-гучномовних пристроїв та електронних інформаційних табло покладається на органи місцевого самоврядування, суб'єкти господарювання. Місця встановлення сигнально-гучномовних пристроїв та електронних інформаційних табло визначаються органами місцевого самоврядування, суб'єктами господарювання.

4. Оператори та провайдери телекомунікації, телерадіоорганізації зобов'язані забезпечити підключення технічних засобів мовлення до автоматизованих систем централізованого оповіщення з установленням спеціального обладнання для автоматизованої передачі сигналів та повідомлень про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій.

5. Порядок організації оповіщення про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій та організації зв'язку у сфері цивільного захисту визначається положенням, яке затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 31. Інформування у сфері цивільного захисту

1. Інформацію з питань цивільного захисту становлять відомості про надзвичайні ситуації, що прогнозуються або виникли, з визначенням їх класифікації, меж поширення і наслідків, а також про способи та методи захисту від них.

2. Органи управління цивільного захисту зобов'язані надавати населенню через засоби масової інформації оперативну та достовірну інформацію, зазначену в частині першій цієї статті, а також про свою діяльність з питань цивільного захисту, у тому числі в доступній для осіб з вадами зору та слуху формі.

3. Керівники суб'єктів господарювання, що експлуатують потенційно небезпечні об'єкти та об'єкти підвищеної небезпеки, зобов'язані систематично та оперативно оприлюднювати інформацію про такі об'єкти в офіційних друкованих виданнях, на офіційних веб-сайтах, інформаційних стендах та в будь-який інший прийнятний спосіб.

4. Інформація має містити дані про суб'єкт, який її надає, та сферу його діяльності, про природу можливого ризику під час аварій, включаючи вплив на людей та навколишнє природне середовище, про спосіб інформування населення у разі загрози або виникнення аварії та поведінку, якої слід дотримуватися.

5. Оприлюднення інформації про наслідки надзвичайної ситуації здійснюється відповідно до законодавства про інформацію.

Глава 7. Укриття населення у захисних спорудах цивільного захисту та евакуаційні заходи

Стаття 32. Укриття населення у захисних спорудах цивільного захисту

1. До захисних споруд цивільного захисту належать:

1) сховище - герметична споруда для захисту людей, в якій протягом певного часу створюються умови, що виключають вплив на них небезпечних факторів, які виникають внаслідок надзвичайної ситуації, воєнних (бойових) дій та терористичних актів;

2) протирадіаційне укриття - негерметична споруда для захисту людей, в якій створюються умови, що виключають вплив на них іонізуючого опромінення у разі радіоактивного забруднення місцевості;

3) швидкоспоруджувана захисна споруда цивільного захисту - захисна споруда, що зводиться із спеціальних конструкцій за короткий час для захисту людей від дії засобів ураження в особливий період.

2. Для захисту людей від деяких факторів небезпеки, що виникають внаслідок надзвичайних ситуацій у мирний час, та дії засобів ураження в особливий період також використовуються споруди подвійного призначення та найпростіші укриття.

Споруда подвійного призначення - це наземна або підземна споруда, що може бути використана за основним функціональним призначенням і для захисту населення.

Найпростіше укриття - це фортифікаційна споруда, цокольне або підвальне приміщення, що знижує комбіноване ураження людей від небезпечних наслідків надзвичайних ситуацій, а також від дії засобів ураження в особливий період.

3. Укриттю підлягають:

1) у сховищах:

а) працівники найбільшої працюючої зміни суб'єктів господарювання, віднесених до відповідних категорій цивільного захисту та розташованих у зонах можливих значних руйнувань населених пунктів, які продовжують свою діяльність в особливий період;

б) персонал атомних електростанцій, інших ядерних установок і працівники суб'єктів господарювання, які забезпечують функціонування таких станцій (установок);

в) працівники найбільшої працюючої зміни суб'єктів господарювання, віднесених до категорії особливої важливості цивільного захисту та розташованих за межами зон можливих значних руйнувань населених пунктів, а також працівники чергового персоналу суб'єктів господарювання, які забезпечують життєдіяльність міст, віднесених до відповідних груп цивільного захисту;

г) хворі, медичний та обслуговуючий персонал закладів охорони здоров'я, які не підлягають евакуації або не можуть бути евакуйовані у безпечне місце;

2) у протирадіаційних укриттях:

а) працівники суб'єктів господарювання, віднесених до першої та другої категорій цивільного захисту та розташованих за межами зон можливих значних руйнувань населених пунктів, які продовжують свою діяльність у воєнний час;

б) працівники суб'єктів господарювання, розташованих у зонах можливих руйнувань, небезпечного і значного радіоактивного забруднення навколо атомних електростанцій;

в) населення міст, не віднесених до груп цивільного захисту, та інших населених пунктів, а також населення, евакуйоване з міст, віднесених до груп цивільного захисту і зон можливих значних руйнувань;

г) хворі, медичний та обслуговуючий персонал закладів охорони здоров'я, розташованих за межами зон можливих значних руйнувань міст, віднесених до груп цивільного захисту, і суб'єктів господарювання, віднесених до категорій цивільного захисту, а також закладів охорони здоров'я, які продовжують свою діяльність у воєнний час;

3) у швидкоспоруджуваних захисних спорудах цивільного захисту, найпростіших укриттях та спорудах подвійного призначення - населення міст, віднесених до груп цивільного захисту, яке не підлягає евакуації у безпечне місце, а також інших населених пунктів.

4. Для вирішення питань щодо укриття населення в захисних спорудах цивільного захисту центральні органи виконавчої влади, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування та суб'єкти господарювання завчасно створюють фонд таких споруд.

5. Порядок створення, утримання фонду захисних споруд цивільного захисту та ведення його обліку визначається Кабінетом Міністрів України.

6. Проектування, будівництво, пристосування і розміщення захисних споруд та об'єктів подвійного призначення здійснюються згідно з нормами, які розробляються відповідно до Закону України «Про будівельні норми».

7. Вимоги щодо утримання та експлуатації захисних споруд визначаються центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту.

8. Утримання захисних споруд цивільного захисту у готовності до використання за призначенням здійснюється суб'єктами господарювання, на балансі яких вони перебувають (у тому числі споруд, що не увійшли до їх статутних капіталів у процесі приватизації (корпоратизації), за рахунок власних коштів.

9. У разі використання однієї захисної споруди кількома суб'єктами господарювання вони беруть участь в утриманні споруди відповідно до укладених між ними договорів.

10. Захисні споруди цивільного захисту можуть використовуватися у мирний час для господарських, культурних і побутових потреб у порядку, що визначається Кабінетом Міністрів України.

11. З моменту виключення захисної споруди із фонду споруд цивільного захисту вона втрачає статус захисної споруди цивільного захисту. Володіння, користування та розпорядження спорудами, які втратили статус захисних споруд цивільного захисту, здійснюється відповідно до закону.

12. Захисні споруди цивільного захисту державної та комунальної власності не підлягають приватизації (відчуженню).

13. Захисні споруди у мирний час можуть передаватися в оренду для задоволення господарських, культурних та побутових потреб із збереженням цільового призначення таких споруд, крім тих, що перебувають у постійній готовності до використання за призначенням, а саме:

1) в яких розташовані пункти управління;

2) призначених для укриття працівників суб'єктів господарювання, що мають об'єкти підвищеної небезпеки;

3) розташованих у зонах спостереження атомних електростанцій та призначених для укриття населення під час радіаційних аварій.

14. Особливості оренди захисних споруд визначаються типовим договором оренди, який затверджується Кабінетом Міністрів України.

15. Контроль за готовністю захисних споруд цивільного захисту до використання за призначенням забезпечує центральний орган виконавчої влади, який здійснює державний нагляд у сферах техногенної та пожежної безпеки, спільно з відповідними органами та підрозділами цивільного захисту, місцевими державними адміністраціями.

Стаття 33. Заходи з евакуації

1. Евакуація проводиться на державному, регіональному, місцевому або об'єктовому рівні.

2. Залежно від особливостей надзвичайної ситуації встановлюються такі види евакуації:

1) обов'язкова;

2) загальна або часткова;

3) тимчасова або безповоротна.

3. Рішення про проведення евакуації приймають:

1) на державному рівні - Кабінет Міністрів України;

2) на регіональному рівні - Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації;

3) на місцевому рівні - районні, районні у містах Києві чи Севастополі державні адміністрації, відповідні органи місцевого самоврядування;

4) на об'єктовому рівні - керівники суб'єктів господарювання.

4. У разі виникнення радіаційних аварій рішення про евакуацію населення, яке може потрапити до зони радіоактивного забруднення, приймається місцевими державними адміністраціями на підставі висновку санітарно-епідеміологічної служби відповідно до прогнозованого дозового навантаження на населення або за інформацією суб'єктів господарювання, які експлуатують ядерні установки, про випадки порушень у їх роботі.

5. У невідкладних випадках керівник робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, а в разі його відсутності - керівник аварійно-рятувальної служби, який першим прибув у зону надзвичайної ситуації, може прийняти рішення про проведення екстреної евакуації населення із зони надзвичайної ситуації або зони можливого ураження.

6. Обов'язкова евакуація населення проводиться у разі виникнення загрози:

1) аварій з викидом радіоактивних та небезпечних хімічних речовин;

2) катастрофічного затоплення місцевості;

3) масових лісових і торф'яних пожеж, землетрусів, зсувів, інших геологічних та гідрогеологічних явищ і процесів;

4) збройних конфліктів (з районів можливих бойових дій у безпечні райони, які визначаються Міністерством оборони України на особливий період).

7. Загальна евакуація проводиться для всіх категорій населення із зон:

1) можливого радіоактивного та хімічного забруднення;

2) катастрофічного затоплення місцевості з чотиригодинним добіганням проривної хвилі при руйнуванні гідротехнічних споруд.

8. Часткова евакуація проводиться для вивезення категорій населення, які за віком чи станом здоров'я у разі виникнення надзвичайної ситуації не здатні самостійно вжити заходів щодо збереження свого життя або здоров'я, а також осіб, які відповідно до законодавства доглядають (обслуговують) таких осіб. Часткова евакуація може проводитися також для інших категорій населення за рішенням органів і посадових осіб, зазначених у частині четвертій цієї статті.

9. Проведення евакуації забезпечується шляхом:

1) утворення регіональних, місцевих та об'єктових органів з евакуації;

2) планування евакуації;

3) визначення безпечних районів, придатних для розміщення евакуйованого населення та майна;

4) організації оповіщення керівників суб'єктів господарювання і населення про початок евакуації;

5) організації управління евакуацією;

6) життєзабезпечення евакуйованого населення в місцях їх безпечного розміщення;

7) навчання населення діям під час проведення евакуації.

10. За рішенням органів, зазначених у частині третій цієї статті (крім керівників суб'єктів господарювання), для виведення чи вивезення основної частини населення із зони надзвичайної ситуації, районів можливих бойових дій залучаються у порядку, встановленому законом, транспортні засоби суб'єктів господарювання, а в разі безпосередньої загрози життю або здоров'ю населення - усі наявні транспортні засоби суб'єктів господарювання та громадян.

11. Суб'єкту господарювання та громадянину, транспортні засоби яких залучені, компенсуються вартість надання послуг і розмір фактичних (понесених) витрат за рахунок коштів, що виділяються з відповідного бюджету на ліквідацію наслідків надзвичайної ситуації або усунення загрози її виникнення, у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

12. Працівник суб'єкта господарювання, власник, користувач, водій транспортного засобу, які відмовилися від надання послуг з перевезення населення у зв'язку з надзвичайною ситуацією, несуть відповідальність відповідно до закону.

13. У разі виникнення загрози життю або здоров'ю громадянам України на території іноземних держав відповідні центральні органи виконавчої влади проводять їх евакуацію.

14. Евакуація матеріальних і культурних цінностей проводиться у разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій, які можуть заподіяти їм шкоду, за наявності часу на її проведення.

15. Порядок проведення евакуації визначається Кабінетом Міністрів України.

16. Планування заходів з евакуації здійснюється відповідно до методики, що затверджується центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту.

Глава 8. Інженерний захист територій, радіаційний і хімічний захист

Стаття 34. Інженерний захист територій

1. Інженерний захист територій включає:

1) проведення районування територій за наявністю потенційно небезпечних об'єктів і небезпечних геологічних, гідрогеологічних та метеорологічних явищ і процесів, а також ризику виникнення надзвичайних ситуацій, пов'язаних з ними;

2) віднесення міст до відповідних груп цивільного захисту та віднесення суб'єктів господарювання до відповідних категорій цивільного захисту;

3) розроблення та включення вимог інженерно-технічних заходів цивільного захисту до відповідних видів містобудівної і проектної документації та реалізація їх під час будівництва і експлуатації;

4) урахування можливих проявів небезпечних геологічних, гідрогеологічних та метеорологічних явищ і процесів та негативних наслідків аварій під час розроблення генеральних планів населених пунктів і ведення містобудування;

5) розміщення об'єктів підвищеної небезпеки з урахуванням наслідків аварій, що можуть статися на таких об'єктах;

6) розроблення і здійснення заходів щодо безаварійного функціонування об'єктів підвищеної небезпеки;

7) будівництво споруд, будівель, інженерних мереж і транспортних комунікацій із заданими рівнями безпеки та надійності;

8) будівництво протизсувних, протипаводкових, протиселевих, протилавинних, протиерозійних та інших інженерних споруд спеціального призначення, їх утримання у функціональному стані;

9) обстеження будівель, споруд, інженерних мереж і транспортних комунікацій, розроблення та здійснення заходів щодо їх безпечної експлуатації;

10) інші заходи інженерного захисту територій залежно від ситуації, що склалася.

2. Здійснення заходів інженерного захисту територій покладається на суб'єктів забезпечення цивільного захисту.

3. За результатами визначення ризиків виникнення надзвичайних ситуацій внаслідок небезпечних геологічних, гідрогеологічних та метеорологічних явищ і процесів, а також на об'єктах підвищеної небезпеки центральний орган виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, веде Державний реєстр небезпечних територій у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

4. Розроблення містобудівної документації та проектування об'єктів, що належать суб'єктам господарювання і можуть спричинити виникнення надзвичайних ситуацій та вплинути на стан захисту населення і територій, здійснюються з урахуванням вимог інженерно-технічних заходів цивільного захисту.

5. Об'єкти, що належать суб'єктам господарювання, проектування яких здійснюється з урахуванням вимог інженерно-технічних заходів цивільного захисту, визначаються Кабінетом Міністрів України.

6. Замовники будівництва отримують на безоплатній основі у центральному органі виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, вихідні дані та вимоги для розроблення інженерно-технічних заходів цивільного захисту у порядку, визначеному Законом України «Про регулювання містобудівної діяльності».

7. Вимоги інженерно-технічних заходів цивільного захисту, дотримання яких обов'язкове під час розроблення містобудівної та проектної документації, визначаються відповідно до Закону України «Про будівельні норми».

Стаття 35. Радіаційний і хімічний захист населення і територій

1. Радіаційний і хімічний захист населення і територій включає:

1) виявлення та оцінку радіаційної і хімічної обстановки;

2) організацію та здійснення дозиметричного і хімічного контролю;

3) розроблення та впровадження типових режимів радіаційного захисту;

4) використання засобів колективного захисту;

5) використання засобів індивідуального захисту, приладів радіаційної та хімічної розвідки, дозиметричного і хімічного контролю аварійно-рятувальними службами, формуваннями та спеціалізованими службами цивільного захисту, які беруть участь у проведенні аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, гасінні пожеж в осередках ураження радіаційно і хімічно небезпечних об'єктів та населення, яке проживає у зонах небезпечного забруднення;

6) проведення йодної профілактики рятувальників, які залучаються до ліквідації радіаційної аварії, персоналу радіаційно небезпечних об'єктів та населення, яке проживає в зонах можливого забруднення, радіоактивними ізотопами йоду з метою запобігання опроміненню щитоподібної залози;

7) надання населенню можливості придбання в особисте користування засобів індивідуального захисту, приладів дозиметричного та хімічного контролю;

8) проведення санітарної обробки населення та спеціальної обробки одягу, майна і транспорту;

9) розроблення загальних критеріїв, методів та методик спостережень щодо оцінки радіаційної і хімічної обстановки;

10) інші заходи радіаційного і хімічного захисту залежно від ситуації, що склалася.

2. Радіаційний і хімічний захист населення і територій забезпечується:

1) визначенням суб'єктів господарювання, на яких обладнуються місця для проведення санітарної обробки населення та спеціальної обробки одягу, майна і транспорту;

2) завчасним накопиченням і підтриманням у готовності:

а) засобів колективного та індивідуального захисту;

б) приладів радіаційної та хімічної розвідки, дозиметричного і хімічного контролю;

в) засобів фармакологічного протирадіаційного захисту для йодної профілактики населення, рятувальників та персоналу радіаційно небезпечних об'єктів радіоактивними ізотопами йоду з метою запобігання опроміненню щитоподібної залози.

3. Здійснення заходів радіаційного і хімічного захисту та його забезпечення покладається на суб'єктів забезпечення цивільного захисту.

4. Порядок забезпечення населення і працівників формувань та спеціалізованих служб цивільного захисту засобами індивідуального захисту, приладами радіаційної та хімічної розвідки, дозиметричного і хімічного контролю визначається Кабінетом Міністрів України.

Глава 9. Медичний, біологічний і психологічний захист, забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення

Стаття 36. Медичний захист, забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення

1. Медичний захист і забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення включає:

1) надання медичної допомоги постраждалим внаслідок надзвичайних ситуацій, рятувальникам та іншим особам, які залучалися до виконання аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, гасіння пожеж, проведення їх медико-психологічної реабілітації. Медична допомога населенню забезпечується службою медицини катастроф, керівництво якою здійснює центральний орган виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я;

2) планування і використання сил та засобів закладів охорони здоров'я незалежно від форми власності;

3) своєчасне застосування профілактичних медичних препаратів та своєчасне проведення санітарно-протиепідемічних заходів;

4) контроль за якістю та безпекою харчових продуктів і продовольчої сировини, питної води та джерелами водопостачання;

5) завчасне створення і підготовку спеціальних медичних формувань;

6) утворення в умовах надзвичайних ситуацій необхідної кількості додаткових тимчасових мобільних медичних підрозділів або залучення додаткових закладів охорони здоров'я;

7) накопичення медичного та спеціального майна і техніки;

8) підготовку та перепідготовку медичних працівників з надання екстреної медичної допомоги;

9) навчання населення способам надання домедичної допомоги та правилам дотримання особистої гігієни;

10) здійснення заходів з метою недопущення негативного впливу на здоров'я населення шкідливих факторів навколишнього природного середовища та наслідків надзвичайних ситуацій, а також умов для виникнення і поширення інфекційних захворювань;

11) проведення моніторингу стану навколишнього природного середовища, санітарно-гігієнічної та епідемічної ситуації;

12) санітарну охорону територій та суб'єктів господарювання в зоні надзвичайної ситуації;

13) здійснення інших заходів, пов'язаних з медичним захистом населення, залежно від ситуації, що склалася.

2. Здійснення заходів медичного захисту населення покладається на суб'єктів забезпечення цивільного захисту.

3. Для проведення медико-психологічної реабілітації осіб, зазначених у пункті 1 частини першої цієї статті, при санаторно-курортних зак-

ладах незалежно від форми власності утворюються центри медико-психологічної реабілітації. Перелік санаторно-курортних закладів, в яких утворюються центри медико-психологічної реабілітації, затверджується спільним актом центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров’я, та центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту.

Стаття 37. Біологічний захист населення, тварин і рослин

1. Біологічний захист населення, тварин і рослин включає:

1) своєчасне виявлення чинників та осередку біологічного зараження, його локалізацію і ліквідацію;

2) прогнозування масштабів і наслідків біологічного зараження, розроблення та запровадження своєчасних протиепідемічних, профілактичних, протиепізоотичних, протиепіфітотичних і лікувальних заходів;

3) проведення екстреної неспецифічної та специфічної профілактики біологічного зараження населення;

4) своєчасне застосування засобів індивідуального та колективного захисту;

5) запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів, обсервації та карантину;

6) здійснення дезінфекційних заходів в осередку зараження, знезараження суб’єктів господарювання, тварин та санітарної обробки населення;

7) надання екстреної медичної допомоги ураженим біологічними патогенними агентами;

8) інші заходи біологічного захисту залежно від ситуації, що склалася.

2. Біологічний захист населення, тварин і рослин додатково включає встановлення протиепідемічного, протиепізоотичного та протиепіфітотичного режимів та їх дотримання суб’єктами господарювання, закладами охорони здоров’я та населенням.

3. Здійснення заходів біологічного захисту покладається на суб’єктів забезпечення цивільного захисту.

Стаття 38. Психологічний захист населення

1. Заходи психологічного захисту населення спрямовуються на зменшення та нейтралізацію негативних психічних станів і реакцій серед населення у разі загрози та виникнення надзвичайних ситуацій і включають:

1) планування діяльності, пов’язаної з психологічним захистом;

2) своєчасне застосування ліцензованих та дозволених до застосування в Україні інформаційних, психопрофілактичних і психокорекційних методів впливу на особистість;

3) виявлення за допомогою психологічних методів чинників, які сприяють виникненню соціально-психологічної напруженості;

4) використання сучасних психологічних технологій для нейтралізації негативного впливу чинників надзвичайних ситуацій на населення;

5) здійснення інших заходів психологічного захисту залежно від ситуації, що склалася.

2. Організація та здійснення заходів психологічного захисту населення покладаються на центральний орган виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту.

Глава 10. Навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях

Стаття 39. Організація навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях

1. Навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях здійснюється:

1) за місцем роботи - працюючого населення;

2) за місцем навчання - дітей дошкільного віку, учнів та студентів;

3) за місцем проживання - непрацюючого населення.

2. Організація навчання діям у надзвичайних ситуаціях покладається:

1) працюючого та непрацюючого населення - на центральний орган виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, Раду міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування, які розробляють і затверджують відповідні організаційно-методичні вказівки та програми з підготовки населення до таких дій;

2) дітей дошкільного віку, учнів та студентів - на центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері освіти і науки, який розробляє та затверджує навчальні програми з вивчення заходів безпеки, способів захисту від впливу небезпечних факторів, викликаних надзвичайними ситуаціями, з надання домедичної допомоги за погодженням з центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту.

3. Стандартами професійно-технічної та вищої освіти передбачається набуття знань у сфері цивільного захисту.

4. Порядок здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях встановлюється Кабінетом Міністрів України.

5. Громадські організації та позашкільні навчальні заклади здійснюють навчання діям у надзвичайних ситуаціях відповідно до своїх статутів.

Стаття 40. Навчання працюючого населення

1. Навчання працюючого населення діям у надзвичайних ситуаціях є обов’язковим і здійснюється в робочий час за рахунок коштів роботодавця за програмами підготовки населення діям у надзвичайних ситуаціях, а також під час проведення спеціальних об’єктових навчань і тренувань з питань цивільного захисту.

2. Порядок організації та проведення спеціальних об’єктових навчань і тренувань з питань цивільного захисту визначається центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту.

3. Для отримання працівниками відомостей про конкретні дії у надзвичайних ситуаціях з урахуванням особливостей виробничої діяльності суб’єкта господарювання у кожному суб’єкті господарювання обладнується інформаційно-довідковий куточок з питань цивільного захисту.

4. Особи під час прийняття на роботу та працівники щороку за місцем роботи проходять інструктаж з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях.

5. Особи, яких приймають на роботу, пов’язану з підвищеною пожежною небезпекою, мають попередньо пройти спеціальне навчання (пожежно-технічний мінімум). Працівники, зайняті на роботах з підвищеною пожежною небезпекою, один раз на рік проходять перевірку знань відповідних нормативних актів з пожежної безпеки, а посадові особи до початку виконання своїх обов’язків і періодично (один раз на три роки) проходять навчання та перевірку знань з питань пожежної безпеки.

6. Допуск до роботи осіб, які не пройшли навчання, інструктаж і перевірку знань з питань цивільного захисту, зокрема з пожежної безпеки, забороняється.

7. Програми навчання з питань пожежної безпеки погоджуються з центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту.

Стаття 41. Формування культури безпеки життєдіяльності населення. Навчання учнів, студентів та дітей дошкільного віку

1. Культура безпеки життєдіяльності населення - це сукупність цінностей, стандартів, моральних норм і норм поведінки, спрямованих на підтримання самодисципліни як способу підвищення рівня безпеки.

2. Популяризація культури безпеки життєдіяльності серед дітей та молоді організовується і здійснюється центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, спільно з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері освіти і науки, громадськими організаціями шляхом:

1) проведення шкільних, районних (міських), обласних та всеукраїнських змагань з безпеки життєдіяльності;

2) проведення навчально-тренувальних зборів і польових таборів;

3) участі команд - переможниць у заходах міжнародного рівня з цих питань.

3. Навчання учнів, студентів та дітей дошкільного віку діям у надзвичайних ситуаціях та правилам пожежної безпеки є обов’язковим і здійснюється під час навчально-виховного процесу за рахунок коштів, передбачених на фінансування навчальних закладів.

4. Навчання дітей дошкільного віку діям у надзвичайних ситуаціях та запобігання пожежам від дитячих пустощів з вогнем проводиться шляхом формування у них поведінки, відповідної віку дитини, щодо власного захисту та рятування.

Стаття 42. Навчання непрацюючого населення

1. Непрацююче населення самостійно вивчає пам’ятки та інший інформаційно-довідковий матеріал з питань цивільного захисту, правила пожежної безпеки у побуті та громадських місцях та має право отримувати від органів державної влади, органів місцевого самоврядування, через засоби масової інформації іншу наочну продукцію, відомості про надзвичайні ситуації, у зоні яких або у зоні можливого ураження від яких може опинитися місце проживання непрацюючих громадян, а також про способи захисту від впливу небезпечних факторів, викликаних такими надзвичайними ситуаціями.

Розділ V
ЗАПОБІГАННЯ НАДЗВИЧАЙНИМ СИТУАЦІЯМ

Глава 11. Державне регулювання діяльності суб’єктів господарювання з питань цивільного захисту

Стаття 43. Моніторинг і прогнозування надзвичайних ситуацій

1. З метою забезпечення здійснення заходів із запобігання виникненню надзвичайних ситуацій в Україні проводяться постійний моніторинг і прогнозування надзвичайних ситуацій.

2. Моніторинг надзвичайних ситуацій - це система безперервних спостережень, лабораторного та іншого контролю для оцінки стану захисту населення і територій та небезпечних процесів, які можуть призвести до загрози або виникнення надзвичайних ситуацій, а також своєчасне виявлення тенденцій до їх зміни.

3. Спостереження, лабораторний та інший контроль включають збирання, опрацювання і передавання інформації про стан навколишнього природного середовища, забруднення продуктів харчування, продовольчої сировини, фуражу, води радіоактивними та хімічними речовинами, зараження збудниками інфекційних хвороб та іншими небезпечними біологічними агентами.

4. Для проведення моніторингу і прогнозування надзвичайних ситуацій в Україні створюється та функціонує система моніторингу і прогнозування надзвичайних ситуацій.

5. Порядок функціонування системи моніторингу і прогнозування надзвичайних ситуацій, проведення моніторингу і прогнозування надзвичайних ситуацій, перелік установ та організацій, які належать до суб’єктів моніторингу, спостереження, лабораторного контролю і прогнозування надзвичайних ситуацій, визначаються Кабінетом Міністрів України.

6. Суб’єкти моніторингу, спостереження, лабораторного контролю та прогнозування надзвичайних ситуацій на регіональному, місцевому та об’єктовому рівні визначаються Радою міністрів Автономної Республіки Крим, відповідними місцевими державними адміністраціями, органами місцевого самоврядування, суб’єктами господарювання.

Стаття 44. Державна стандартизація у сфері цивільного захисту

1. Державна стандартизація у сфері цивільного захисту спрямовується на забезпечення:

1) безпеки продукції (робіт, послуг) та матеріалів для життя або здоров’я населення і навколишнього природного середовища;

2) якості продукції (робіт, послуг) та матеріалів відповідно до рівня розвитку науки, техніки і технологій;

3) єдності принципів вимірювання;

4) безпеки функціонування суб’єктів господарювання з урахуванням ризику виникнення надзвичайних ситуацій.

2. Організація державної стандартизації у сфері цивільного захисту покладається на центральний орган виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту.

Стаття 45. Експертиза у сфері цивільного захисту

1. Експертизі у сфері цивільного захисту підлягають:

1) проекти містобудівної документації в частині дотримання вимог законодавства з питань цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки;

2) проекти об’єктів, що належать суб’єктам господарювання, у частині дотримання вимог нормативно-правових актів з інженерно-технічних заходів цивільного захисту, питань техногенної, пожежної, ядерної та радіаційної безпеки, міцності, надійності та необхідної довговічності.

Порядок проведення експертизи у сфері цивільного захисту та перелік об’єктів виробничого і соціального призначення, що можуть спричинити надзвичайні ситуації техногенного чи природного характеру і вплинути на стан захисту населення і територій від їх наслідків, визначається Кабінетом Міністрів України.

2. Експертиза проектів будівництва щодо додержання нормативів з питань цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки проводиться відповідно до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності».

Стаття 46. Сертифікація засобів цивільного захисту

1. Сертифікація засобів цивільного захисту організується і здійснюється з метою підтвердження відповідності продукції технічним регламентам.

Порядок та правила сертифікації засобів цивільного захисту визначаються законом.

2. Усі види аварійно-рятувальної, протипожежної та спеціальної техніки і обладнання, що застосовуються для запобігання пожежам та їх гасіння, ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, повинні мати сертифікат відповідності.

Стаття 47. Державний нагляд (контроль) з питань цивільного захисту

1. Державний нагляд (контроль) з питань цивільного захисту здійснюється за додержанням та виконанням вимог законодавства у сферах техногенної та пожежної безпеки, захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру, за діяльністю аварійно-рятувальних служб, а також у сфері промислової безпеки та гірничого нагляду, поводження з радіоактивними відходами відповідно до Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», цього Кодексу та інших законодавчих актів.

Стаття 48. Атестація аварійно-рятувальних служб та рятувальників

1. Атестація аварійно-рятувальних служб та рятувальників проводиться з метою перевірки їх здатності до проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, гасіння пожеж та надання права на проведення таких робіт.

2. Особливістю проведення атестації аварійно-рятувальних служб, укомплектованих водолазами із спеціальним оснащенням для виконання водолазних робіт, є попередня сертифікація водолазних підрозділів зазначених служб для визначення переліку водолазних робіт, які вони здатні виконувати.

3. Атестації підлягають аварійно-рятувальні служби, рятувальники, які працюють на контрактній основі, а також громадяни України, які приймаються на роботу до аварійно-рятувальної служби на контрактній основі.

4. Атестація аварійно-рятувальних служб та рятувальників проводить відповідна міжвідомча атестаційна комісія, яка утворюється Кабінетом Міністрів України.

5. Положення про міжвідомчу атестаційну комісію затверджує центральний орган виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту.

6. До складу міжвідомчої атестаційної комісії включаються представники центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, інших центральних органів виконавчої влади, які мають у своєму складі аварійно-рятувальні служби, а також центральних органів виконавчої влади, уповноважених здійснювати державний нагляд у цій сфері.

7. Атестацію формувань та працівників служби медицини катастроф щодо відповідності фахового рівня підготовки та стану здоров’я для надання екстреної медичної допомоги постраждалим безпосередньо в зоні надзвичайної ситуації проводить атестаційна комісія центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров’я. Порядок проведення такої атестації встановлюється Кабінетом Міністрів України.

8. Атестація аварійно-рятувальних служб, служб медицини катастроф та видача їм свідоцтва про атестацію проводиться безоплатно.

9. Центральний орган виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, та центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров’я, протягом десяти робочих днів після проходження атестації аварійно-рятувальної служби, формування служби медицини катастроф, рятувальників приймають рішення про видачу та здійснюють видачу їм свідоцтва про атестацію, посвідчення, книжки та жетона рятувальника або письмове повідомлення про відмову в їх видачі.

10. Строк дії свідоцтва про атестацію становить п’ять років.

11. Підставою для відмови у видачі свідоцтва про атестацію аварійно-рятувальної служби, служби медицини катастроф є:

1) надання суб’єктом атестації документів, необхідних для одержання свідоцтва про атестацію, не в повному обсязі;

2) виявлення в документах, поданих суб’єктом атестації, недостовірних відомостей;

3) непроходження атестації більш як 20 відсотками основних працівників;

4) укомплектованість основними працівниками менш як 70 відсотків;

5) забезпеченість основними видами спеціальної техніки та запасами матеріальних засобів менш як 70 відсотків штатних норм;

6) коефіцієнт технічної готовності засобів індивідуального захисту рятувальників менш як 0,9, а засобів аварійно-рятувального оснащення - менш як 0,8;

7) перевищення на 10 відсотків встановлених центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, строків приведення в готовність до реагування на надзвичайні ситуації.

12. Підставою для відмови у видачі посвідчення, книжки та жетона рятувальника після проведення атестації є:

1) подання суб’єктом атестації документів, необхідних для одержання свідоцтва про атестацію, не в повному обсязі;

2) виявлення в документах, поданих суб’єктом атестації, недостовірних відомостей;

3) відсутність укладеного контракту про прийняття на роботу основного працівника;

4) невідповідність спеціальної та/або фізичної підготовки встановленим нормам і вимогам;

5) відсутність медичного висновку про придатність за станом здоров’я до виконання аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, гасіння пожеж.

13. Підставою для анулювання свідоцтва про атестацію аварійно-рятувальної служби є:

1) припинення діяльності аварійно-рятувальної служби;

2) допущення істотних недоліків під час проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт;

3) перевищення більш як на 10 відсотків нормативного часу на виконання поставленого завдання та низькі практичні навички з фахової підготовки, виявлені основними працівниками;

4) допущення систематичних випадків грубого порушення правил техніки безпеки під час проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт основними працівниками;

5) невиконання в повному обсязі або неякісне виконання профілактичних робіт на суб’єктах господарювання, що підлягають аварійно-рятувальному обслуговуванню;

6) допущення загибелі або поранення рятувальників внаслідок порушення техніки безпеки під час проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт.

14. Підставою для анулювання посвідчення, книжки та жетона рятувальника є:

1) звільнення з роботи або переведення на посаду, яка не належить до основного складу;

2) низькі практичні навички, проявлені рятувальником під час проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, гасіння пожеж;

3) непроходження в установлені строки підвищення кваліфікації;

4) допущення систематичних випадків грубого порушення правил техніки безпеки під час проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, гасіння пожеж;

5) допущення поранення чи травмування внаслідок порушення правил техніки безпеки під час проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, гасіння пожеж;

6) непридатність за медичним висновком до виконання аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, гасіння пожеж;

7) систематичне порушення трудової дисципліни.

15. Підставою для переоформлення свідоцтва про атестацію аварійно-рятувальної служби або служби медицини катастроф є зміна найменування або місцезнаходження аварійно-рятувальної служби, служби медицини катастроф.

16. Підставою для переоформлення посвідчення, книжки та жетона рятувальника є зміна ним місця роботи або прізвища, імені та по батькові.

17. Підставою для видачі дубліката свідоцтва про атестацію аварійно-рятувальної служби або служби медицини катастроф є його втрата або пошкодження.

18. Підставою для видачі дубліката посвідчення, книжки та жетона рятувальника є їх втрата або пошкодження.

19. Відмова у видачі або анулювання уповноваженим органом свідоцтва про атестацію, посвідчення, книжки та жетона рятувальника не позбавляє суб’єкта атестування права подати документи для його одержання після усунення виявлених недоліків і порушень.

20. Рішення про відмову у видачі або анулювання свідоцтва про атестацію, посвідчення, книжки та жетона рятувальника може бути оскаржено в порядку, визначеному законом.

21. Порядок атестації аварійно-рятувальних служб, рятувальників, видачі свідоцтва про атестацію, посвідчення, книжки та жетона рятувальника, перелік документів, які необхідно подати для одержання свідоцтва про атестацію, посвідчення, книжки та жетона рятувальника, визначаються Кабінетом Міністрів України.

22. Неатестовані аварійно-рятувальні служби, рятувальники до проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, гасіння пожеж не допускаються.

23. Атестовані аварійно-рятувальні служби та рятувальники, а також служби медицини катастроф вносяться до відповідних реєстрів аварійно-рятувальних служб. Ведення реєстру аварійно-рятувальних служб здійснюється в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту.

Стаття 49. Страхування

1. Метою страхування у сфері цивільного захисту є:

1) страховий захист майнових інтересів суб’єктів господарювання і громадян від шкоди, яка може бути заподіяна внаслідок надзвичайних ситуацій, небезпечних подій або проведення робіт із запобігання чи ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;

2) страхове відшкодування суб’єктами господарювання, у користуванні яких є об’єкти підвищеної небезпеки, шкоди, яка може бути заподіяна третім особам або їхньому майну, а також іншим юридичним особам унаслідок надзвичайної ситуації, що може виникнути на такому об’єкті.

2. Страховий захист населення від надзвичайних ситуацій забезпечується добровільним страхуванням відповідно до закону.

Глава 12. Забезпечення техногенної безпеки

Стаття 50. Джерела небезпеки виникнення надзвичайних ситуацій техногенного характеру

1. Джерелами небезпеки виникнення надзвичайних ситуацій техногенного характеру є:

1) потенційно небезпечні об’єкти та об’єкти підвищеної небезпеки;

2) будівлі та споруди з порушенням умов експлуатації;

3) суб’єкти господарювання з критичним станом виробничих фондів та порушенням умов експлуатації;

4) ядерні установки з порушенням умов експлуатації;

5) наслідки терористичної діяльності;

6) гідротехнічні споруди;

7) неконтрольоване ввезення, зберігання і використання на території України

техногенно небезпечних технологій, речовин, матеріалів;

8) надмірне та неврегульоване накопичення побутових і промислових відходів, непридатних для використання засобів захисту рослин;

9) наслідки військової та іншої екологічно небезпечної діяльності;

10) суб'єкти господарювання, на об'єктах яких здійснюються виробництво, зберігання та утилізація вибухонебезпечних предметів;

11) об'єкти життєзабезпечення населення з порушенням умов експлуатації;

12) інші об'єкти, що можуть створити загрозу виникнення аварії.

Стаття 51. Забезпечення техногенної безпеки органами державної влади, органами місцевого самоврядування, суб'єктами господарювання

1. Діяльність із забезпечення техногенної безпеки є складовою виробничої, експлуатаційної та іншої діяльності відповідних посадових осіб і працівників підприємств, установ, організацій. Ця вимога відображається у відповідних статутах або положеннях.

2. Забезпечення техногенної безпеки суб'єкта господарювання покладається на його керівника.

3. Забезпечення техногенної безпеки під час проектування, будівництва об'єктів, будівель і споруд покладається на орган архітектури, замовників, забудовників, проектні та будівельні організації.

4. Забезпечення техногенної безпеки в жилих приміщеннях державного, комунального, приватного житлового фонду, фонду житлово-будівельних кооперативів покладається на житлово-експлуатаційні організації, квартиронаймачів та власників квартир, а в жилих будинках приватного житлового фонду - на їх власників або наймачів, якщо це обумовлено договором найму.

Стаття 52. Вимоги щодо дотримання техногенної безпеки

1. Вимоги щодо дотримання техногенної безпеки повинні відповідати нормам захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій, забезпечення санітарно-епідеміологічного благополуччя, охорони навколишнього природного середовища, екологічної, пожежної та промислової безпеки, охорони праці, будівництва, а також вимогам національних стандартів.

2. Вимоги щодо дотримання техногенної безпеки розробляються центральними органами виконавчої влади, місцевими державними адміністраціями, суб'єктами господарювання відповідно до їх компетенції на підставі цього Кодексу та інших законів.

Стаття 53. Автоматизована система раннього виявлення загрози виникнення надзвичайних ситуацій та оповіщення населення у разі їх виникнення

1. На об'єктах підвищеної небезпеки з метою своєчасного виявлення на них загрози виникнення надзвичайних ситуацій та здійснення оповіщення персоналу та населення, яке потрапляє в зону можливого ураження, створюються та функціонують автоматизовані системи раннього виявлення загрози виникнення надзвичайних ситуацій та оповіщення населення у разі їх виникнення (далі - автоматизовані системи).

2. На гідротехнічних спорудах Дніпровського та Дністровського каскадів та в зонах їх можливого катастрофічного затоплення, на атомних електростанціях, магістральних аміакопроводах, нафто- та газопроводах створюються і функціонують автоматизовані системи раннього виявлення надзвичайних ситуацій та спеціальні системи оповіщення.

3. На об'єктах з масовим перебуванням людей створюються та функціонують об'єктові системи оповіщення.

4. Вимоги до автоматизованих систем раннього виявлення надзвичайних ситуацій та систем оповіщення, а також їх улаштування, експлуатації і технічного обслуговування визначаються правилами, що затверджуються центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту.

Стаття 54. Віднесення міст та суб'єктів господарювання до відповідних груп і категорій цивільного захисту

1. Міста, на території яких розміщені суб'єкти господарювання, що мають важливе економічне і стратегічне значення для економіки і безпеки держави та становлять небезпеку для населення і території у зв'язку з можливістю радіоактивного, хімічного забруднення чи катастрофічного затоплення, відносяться до відповідних груп цивільного захисту - особливої, першої, другої чи третьої.

2. Суб'єкти господарювання, що мають важливе значення для національної економіки і оборони держави, відносяться до відповідних категорій цивільного захисту - особливої важливості, першої чи другої.

Глава 13. Забезпечення пожежної безпеки

Стаття 55. Заходи щодо забезпечення пожежної безпеки

1. Забезпечення пожежної безпеки на території України, регулювання відносин у цій сфері органів державної влади, органів місцевого самоврядування та суб'єктів господарювання і громадян здійснюються відповідно до цього Кодексу, законів та інших нормативно-правових актів.

2. Діяльність із забезпечення пожежної безпеки є складовою виробничої та іншої діяльності посадових осіб і працівників підприємств, установ та організацій. Зазначена вимога відображається у трудових договорах (контрактах), статутах та положеннях.

3. Забезпечення пожежної безпеки суб'єкта господарювання покладається на власників та керівників таких суб'єктів господарювання.

4. Повноваження у сфері пожежної безпеки асоціацій, корпорацій, концернів, інших господарських об'єднань визначаються їхніми статутами або договорами між суб'єктами господарювання, що утворили об'єднання. Для виконання делегованих об'єднанню функцій у його апараті створюється служба пожежної безпеки.

5. Обов'язок із забезпечення пожежної безпеки під час проектування та забудови населених пунктів, будівництва будівель і споруд покладається на органи архітектури, замовників, забудовників, проектні та будівельні організації.

6. Обов'язок із забезпечення пожежної безпеки в жилих приміщеннях державного, комунального, громадського житлового фонду, фонду житлово-будівельних кооперативів покладається на квартиронаймачів і власників квартир, а в жилих приміщеннях приватного житлового фонду та інших спорудах, приватних житлових будинках садибного типу, дачних і садових будинках з господарськими спорудами та будівлями - на їх власників або наймачів, якщо це обумовлено договором найму.

Стаття 56. Погодження нормативних та нормативно-технічних документів

1. Нормативні документи (проекти стандартів, норм і правил, технічних умов на виготовлення продукції та виконання робіт), які встановлюють вимоги до пожежонебезпечних технологічних процесів та продукції, повинні включати вимоги пожежної безпеки і погоджуватися з центральним органом виконавчої влади, який здійснює державний нагляд у сферах техногенної та пожежної безпеки.

2. Вимоги пожежної безпеки, що містяться у відомчих нормативних актах, не повинні суперечити національним стандартам, нормам і правилам.

Стаття 57. Дотримання вимог пожежної безпеки під час проектування, будівництва та реконструкції об'єктів виробничого та іншого призначення

1. Виробничі, жилі, інші будівлі та споруди, обладнання, транспортні засоби, що вводяться в дію чи експлуатацію після завершення будівництва, реконструкції або технічного переоснащення, а також технологічні процеси та продукція повинні відповідати вимогам нормативно-правових актів з пожежної безпеки.

2. Початок роботи новоутворених підприємств, початок використання суб'єктом господарювання об'єктів нерухомості (будівель, споруд, приміщень або їх частин) здійснюється суб'єктом господарювання на підставі поданої декларації відповідності матеріально-технічної бази суб'єкта господарювання вимогам законодавства з питань пожежної безпеки (далі - декларація), а для суб'єктів господарювання з високим ступенем ризику - також за наявності позитивного висновку за результатами оцінки (експертизи) протипожежного стану підприємства, об'єкта чи приміщення (далі - оцінка протипожежного стану).

Оцінка протипожежного стану проводиться суб'єктом господарювання, який одержав відповідну ліцензію.

Висновок за результатами оцінки протипожежного стану оформляється та надається суб'єктом господарювання, який проводив оцінку протипожежного стану.

Позитивний висновок за результатами оцінки протипожежного стану надається до початку роботи новоутворених підприємств, до початку використання суб'єктом господарювання об'єктів нерухомості, за відсутності фактів порушення правил пожежної безпеки та діє до реєстрації декларації.

3. Перелік суб'єктів господарювання з високим ступенем ризику визначається центральним органом виконавчої влади, який здійснює державний нагляд у сферах техногенної та пожежної безпеки, за погодженням із центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну регуляторну політику, у сфері дозвільної системи і ліцензування господарської діяльності.

Критерій віднесення суб'єкта господарювання до високого, середнього та незначного ступеня ризику визначається Кабінетом Міністрів України.

4. Декларація подається суб'єктом господарювання до державного адміністратора або центрального органу виконавчої влади, який здійснює державний нагляд у сфері техногенної та пожежної безпеки (дозвільного органу).

Декларація реєструється дозвільним органом на безоплатній основі протягом 10 днів з дня її надходження.

Датою надходження декларації вважається дата її реєстрації як вхідної кореспонденції державним адміністратором або дозвільним органом, а в разі надсилання рекомендованим листом - дата, зазначена на поштовому штемпелі підприємства зв'язку.

Державний адміністратор протягом одного робочого дня після надходження декларації передає її дозвільному органу.

Якщо декларацію подано чи оформлено з порушенням установлених вимог, дозвільний орган відмовляє в реєстрації декларації та повертає її суб'єкту господарювання для доопрацювання.

У разі якщо дозвільним органом не зареєстровано декларацію і не відмовлено в її реєстрації в установлений цією статтею строк, право на вчинення дій щодо провадження господарської діяльності, передбачених частиною другою цієї статті, виникає на одинадцятий робочий день з дня, з якого декларація мала бути зареєстрована. У такому разі декларація вважається зареєстрованою.

Декларація не подається:

1) на використання торговельних місць, кіосків та контейнерів, якщо їх розміщено на ринку відповідно до схеми, погодженої з органом державного пожежного нагляду;

2) орендарем об'єкта нерухомості (особою, яка використовує об'єкт нерухомості за цивільно-правовим договором, що не передбачає перехід права власності на цей об'єкт) за умови, що декларацію на об'єкт нерухомості зареєстровано власником.

5. Суб'єкт господарювання набуває право вчиняти дії щодо провадження господарської діяльності, передбачені частиною другою цієї статті, з дня реєстрації декларації відповідним дозвільним органом.

Форма декларації, порядок її подання та реєстрації визначаються Кабінетом Міністрів України.

Особи, які подали декларацію, несуть передбачену законом відповідальність за достовірність даних, зазначених у поданій декларації.

Стаття 58. Призначення і завдання пожежної охорони

1. Пожежна охорона створюється з метою захисту життя і здоров'я громадян, приватної, колективної та державної власності від пожеж, підтримання належного рівня пожежної безпеки на підприємствах, установах, організаціях і в населених пунктах.

2. Основними завданнями пожежної охорони є:

1) забезпечення пожежної безпеки;

2) запобігання виникненню пожеж та нещасним випадкам під час пожеж;

3) гасіння пожеж, рятування населення, а також надання допомоги у ліквідації наслідків інших надзвичайних ситуацій.

Стаття 59. Види пожежної охорони

1. Пожежна охорона поділяється на державну, відомчу, місцеву та добровільну.

Стаття 60. Державна пожежна охорона

1. Забезпечення державної пожежної охорони відповідно до повноважень покладається на:

1) органи та підрозділи центрального органу виконавчої влади, який здійснює державний нагляд у сферах техногенної та пожежної безпеки;

2) державні пожежно-рятувальні підрозділи (частини) Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту;

3) допоміжні служби, призначені для забезпечення пожежної безпеки;

4) навчальні заклади цивільного захисту, науково-дослідні установи, об'єкти центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, та центрального органу виконавчої влади, який здійснює державний нагляд у сферах техногенної та пожежної безпеки;

5) Державний центр сертифікації центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту.

2. Порядок здійснення державної пожежної охорони визначається Положенням про державну пожежну охорону, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 61. Відомча пожежна охорона

1. У суб'єктів господарювання, віднесених до сфери управління відповідних центральних органів виконавчої влади, утворюються державні пожежно-рятувальні підрозділи (частини) для забезпечення відомчої пожежної охорони.

2. Перелік суб'єктів господарювання, в яких створюється відомча пожежна охорона, визначається Кабінетом Міністрів України.

3. Порядок забезпечення відомчої пожежної охорони, права та обов'язки її працівників визначаються положеннями про них, які затверджуються відповідними міністерствами на підставі Типового положення про відомчу пожежну охорону. Типове положення про відомчу пожежну охорону затверджується Кабінетом Міністрів України.

4. Пожежно-рятувальні підрозділи, що забезпечують відомчу пожежну охорону та мають виїзну пожежну техніку, залучаються до гасіння пожеж у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту.

5. Пожежно-рятувальні підрозділи, що забезпечують відомчу пожежну охорону, щодо підготовки рятувальників та організації гасіння пожеж керуються актами центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, а також актами інших міністерств, до сфери управління яких віднесені підрозділи, що забезпечують відомчу пожежну охорону.

6. Нормативно-правові акти міністерств з питань підготовки рятувальників пожежно-рятувальних підрозділів, що забезпечують відомчу пожежну охорону, та організації гасіння пожеж погоджуються з центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту.

7. Служби пожежної безпеки, створені для забезпечення пожежної безпеки на об'єктах Міністерства оборони України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки України, центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах організації спеціального зв'язку та захисту інформації, центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері захисту державного кордону та охорони суверенних прав України в її виключній (морській) економічній зоні, центрального органу виконавчої влади, який забезпечує реалізацію державної політики у сфері організації примусового виконання рішень судів та інших органів, Державної спеціальної служби транспорту центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері транспорту та інфраструктури, здійснюють контроль за виконанням правил пожежної безпеки на цих об'єктах.

Стаття 62. Місцева пожежна охорона

1. У селах, селищах, де немає пожежно-рятувальних підрозділів, сільські та селищні ради за погодженням з центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, утворюють пожежно-рятувальні підрозділи для забезпечення місцевої пожежної охорони.

2. Фінансування та матеріально-технічне забезпечення пожежно-рятувальних підрозділів для забезпечення місцевої пожежної охорони здійснюються за рахунок коштів місцевих бюджетів та інших джерел, не заборонених законодавством.

3. У разі якщо в населеному пункті, розташованому на відповідній території та з'єднаному з іншими населеними пунктами під'їзними шляхами загального користування, утворено пожежно-рятувальний підрозділ для забезпечення місцевої пожежної охорони, який здатний виконувати завдання за призначенням на території населених пунктів, де немає таких підрозділів, у відповідних місцевих бюджетах можуть передбачатися видатки на матеріально-технічне забезпечення таких підрозділів.

4. Порядок забезпечення місцевої пожежної охорони, права та обов'язки працівників пожежно-рятувальних підрозділів визначаються положенням про місцеву пожежну охорону, яке затверджується органом, що її утворив, за погодженням з центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту.

Стаття 63. Добровільна пожежна охорона

1. У суб'єктів господарювання, населених пунктах для здійснення заходів із запобігання виникненню пожеж та організації їх гасіння органи місцевого самоврядування за рішенням територіальних громад, а також керівники суб'єктів господарювання можуть утворювати пожежно-рятувальні підрозділи для забезпечення добровільної пожежної охорони.

2. Пожежно-рятувальні підрозділи для забезпечення добровільної пожежної охорони суб'єктів господарювання утворюються з числа їх працівників, а населених пунктів - з числа громадян, які постійно проживають у зазначеному населеному пункті.

3. Порядок забезпечення добровільної пожежної охорони, права та обов'язки осіб, які є членами добровільної пожежної охорони, визначаються положенням про добровільну пожежну охорону, яке затверджується керівником суб'єкта господарювання чи органом місцевого самоврядування, що її утворив, за погодженням з центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту.

4. Порядок функціонування добровільної пожежної охорони визначається Кабінетом Міністрів України.

5. З метою забезпечення добровільної пожежної охорони Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування і суб'єкти господарювання можуть надавати пожежно-рятувальним підрозділам у користування будинки, споруди, спеціальні службові приміщення, засоби зв'язку, пожежну техніку та інше необхідне майно, яке перебуває у комунальній власності, власності громадян - жителів цих населених пунктів (за їх згодою) та суб'єктів господарювання.

6. Фінансування і матеріально-технічне забезпечення добровільної пожежної охорони може здійснюватися також за рахунок членських внесків, дотацій, прибутку від власної господарської діяльності, прибутку від майна добровільної пожежної охорони, дивідендів, надходжень від страхових компаній, пожертвувань громадян і юридичних осіб, інших джерел, не заборонених законодавством.

Глава 14. Державний нагляд (контроль) у сфері техногенної та пожежної безпеки

Стаття 64. Центральний орган виконавчої влади, який здійснює державний нагляд у сфері техногенної та пожежної безпеки

1. Центральний орган виконавчої влади, який здійснює державний нагляд у сфері техногенної та пожежної безпеки, уповноважений організовувати та здійснювати державний нагляд (контроль) щодо виконання вимог законів та інших нормативно-правових актів з питань техногенної та пожежної безпеки, цивільного захисту і діяльності аварійно-рятувальних служб.

2. Центральний орган виконавчої влади, який здійснює нагляд (контроль) у сфері техногенної та пожежної безпеки, реалізує повноваження безпосередньо і через свої територіальні органи в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, районах, районах у містах, містах обласного, республіканського (Автономної Республіки Крим) значення, а також через підрозділи, які здійснюють пожежно-технічне обслуговування підприємств, установ, організацій, інших об'єктів на підставі договорів.

3. До складу центрального органу виконавчої влади, який здійснює нагляд (контроль) у сфері техногенної та пожежної безпеки, і його територіальних органів входять:

1) органи державного нагляду у сфері пожежного нагляду;

2) органи державного нагляду у сфері цивільного захисту і техногенної безпеки;

3) підрозділи забезпечення та інші структурні підрозділи.

Стаття 65. Державні органи та суб'єкти господарювання, аварійно-рятувальні служби, щодо яких здійснюються заходи державного нагляду (контролю) у сфері техногенної та пожежної безпеки, цивільного захисту

1. Центральний орган виконавчої влади, який здійснює державний нагляд у сфері техногенної та пожежної безпеки, здійснює державний нагляд (контроль) з питань, які визначені частиною першою статті 64 цього Кодексу щодо:

1) центральних органів виконавчої влади, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій, інших державних органів та органів місцевого самоврядування;

2) суб'єктів господарювання;

3) аварійно-рятувальних служб.

2. У суб'єктів господарювання приватної форми власності органи державного нагляду у сфері цивільного захисту контролюють виконання заходів щодо захисту населення та працівників на випадок надзвичайної ситуації, а також вирішення питань техногенної та пожежної безпеки, що стосуються прав та інтересів інших юридичних осіб і громадян.

Стаття 66. Способи здійснення державного нагляду (контролю)

1. Центральний орган виконавчої влади, який здійснює державний нагляд у сфері техногенної та пожежної безпеки, здійснює державний нагляд (контроль) шляхом проведення планових та позапланових перевірок відповідно до закону.

Стаття 67. Повноваження центрального органу виконавчої влади, який здійснює державний нагляд у сфері техногенної та пожежної безпеки

1. До повноважень центрального органу виконавчої влади, який здійснює державний нагляд у сфері техногенної та пожежної безпеки, належить:

1) здійснення державного нагляду (контролю) у сфері техногенної та пожежної безпеки, цивільного захисту щодо виявлення та запобігання порушенням вимог законодавства органами та суб'єктами господарювання, аварійно-рятувальними службами, зазначеними у статті 65 цього Кодексу;

2) здійснення контролю за додержанням вимог техногенної та пожежної безпеки під час проектування та будівництва приміщень, будівель і споруд виробничого призначення;

3) участь у розробленні державних правил з питань техногенної та пожежної безпеки;

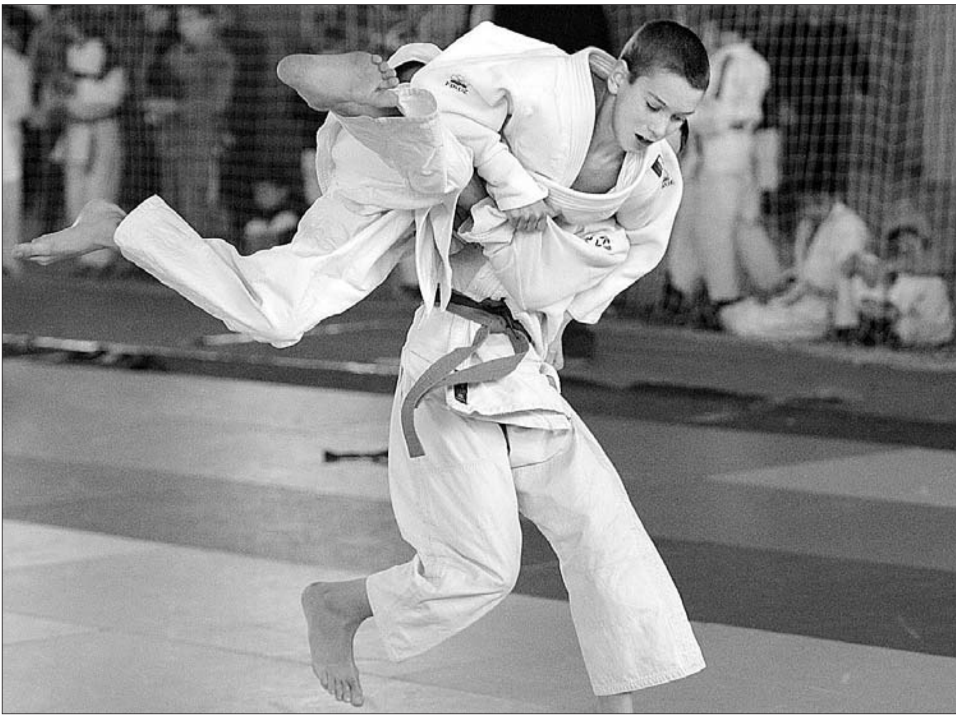
4) погодження у порядку, визначеному законодавством, проектів національних і галузевих стандартів, норм, правил, технічних умов і регламентів та інших нормативно-технічних документів щодо забезпечення техногенної та пожежної безпеки;

5) участь у проведенні експертизи у сфері цивільного захисту проектів будівництва стосовно додержання вимог щодо техногенної та пожежної безпеки;

6) участь у розробленні положень, інструкцій та інших нормативних актів, що розробляються суб'єктами господарювання у сфері техногенної та пожежної безпеки;

7) здійснення відповідно до закону ліцензування господарської діяльності з надання послуг у сфері техногенної та пожежної безпеки і цивільного захисту, у тому

ПРОДОВЖЕННЯ НА 15-Й СТОР.

12 листопада. ***Харків. Найбільший в Україні юнацький турнір із дзюдо «Золота осінь».***

16 листопада. ***Київська область. Один з фінальних етапів масштабного зариблення Київського водосховища.***

13 листопада. ***Крим, Феодосія. Внаслідок зіткнення з мосту впали два автомобілі.***

17 листопада. ***Ужгород. Дівчина готує глінтвейн під час фестивалю «Французька осінь».***

14 листопада. ***На столичному майдані Незалежності відбулася акція, присвячена Всесвітньому дню боротьби з цукровим діабетом.***

15 листопада. ***Донецька область. Розпочалася реконструкція комплексу скіпового ствола на шахті імені В. М. Бажанова, який був зруйнований внаслідок аварії влітку 2011 року.***

18 листопада. ***Львів. Під стінами Галицького районного суду, де розглядали кримінальну справу проти генерального директора Моршинського заводу мінеральних вод Валерія Жовніра, якого звинувачують в умисному ухиленні від сплати податків, провели пікетування працівники підприємства.***

Сім днів із життя країни очима фотокореспондентів Андрія НЕСТЕРЕНКА, Укрінформу та УНІАН

Прокуратура Києва спрямувала до суду кримінальну справу проти 11 працівників столичного метрополітену, які привласнили понад 1,2 мільйона гривень з автоматів для поповнення проїзних на станції метро «Мінська» *(versii.com)*

НБУ своєю постановою зобов'язав продавати валюту, що переказують фізособам з–за кордону. Така вимога стосується переказів на суму понад 150 тис. гривень, здійснених протягом місяця *(u–news.org.ua)*

У курортному місті вирують пристрасті

Триває протистояння між керівництвом районної та міської влади в курортному Генічеську вже хлинуло на вулиці.

Приводом стало відключення обладнання міськводоканалу за борги перед енергетиками, внаслідок чого місто на добу залишилося без води. Тоді близько трьохсот обурених мешканців вийшли одразу на два мітинги — одні вимагали відставки міського голови Олександра Пінаєва, стосовно якого УБОЗ склав протокол про порушення антикорупційного законодавства, інші, на чолі із самим Пінаєвим, добивалися відсторонення голови Генічеської райдержадміністрації Херсонщини Сейтумера Німетуллаєва.

Прикметно, що на санкціонований мітинг на підтримку міського голови, де виступав сам Олександр Пінаєв, і який відбувався в робочий час, чомусь «цілком добровільно» вийшли працівники комунальних підприємств. До того ж генічани зауважили, що транспаранти з критикою опонента міського голови (Сейтумер Німетуллаєв у акції участі не брав, а от про поновлення водопостачання домовився) були закріплені... на тракторах міськводоканалу, що мали б виконувати земляні роботи, а натомість використовувалися як «бойові агітаційні машини». Між прихильниками обох лідерів мало не виникло бійки. Втручання міліції не знадобилося, але поява на мітингу тракторів комунального підприємства вочевидь її зацікавила.

— Зараз з'ясовуємо, чому комунальна техніка в робочий час знаходилася на мітингу, і чи не бюджетним коштом оплачувалося для неї пальне, — каже начальник Генічеського РВ УМВС Херсонщини, майор Денис Смоляров.

У райдержадміністрації останніх подій не коментують, посилаючись на те, що не можуть впливати на політичні симпатії та антипатії. Тим часом представники депутатської більшості в Генічеській міськраді надіслали до її апарату лист з вимогою включити до порядку денного наступної сесії питання про дострокове припинення повноважень міського голови. Але сесія може бути скликана тільки за розпорядженням самого Олександра Пінаєва, а він пішов у відпустку.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.

Херсонська область.

Фото інформаційного порталу «Новий візит» (Генічеськ).

Техніка міськводоканалу Генічеська «мітингує» у робочий час.

1000 сторінок — про Чернігівський полк

Голова Чернігівської обласної ради Анатолій Мельник **(на знімку праворуч)** у Борисоглібському соборі презентував два томи нової книги історика Володимира Кривошеї **(другий справа)** «Українське козацтво в національній пам'яті. Чернігівський полк». Автор на основі вітчизняних та зарубіжних архівних документів зібрав цікаву інформацію про старшинські та козацькі родини 17-18 століть, а також історію населених пунктів тієї доби.

Фото Сергія ПАВЛЕНКА.

ВІСТІ З БУКОВИНИ

15 років тому в космосі вперше побував наш прапор

Учора виповнилося 15 років від дня польоту в космос на борту американського корабля «Колумбія» першого астронавта незалежної України, буковинця Леоніда Каденюка.

Рік, починаючи з листопада 1996 року, Леонід Каденюк та його дублер — Ярослав Пустовий — проходили навчання в Космічному центрі ім. Джонсона (США). Сам політ тривав 15 діб, 16 годин, 35 хвилин і 1 секунду. Український космонавт виконав широкий спектр робіт у рамках спільного українсько-американського експерименту (щодо впливу мікрогравітації на ріст та розвиток вищих рослин), а також завдання наших науковців за тематикою «Людина і стан невагомості». Уперше під час його польоту в космосі побували тризуб, український прапор та пролунав Гімн незалежної України.

Транзитом — до Європи

Затримано громадянку Сирії, яка з двома малолітніми доньками намагалася незаконно потрапити до ЄС через українсько-румунський кордон. Жінка була зі своїм братом та ще одним чоловіком. «Горе-мандрівників» доправлено до пункту тимчасового тримання з метою з'ясування обставин правопорушення та складання адміністративно-процесуальних документів.

Для сиріт збудують гуртожиток

9 мільйонів гривень передбачено виділити на обласну програму, що дозволить забезпечити житлом усіх дітей-сиріт та позбавлених батьківського піклування. Вона передбачає заходи з поліпшення стану тих помешкань, які сироти вже мають, зведення нового житла та забезпечення дітей кімнатами в соціальних гуртожитках.

Сергій СУЛИМА.

Крапля крові кожного врятує багатьох

На обласній станції переливання крові в Кіровограді у рамках Всеукраїнської акції «Краплина крові — життя людини» добровільними донорами стали працівники Державтоінспекції області. Кров здавали інспектори, вільні від несення патрульно-постової служби, особовий склад інших підрозділів, у тому числі й заступник начальника управління ДАІ УМВС підполковник міліції Максим Бабій **(на знімку)**.

Петро МЕЛЬНИК.

Фото сайту Novosti.kr.ua.

ТИМ ЧАСОМ

***Подібні акції відбулися на Закарпатті в містах Ужгород, Хуст, Мукачеве,* повідомляє Василь НИТКА. *200 співробітників Державтоінспекції Дніпропетровської області стали донорами,* інформує наш власкор Тетяна ВАЛІГУРСЬКА. *Заяви про бажання стати донорами для жертв ДТП написали 120 працівників ДАІ Хмельниччини. Вони також запропонували зробити це всім охочим. У результаті центр здачі крові в обласному центрі відвідали півтори сотні людей. Головною метою акції було звернути увагу на масштаби смертності та травмування учасників дорожнього руху. З початку року на Хмельниччині сталося 411 аварій, в яких 89 осіб загинуло і 472 травмовано,* повідомляє Ірина КОЗАК.**

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Презентовані у жовтні «швидкі» до лікарень ще не доїхали

Місцеві підстанції швидкої допомоги так і не діждалися 32 нових автомобілів, які ще перед виборами було урочисто презентовано громадськості на центральній площі Запоріжжя. Придбані вони за рахунок субвенції з держбюджету. Однак і досі тих машин в лікарнях чи на підстанціях швидкої допомоги не побачили.

«Презентація автомобілів та введення їх в експлуатацію практично ніколи не збігаються, — дав пояснення з цього приводу начальник Запорізького обласного управління охорони здоров'я Андрій Запорожченко. — Зараз відбувається процедура прийому-передачі цих автомобілів. Згідно із нормативною базою, технічним виконавцем усього цього обсягу робіт є обласна лікарня. Після ж підписання акта прийому-передачі, дефектних актів, за якими все було виправлено, машини прямують на реєстрацію до ДАІ, і тільки потім вони надійдуть у розпорядження 5-ї міської лікарні».

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

Запоріжжя.

У сушарці знову горіло зерно

Це вже другий випадок на Хмельниччині на хлібоприймальному підприємстві протягом сезону. Пожежа сталась в Ізяславі на території приватного підприємства «Агропром-захід». Близько двох тонн насіння соняшнику зайнялось у сушарці. На місце події одразу прибуло два відділення пожежно-рятувальної частини. Пожежа була локалізована, і вогонь не перекинувся на інше технологічне обладнання.

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

ЦИФРА

770 осіб

із Запорізької області поповнять армійські лави в осінній призов. За підсумками діяльності Збройних Сил України місцевий військкомат визнано кращим у державі. З цієї нагоди обласному військовому комісару полковнику Давиду Моіну вручено перехідний кубок, вимпел «Кращий військовий комісаріат».

До речі, 22 листопада до війська відправлять останню партію призовників області. Цього разу 40 молодих людей поїдуть до частини Державної спеціальної служби транспорту (залізничних військ), що дислокується на Чернігівщині. Ще 480 осіб вже готуються до присяги в Збройних Силах України, а до Внутрішніх військ МВС призвано 250 молодих людей.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

Відкрився сезон моржів

У Севастополі відбулося відкриття сезону зимового плавання. Про це повідомив один з моржів Віктор Піскунов. За його словами, у заході взяли участь близько 120 осіб, у тому числі з Ізмаїла, Узина, Черкас, Дніпропетровська, Харкова, Євпаторії та Сак. При цьому 11 моржів здійснили екстремальний півторакілометровий заплив від Костянтинівської батареї до Арт-бухти. Температура води в момент запливу не перевищувала 14 градусів.

Роман ЧЕРЬОМУХІН.

Крим.

Податківці розікрали речові докази

Прокуратура Севастополя порушила кримінальну справу за ч. 4 ст. 191 КК України проти посадових осіб Державної податкової служби в м. Севастополі за фактом заволодіння чужим майном у великих розмірах шляхом зловживання службовим становищем. Під час розслідування кримінальної справи стосовно керівників ювелірного підприємства, котрі ухилялися від сплати податків в особливо великих розмірах, податківці вилучили у них понад 1700 золотих виробів. Під час прокурорської перевірки було встановлено, що частина виробів викрадена.

Микола МАГДИЧ.

Севастополь.

Гідрометцентр попереджає: до кінця тижня снігу не побачимо (Обком)

Працю хліборобів увінчав коровай–рекордсмен

П'ятиярусний коровай-гігант, прикрашений кетягами калини, барвінком, квітами, вишитими рушниками, презентували аграрії Тернопільщини напередодні свого професійного свята. Його виставили на величезному підносі на Театральному майдані Тернополя. Вага короваю — 1560 кілограмів, у діаметрі він сягнув 4 метрів. За старовинними рецептами його випікали п'ятдесят господинь. На виготовлення рекордсмена використали 1050 кілограмів борошна, 2080 яєць, 210 кілограмів цукру, 370 літрів молока, 90 кілограмів маргарину, 46 кілограмів дріжджів та 20 кілограмів солі. З такими параметрами тернопільський коровай одразу потрапив до Книги рекордів України. Свідоцтво про це представник комітету встановлення рекордів України Валентина Лимар передала голові облдержадміністрації Валентину Хоптяну. А він розрізав запашний святковий хліб і пригощав усіх, хто зібрався на майдані. Найбільші скибки отримали вихованці дитячих будинків. Свято супроводжувалось обрядовими піснями, які виконують після закінчення жнив. Вони звучали у виконанні фольклорного колективу Лановецького Будинку культури.

Подякувавши хліборобам за працю, Валентин Хоптян сповістив, що Тернопільщина цього року побила свій минулорічний рекорд, зібравши понад 2,1 мільйона тонн збіжжя (торік — 1,9 мільйона). Такого в історії краю ще не було. Область увійшла до трійки регіонів, які мають найбільший вал хліба. Середня врожайність — близько 45 центнерів з гектара. Але керівник області впевнений: урожай можна подвоїти-потроїти, бо вже тепер в окремих господарствах вирощують по 90—100 центнерів з гектара. Важливо не лише зібрати рекордний урожай, а й дати йому лад. Протягом останнього часу в області збудовано 6 елеваторів, 5 овочесховищ, гігантський тепличний комбінат з вирощування томатів і перцю, днями буде введено в експлуатацію потужний крохмальний завод. Додає й тваринництво, наразі в цій галузі впроваджується 16 інвестиційних проектів. Усі переробні підприємства працюють з «плюсом». В аграрному секторі цього року створено понад тисячу робочих місць.

Любов ЛЕВИЦЬКА.
Тернопільська область.

Фото автора.

ФОТОФАКТ

Під час показових виступів на IX Міжнародному ножовому шоу «Сталева грань» у Києві учень школи кунг-фу «Чорна пантера» продемонстрував «жорсткий цигун» — ліг на гострі списи.

Фото Андрія СКАКОДУБА/УНІАН.

Швейцарці передали музею Суворова шаблю, знайдену в Альпах

У святкуванні 65-ї річниці з дня створення музею Олександра Суворова у селі Тиманівка Тульчинського району взяв участь військовий історик із Швейцарії Вернер Шіндлер. Гість передав у розпорядження музею шаблю російського солдата. Її знайшли предки Шіндлера в Альпах, на місці знаменитого Швейцарського переходу армії Суворова через засніжені гори восени 1799 року.

За словами пана Вернера, знахідку передавали з покоління в покоління як сімейну реліквію. Коли в родині дізналися про поїздку до України, прийняли рішення подарувати раритет музею.

Експозицію поповнив ще один незвичайний експонат — скульптура російського солдата часів Суворова. Вона є копією пам'ятника, встановленого минулого року у Швейцарії.

Вернер Шіндлер, який доставив у Тиманівку скульптуру солдата разом із шаблею, каже, що швейцарці дотепер шанують подвиг воїнів фельдмаршала Суворова. Адже складний перехід вони здійснили задля розгрому французької армії, що перебувала на території Швейцарії. Хоча поставленої мети не вдалося досягти, їхньою мужністю досі захоплюються в Альпійській країні.

Не забувають про полководця й у Тиманівці, де в 1796 році стояли його війська. Тут Суворов завершив роботу над відомою працею «Наука перемагати». Його солдати викопали в селі три криниці, їх дотепер називають суворовськими. Урочище «Три криниці», де вони знаходяться, є своєрідним музеєм просто неба.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

Священик із Одеси став чемпіоном світу

Отець Віктор (Кочмар), священик храму Успіння Пресвятої Богородиці із села Червоноармійське Болградського району, став чемпіоном світу з пауерліфтингу, який проходив у місті Лас-Вегасі, що у США. У чемпіонаті брали участь понад тисяча спортсменів із 43 країн.

Православний священик вижав штангу вагою 220 кілограмів і став чемпіоном у супервазькій категорії (понад 125 кілограмів) і віковій — понад 40 років.

В. Кочмар є чинним чемпіоном світу із жиму штанги з положення лежачи за версією WDFPF (Всесвітньої бездопінгової федерації пауерліфтингу). Він автор чотирьох світових рекордів і піднімає штангу вагою чверть тонни.

Зазначимо, що до прийняття сану отець Віктор працював у міліції, звідки звільнився у званні прапорщика. Останні 10 років В. Кочмар служить у храмі Успіння Пресвятої Богородиці в селі Червоноармійське Болградського району. Штангою він займається з 1989 року.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.
Одеська область.

Немає причин для підвищення цін на ліки

Хмельницьке обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України рекомендувало 30 регіональним аптечним закладам утриматися від безпідставного підвищення цін та створення штучного дефіциту лікарських препаратів.

Осінньо-зимовий період в Україні характеризується загостренням епідемічних захворювань, внаслідок чого спостерігається підвищення попиту на ліки. Проте жодних економічних причин для зростання цін на лікувальні препарати немає, кажуть антимонопольники.

Вимоги відділення спрямовані на забезпечення цінової стабільності на ринку. Учасники ринку лікарських засобів мають надати відділенню АМКУ інформацію про результати розгляду рекомендацій в десятиденний термін.

Віра ШПИЛЬОВА.

ФОТОФАКТ

У Запоріжжі відбулося незвичайне змагання — молоді люди билися подушками.

Фото Олександра ПРИЛЕПИ (УНІАН).

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...прикарпатцям «допомагають» дозбирувати врожаї

Надвечір на своєму полі в Рогатинському районі, що на Івано-Франківщині, місцевий фермер застав молоду жінку, яка складала на підводу його капусту. Господар викликав дільничного інспектора міліції. Жінка встигла зрізати і завантажити на свою фіру майже 120 кілограмів білокачанної. В цьому ж районі охорона агропромислового підприємства затримала на полі в селі Чернів двох мешканців села Колоколин. Селяни поцупили понад чотири центнери кукурудзи. Піймалися на крадіжці кукурудзи з чужого поля й двоє братів із села Стебник Тисменицького району. Чоловіки не полінувалися поїхати велосипедами в урочище Мочари сусіднього Богородчанського району.

Як повідомили в прес-службі управління Міністерства внутрішніх справ в області, за всіма фактами крадіжок вирішується питання про притягнення крадіїв до відповідальності.

Галина БРУХАЛЬ.
Івано-Франківська область.

...заходи із оздоровлення Сіверського Донця потребують державної підтримки

Донецька обласна рада пропонує об'єднати зусилля кількох областей та ресурси державного бюджету для розв'язання екологічних проблем річки Сіверський Донець — головної водної артерії регіону. Експерти вважають, що для оздоровлення її басейну потрібно прийняти державну програму. Відповідні заходи депутати пропонують виробити за участю фахівців із Харкова, Луганська, а також представників Міністерства екології.

«Сподіваємося розглянути комплекс питань і за підсумками звернутися за підтримкою до Кабінету Міністрів і парламенту, — зазначив заступник голови обласної ради Олександр Кравцов. — Для вирішення проблеми потрібні державні й обласні кошти. Маємо визначити послідовність дій, перелік заходів, обсяги і джерела їх фінансування. Потрібно також внести зміни до угоди про спільне використання й охорону водних ресурсів басейну річки Сіверський Донець, підписаної трьома областями ще 2010 року».

Ліна КУЦ.

...меткомбінати обіцяють скоротити шкідливі викиди

Алчевський металургійний комбінат посідає на Луганщині друге місце за викидами забруднювальних речовин в атмосферу. Їх обсяги 2011 року склали 83 тисячі тонн, або 19 відсотків від загальних викидів по області, а в першому півріччі 2012 року — 52,4 тисячі тонн, або 22,3 відсотка від загальних викидів регіону.

Такими показниками стурбовані не лише екологи, а й самі металурги. На зустрічі представників Держуправління охорони навколишнього природного середовища в Луганській області, ПАТ «Алчевський металургійний комбінат», виконкому міської ради та центру моніторингу навколишнього середовища обговорювали гострі проблеми впливу метзаводу на екологію та конкретні заходи з реконструкції та технічного переозброєння комбінату. Зокрема, йшлося про підготовку будівництва нової аглофабрики та зниження ризиків за кожним природоохоронним напрямком. Крім того, говорили про впровадження на підприємстві, починаючи з 2013 року, автоматизованих постів контролю атмосферного повітря в рамках регіональної системи моніторингу довкілля.

На сьогодні підприємством розроблені заходи щодо скорочення викидів забруднювальних речовин. Зокрема, вони передбачають встановлення систем очищення пилогазового потоку зважених часток і каталітичного допалювання окису вуглецю, а також модернізацію випалювальних печей.

Алла АНТІПОВА.
Луганська область.

Середня зарплата на Львівщині на 430 грн. менша, ніж по Україні (КуПол)

Через сильні пориви вітру в семи районах Тернопільської області в ніч на понеділок без світла залишились мешканці 25 населених пунктів, *повідомляє прес–служба МНС*

Чотири дні в центрі Ужгорода вирувало свято молодого вина «Закарпатське божоле–2012», яке вже вшосте збирає виробників і поціновувачів цього напою, *повідомляє наш власкор Василь Нитка*

Закон України

Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Внести до Регламенту Верховної Ради України, затвердженого Законом України «Про Регламент Верховної Ради України» (Відомості Верховної Ради України, 2010 р., №№ 14-17, ст. 133 із наступними змінами), такі зміни:

1) частину першу статті 1, частину першу статті 5, частину четверту статті 9, частини першу, третю і сьому статті 19, частини першу і другу статті 24, частину третю статті 25, пункти 9 і 15 частини першої статті 27, частину другу статті 29, пункт 5 частини першої статті 30, пункти 3 і 5 частини другої статті 31, частини першу - третю статті 33, частину третю статті 34, пункт 1 частини другої статті 37, частину другу статті 43, частини четверту, п'яту і сьому статті 51, частину другу статті 54, пункт 8 частини третьої статті 55, назву глави 11, назву глави 14, пункт 4 частини чотирнадцятої статті 73, частини другу і третю статті 74, частину другу статті 79, частину п'яту статті 81, частини першу і третю статті 82, частину сьому статті 83, частини першу і третю статті 84, частини другу, третю, п'яту і сьому статті 85, частини четверту і сьому статті 87, частину п'яту статті 157, частину другу статті 173, частину першу статті 204, частини другу і п'яту статті 209, частини четверту і шосту статті 211, частину п'яту статті 212, пункти 1 і 3 частини третьої статті 213, пункт 1 частини третьої статті 221, частину другу статті 227, частини першу - третю статті 232, частину другу статті 233 після слів «депутатська фракція» в усіх відмінках і числах доповнити словами «(депутатська група)» у відповідному відмінку і числі;

2) у пункті 10 частини першої статті 12, частині другій статті 58, частині першій статті 60, частині другій статті 222 слова «(виборчий блок політичних партій)» в усіх відмінках і числах виключити;

3) частину другу статті 13 викласти в такій редакції:

«2. До складу Підготовчої депутатської групи делегуються:

1) політичними партіями, між виборчими списками яких розподілено депутатські мандати, - по одному представнику від 15 народних депутатів, обраних у загальнодержавному або одномандатному окрузі. Якщо після розподілу цієї квоти залишаються народні депутати, кількість яких становить вісім і більше осіб, додатково пропонується ще один представник від такої політичної партії. Письмова пропозиція щодо представника політичної партії за підписом керівника відповідної політичної партії подається Голові Верховної Ради України, а в разі його відсутності - Першому заступнику чи заступнику Голови Верховної Ради України не пізніш як через п'ять днів після офіційного оприлюднення Центральною виборчою комісією результатів виборів;

2) народними депутатами, обраними в одномандатних округах, які реєструвалися кандидатами у народні депутати шляхом самовисування, - по одному представнику від 15 народних депутатів. Письмова пропозиція щодо свого представника, підписана не менше ніж 15 народними депутатами, подається Голові Верховної Ради України, а в разі його відсутності - Першому заступнику чи заступнику Голови Верховної Ради України не пізніш як через п'ять днів після офіційного оприлюднення Центральною виборчою комісією результатів виборів»;

4) частину першу статті 16 викласти в такій редакції:

«1. На пленарних засіданнях першої сесії новообраної Верховної Ради питання розглядаються в такій послідовності:

1) формування Тимчасової президії першої сесії;

2) формування та реєстрація депутатських фракцій (депутатських груп);

3) доповідь Голови Верховної Ради України попереднього скликання про стан законодавчої роботи в парламенті;

4) обрання Лічильної комісії;

5) обрання Голови Верховної Ради України;

6) обрання Першого заступника та заступника Голови Верховної Ради України;

7) заслуховування позачергового послання Президента України про внутрішнє і зовнішнє становище України;

8) заслуховування доповіді Підготовчої депутатської групи, запитання доповідачу і відповіді на них;

9) про комітети;

10) про Погоджувальну раду депутатських фракцій (депутатських груп) у Верховній Раді (далі - Погоджувальна рада);

11) про висвітлення роботи Верховної Ради»;

5) частину другу статті 17 викласти в такій редакції:

«2. Лічильна комісія обирається Верховною Радою на основі принципу пропорційного представництва депутатських фракцій (депутатських груп) більшістю голосів від конституційного складу Верховної Ради шляхом відкритого поіменного голосування за списком без його обговорення»;

6) частини першу і другу статті 18 викласти в такій редакції:

«1. Тимчасова президія першої сесії Верховної Ради складається з шести народних депутатів. До її складу входять голова Підготовчої депутатської групи та по одному представнику від кожної політичної партії, між виборчими списками яких розподілено депутатські мандати.

2. Члени Тимчасової президії першої сесії Верховної Ради виконують обов'язки головуючого на пленарному засіданні почергово. Кожен член Тимчасової президії першої сесії Верховної Ради головує протягом одного пленарного засідання. Черговість головування визначається кількістю депутатських мандатів, отриманих партією в загальнодержавному виборчому окрузі. Першим після голови Підготовчої депутатської групи веде пленарне засідання представник політичної партії, яка отримала найбільшу кількість депутатських мандатів»;

7) частину першу статті 58 викласти в такій редакції:

«1. Депутатські фракції формуються із числа народних депутатів, обраних за виборчими списками політичних партій та народних депутатів, які були висунуті політичною партією в одномандатних округах. При формуванні депутатської фракції до її складу також за умови додержання засад діяльності такої фракції можуть увійти народні депутати, обрані в одномандатних округах, які реєструвалися кандидатами у народні депутати шляхом самовисування»;

8) статтю 59 викласти в такій редакції:

«Стаття 59. Умови формування депутатських фракцій (депутатських груп)

1. Народний депутат може входити до складу лише однієї депутатської фракції (депутатської групи).

2. Голова Верховної Ради України, Перший заступник та заступник Голови Верховної Ради України не входять до складу депутатської фракції (депутатської групи).

3. Народний депутат, який не увійшов до складу депутатської фракції, якого виключено чи який вийшов із складу депутатської фракції, є позафракційним.

4. Позафракційні народні депутати можуть входити до складу депутатських фракцій або об'єднуватися у депутатську групу народних депутатів (далі - депутатська група). Кількість осіб у депутатській групі не може бути меншою, ніж кількість осіб у найменшій фракції, що сформована протягом першої сесії.

5. Депутатська група реєструється в Апараті Верховної Ради в порядку, встановленому статтею 60 цього Регламенту.

6. Зареєстрована депутатська група має права депутатської фракції»;

9) статтю 59^1 виключити;

10) частину четверту статті 60 викласти в такій редакції:

«4. Депутатська група, склад якої стає меншим від необхідної мінімальної кількості народних депутатів, визначеної частиною четвертою статті 59 цього Регламенту, через 15 днів після дня настання такого факту оголошується Головою Верховної Ради України розпущеною»;

11) частину п'яту статті 75 викласти в такій редакції:

«5. Рішення щодо кандидатур на посаду Голови Верховної Ради України приймається шляхом відкритого поіменного голосування»;

12) у статті 76:

у першому реченні частини першої слова «крім випадку виконання ним обов'язків Президента України відповідно до статті 112 Конституції України» виключити;

пункт 2 частини другої викласти в такій редакції:

«2) не менш як однією третиною народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради за їх підписами (підписні листи подаються в оригіналі, на них зазначаються прізвище, ім'я, по батькові народного депутата, номер його посвідчення та проставляється особистий підпис, який може бути відкликаний тільки до включення питання до порядку денного сесії Верховної Ради)»;

13) частину четверту статті 77 викласти в такій редакції:

«4. Рішення Верховної Ради про відкликання Голови Верховної Ради України з посади приймається шляхом відкритого поіменного голосування більшістю народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради і оформляється постановою Верховної Ради»;

14) у першому реченні частини першої статті 87 слово «третьої» замінити словом «четвертої»;

15) у пункті 3 частини другої статті 127 слово «інших» виключити;

16) частину шосту статті 208 викласти в такій редакції:

«6. Звільнення з посад зазначених у частині першій цієї статті осіб (крім суддів Конституційного Суду України та членів Вищої ради юстиції) здійснюється за письмовим поданням Голови Верховної Ради України за наявності рішень відповідних комітетів»;

17) частину другу статті 213 викласти в такій редакції:

«2. Питання про висловлення недовіри Генеральному прокуророві України включається до порядку денного сесії Верховної Ради за пропозицією не менш як третини народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради, підтриманою їхніми підписами, і за яку проголосувало більше половини народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради. До включення питання до порядку денного сесії Верховної Ради підписи народних депутатів можуть бути відкликані»;

18) у статті 222:

у частині другій слова «і доручає Центральній виборчій комісії визнати повноваження наступного кандидата в народні депутати за списком політичної партії (виборчого блоку політичних партій) відповідно до Закону України «Про вибори народних депутатів України» виключити;

частину п'яту викласти в такій редакції:

«5. Голова Верховної Ради України видає розпорядження про припинення відповідних виплат народному депутатові, повноваження якого достроково припинені».

2. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Президент України
В. ЯНУКОВИЧ.

м. Київ,
6 листопада 2012 року.
№ 5474-VI.

Південне життя Кривбасу

Із чим у вас асоціюється Кривий Ріг? Із великими підприємствами...

Так, промислові гіганти — візитівка цього міста, що вже півтора сторіччя добуває залізну руду та плавить метал. Але Кривий Ріг останнім часом швидко змінюється. Місто стає зеленішим, комфортнішим, красивішим, зрештою.

Зміни особливо помітні в південній частині Кривого Рогу. Тут розташовано одне з найбільших промислових підприємств країни — Південний гірничо-збагачувальний комбінат (ПівдГЗК), якому вже більше півсторіччя, і стільки ж — житловому масиву навколо, котрий віднедавна почав облаштовуватися буквально на очах.

У 2010 році на комбінаті змінилося керівництво. Підприємство почало реалізацію масштабних інвестиційних програм розвитку. Стали зростати виробничі та фінансові показники, з'явилися гроші на соціальні проекти.

Улітку минулого року Південний ГЗК став учасником програми «Місто без околиць». Цю соціальну ініціативу започаткував декілька років тому голова Дніпропетровської ОДА Олександр Вілкул.

На житловому масиві ПівдГЗК проект розпочався із відновлення проспекту Південного. Протягом минулого та поточного років головна вулиця мікрорайону зазнала докорінної реконструкції. Уздовж проспекту встановлені сучасні світильники, збудовані нові зупинкові павільйони, укладена нова безшумна трамвайна колія , замінене покриття проїжджої частини та тротуарів . Замінено всі інженерні комунікації — водо-, тепло-, газо-, електропостачання та водовідведення. Оновлено фасади будинків уздовж проспекту.

До Дня Незалежності в цьому році на житломасиві Південному відбулося святкове відкриття реконструйованого парку імені Івана Савицького (директора ПівдГЗК у 1957—

1985 рр.) — найбільшого парку мікрорайону. Трохи раніше відкрили три нові спортивні майданчики, які збудували на стадіоні комбінату. В ході реконструкції було відновлено танцмайданчик та майдан біля пам'ятника Воїну-Визволителю. На площі біля проспекту встановлений новий світлодіодний фонтан.

Але «родзинкою» робіт із реконструкції житломасиву Південного ГЗК став... пляж (**на знімку**). Занедбаний ставок був перетворений на водойму із чистої водою та піщаними берегами. Навколо зручні «грибки», спортивні майданчики для пляжного футболу та волейболу, тінистий сквер...

Перед тим, як розпочати роботу, Південний ГЗК провів опитування місцевих жителів на тему того, що саме вони хочуть покращити у своєму мікрорайоні. Більшість висловилася за відновлення пляжу.

Старожили масиву пам'ятали цей ставок як улюблене місце відпочинку. Довгі роки місцеві жителі мріяли про пляж біля будинку... І нарешті їхні мрії збулися. Зараз криворіжці асоціюють мікрорайон Південного комбінату із центральною вулицею із красивими будинками, зі зручними спортмайданчиками, зеленим затишним парком та скверами і навіть власним пляжем. Дійсно, Південний район!

Окрім того, ПівдГЗК повернув собі Палац культури і творчості, відремонтував його. Комбінатом постійно виділяються кошти на роботу різноманітних гуртків художньої самодіяльності та проведення культурно-масових заходів. На яскраві концерти в оновлений палац збирається весь район.

«Для нас реалізація проектів соціальної відповідальності настільки ж важлива, як і вирішення виробничих завдань. Ми відчуваємо свою відповідальність, тому що для Кривого Рогу ПівдГЗК — містоутворююче підприємство, — каже голова правління Південного комбінату Михайло Короленко (**на знімку**). — Я дуже люблю свою справу, своє місто, Кривбас... Тому намагаюся докласти максимум зусиль, щоб наш регіон розвивався, а людям було комфортно тут жити і працювати».

Цьогоріч у День Незалежності Михайлу Короленку було присвоєно звання Героя України — за визначний особистий внесок у розвиток вітчизняного гірничо-металургійного комплексу. Без зростання виробництва, звичайно, реалізація масштабних соціальних проектів було б неможливою, вважає керівник.

«За два роки Південний ГЗК повернув собі лідируючі позиції в галузі. Ми змогли підвищити зарплату працівникам, значно збільшити відрахування до бюджетів усіх рівнів. Економічні успіхи дозволили нашому комбінату взяти активну участь і в реалізації загальноміських програм, — зазначає керівник ПівдГЗК. — Ми поставили перед собою мету — поліпшити умови проживання, відпочинку і дозвілля мешканців житлового масиву Південного комбінату і втілюємо її в життя. Розбудова нашого мікрорайону не тільки робить життя наших працівників більш комфортним, це суттєвий внесок у розвиток Кривого Рогу».

У проект із благоустрою мікрорайону Південний ГЗК вклав понад 10 мільйонів гривень у минулому році, ще 11 мільйонів — в поточному. В майбутньому реалізацію соціальних проектів комбінатом буде продовжено.

Дмитро АРТЕМЕНКО.

Фото надано Південним ГЗК.

«Родзинкою» робіт із реконструкції житломасиву Південного ГЗК став... пляж

ПОЧАТОК НА 4-5-Й СТОР.

числі виконання робіт протипожежного призначення;

8) проведення перевірки за повідомленнями та заявами про злочини, пов'язані з пожежами та порушенням правил пожежної безпеки;

9) участь у розслідуванні причин виникнення надзвичайних ситуацій та невиконання запобіжних заходів;

10) забезпечення контролю за створенням, збереженням і цільовим використанням матеріальних ресурсів, призначених для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, центральними органами виконавчої влади, місцевими державними адміністраціями, органами місцевого самоврядування та суб'єктами господарювання;

11) складення актів перевірок, приписів про усунення порушень вимог законодавства у сфері цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки у разі виявлення таких порушень;

12) звернення до адміністративного суду щодо застосування заходів реагування у вигляді повного або часткового зупинення до повного усунення порушень вимог законодавства у сфері техногенної та пожежної безпеки роботи підприємств, окремих виробництв, виробничих дільниць, експлуатації будівель, об'єктів, споруд, цехів, дільниць, а також машин, механізмів, устаткування, транспортних засобів, зупинення проведення робіт, у тому числі будівельно-монтажних, випуску і реалізації пожежонебезпечної продукції, систем та засобів протипожежного захисту, надання послуг, якщо ці порушення створюють загрозу життю та/або здоров'ю людей;

13) реєстрація декларації відповідності матеріально-технічної бази суб'єктів господарювання вимогам законодавства у сфері пожежної безпеки;

14) складення протоколів про притягнення до адміністративної відповідальності та притягнення до адміністративної відповідальності посадових осіб і громадян, винних у порушенні законів та інших нормативно-правових актів у сфері пожежної, техногенної безпеки та цивільного захисту;

15) перевірка стану планування та готовності до здійснення заходів з організованої евакуації населення у разі виникнення надзвичайних ситуацій;

16) подання Раді міністрів Автономної Республіки Крим, центральним органам виконавчої влади, місцевим державним адміністраціям та органам місцевого самоврядування інформації про юридичних та фізичних осіб, винних у порушенні законодавства у сфері цивільного захисту;

17) розроблення нормативно-правових та інших нормативних актів відповідно до компетенції та забезпечення їх прийняття в установленому законом порядку;

18) застосування адміністративно-господарських санкцій за порушення вимог законодавства з питань цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки;

19) розгляд відповідно до закону справ про адміністративні правопорушення, пов'язаних з порушенням установлених законодавством вимог пожежної безпеки, невиконанням приписів та постанов центрального органу виконавчої влади, який здійснює державний нагляд у сфері техногенної та пожежної безпеки, і накладення адміністративних стягнень;

20) проведення технічного розслідування обставин і причин виникнення надзвичайних ситуацій, загибелі і травмування людей, знищення і пошкодження майна;

21) проведення перевірки наявності документів, що дають право на виконання вибухопожежонебезпечних робіт;

22) здійснення звукозапису, фото- і відеозйомки як допоміжних засобів документування правопорушень у сфері техногенної та пожежної безпеки, підготовка пропозицій щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій;

23) скликання в установленому порядку та проведення нарад з питань, що належать до їх компетенції;

24) отримання в установленому порядку від центральних органів виконавчої влади, місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування, суб'єктів господарювання інформації, необхідної для виконання поставлених завдань;

25) залучення до комплексних перевірок представників центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, фахівців науково-дослідних та проектних установ, інших органів державного нагляду за погодженням з їх керівниками, якщо їх повноваження на здійснення чи участь у комплексних заходах передбачені законом;

26) здійснення інших повноважень, передбачених цим Кодексом та іншими законодавчими актами.

Стаття 68. Санкції за порушення вимог законодавства з питань техногенної та пожежної безпеки

1. Посадові особи центрального органу виконавчої влади, який здійснює державний нагляд у сфері техногенної та пожежної безпеки, у разі порушення вимог законодавства з питань техногенної та пожежної безпеки, у тому числі невиконання їх законних вимог, зобов'язані застосовувати санкції, визначені законом.

2. У разі встановлення порушення вимог законодавства у сфері техногенної та пожежної безпеки, що створює загрозу життю та здоров'ю людей, посадові особи центрального органу виконавчої влади, який здійснює державний нагляд у сферах техногенної та пожежної безпеки, звертаються до адміністративного суду щодо застосування заходів реагування у вигляді повного або часткового зупинення роботи підприємств, окремих виробництв, виробничих дільниць, агрегатів, експлуатації будівель, споруд, окремих приміщень, випуску та реалізації пожежонебезпечної продукції, систем та засобів протипожежного захисту у порядку, встановленому законом.

3. Приписи, постанови, розпорядження центрального органу виконавчої влади, який здійснює державний нагляд у сфері техногенної та пожежної безпеки, щодо усунення порушень встановлених законодавством вимог з питань техногенної та пожежної безпеки можуть бути оскаржені до суду в установлений законом строк.

4. За шкоду, заподіяну юридичним та фізичним особам внаслідок правомірного застосування санкцій, центральний орган виконавчої влади, який здійснює державний нагляд у сфері техногенної та пожежної безпеки, та його посадові особи відповідальності не несуть.

Стаття 69. Підстави для видачі центральним органом виконавчої влади, який здійснює державний нагляд у сферах техногенної та пожежної безпеки, приписів, постанов і розпоряджень

1. Посадові особи центрального органу виконавчої влади, який здійснює державний нагляд у сфері техногенної та пожежної безпеки, у межах своїх повноважень видають відповідно приписи, розпорядження чи постанови:

1) з питань пожежної безпеки у разі:

а) недотримання вимог пожежної безпеки, визначених цим Кодексом, іншими нормативно-правовими актами, стандартами, нормами і правилами;

б) порушення вимог пожежної безпеки, передбачених стандартами, нормами і правилами, під час будівництва приміщень, будівель та споруд виробничого призначення;

в) випуску і реалізації вибухопожежонебезпечної продукції та продукції протипожежного призначення з відхиленням від стандартів чи технічних умов або без даних щодо відповідності такої продукції вимогам пожежної безпеки;

2) з питань техногенної безпеки у разі:

а) невиконання вимог законодавчих та інших нормативно-правових актів з питань техногенної безпеки;

б) відсутності організаційно-розпорядчих документів щодо здійснення заходів з питань техногенної безпеки, які передбачені для суб'єкта господарювання;

в) непроведення в установленому порядку навчання персоналу суб'єкта господарювання діям у разі виникнення аварійних ситуацій та аварій;

г) нездійснення заходів щодо захисту персоналу від шкідливого впливу надзвичайних ситуацій;

ґ) непроведення ідентифікації та паспортизації потенційно небезпечного об'єкта;

д) відсутності декларації безпеки об'єкта підвищеної небезпеки;

е) відсутності на виробництвах, на яких застосовуються небезпечні речовини, паспортів (формулярів) на обладнання та апаратуру або систем із забезпечення їх безперебійної (безаварійної) роботи;

є) невідповідності кількості промислових засобів індивідуального захисту органів дихання від небезпечних хімічних речовин нормам забезпечення ними працівників суб'єкта господарювання, їх непридатності або відсутності, а також у разі порушення порядку зберігання таких засобів;

ж) порушення правил поводження з небезпечними речовинами;

з) відсутності плану локалізації і ліквідації наслідків аварій на об'єкті підвищеної небезпеки, а також відсутності розроблених відповідно до цього плану спеціальних заходів протиаварійного захисту;

и) відсутності об'єктових матеріальних резервів для запобігання та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій або невідповідності їх затвердженим номенклатурам та обсягам;

і) відсутності або непридатності до використання засобів індивідуального захисту в осіб, які здійснюють обслуговування потенційно небезпечних об'єктів або об'єктів підвищеної небезпеки, а також в осіб, участь яких у ліквідації наслідків надзвичайної ситуації передбачена планом локалізації і ліквідації наслідків аварій;

ї) відсутності або несправності на об'єкті підвищеної небезпеки автоматизованої системи раннього виявлення надзвичайних ситуацій та оповіщення;

й) відсутності на об'єкті підвищеної небезпеки диспетчерської служби або її неготовності до виконання покладених на неї завдань через відсутність відповідних документів, приладів, обладнання або засобів індивідуального захисту;

к) неготовності до використання за призначенням аварійно-рятувальної техніки, а також обладнання, призначеного для забезпечення безпеки суб'єктів господарювання;

л) неготовності осіб, які обслуговують потенційно небезпечні об'єкти та об'єкти підвищеної небезпеки, а також осіб, участь яких у ліквідації наслідків надзвичайної ситуації передбачена планом локалізації та ліквідації наслідків аварій до дій із запобігання та ліквідації наслідків надзвичайної ситуації;

м) відсутності на об'єкті підвищеної небезпеки угоди про страхування цивільної відповідальності суб'єктів господарювання за шкоду, яку може бути заподіяно третім особам та їхньому майну, іншим юридичним особам унаслідок надзвичайної ситуації, що спричинена пожежею, аварією, катастрофою або небезпечною подією;

н) порушення правил транспортування небезпечних речовин трубопровідним транспортом та порядку їх перевезення транспортними засобами;

о) проведення робіт з будівництва будинків та споруд, розміщення інших небезпечних об'єктів, інженерних і транспортних комунікацій, які порушують встановлений законодавством з питань техногенної безпеки порядок їх проведення або проведення яких створює загрозу безпеці населення, суб'єктам господарювання, обладнанню та майну, що в них перебувають.

Стаття 70. Підстави для зупинення роботи підприємств, об'єктів, окремих виробництв, цехів, дільниць, експлуатації машин, механізмів, устаткування, транспортних засобів

1. Підставою для звернення центрального органу виконавчої влади, який здійснює державний нагляд у сфері техногенної та пожежної безпеки, до адміністративного суду щодо застосування заходів реагування у вигляді повного або часткового зупинення роботи підприємств, об'єктів, окремих виробництв, цехів, дільниць, експлуатації машин, механізмів, устаткування, транспортних засобів є:

1) недотримання вимог пожежної безпеки, визначених цим Кодексом, іншими нормативно-правовими актами, стандартами, нормами і правилами;

2) порушення вимог пожежної безпеки, передбачених стандартами, нормами і правилами, під час будівництва приміщень, будівель та споруд виробничого призначення;

3) випуск і реалізація вибухопожежонебезпечної продукції та продукції протипожежного призначення з відхиленням від стандартів чи технічних умов або без даних щодо відповідності такої продукції вимогам пожежної безпеки;

4) нездійснення заходів щодо захисту персоналу від шкідливого впливу ймовірних надзвичайних ситуацій;

5) відсутність на виробництвах, на яких застосовуються небезпечні речовини, паспортів (формулярів) на обладнання та апаратуру або систем із забезпечення їх безперебійної (безаварійної) роботи;

6) невідповідність кількості засобів індивідуального захисту органів дихання від небезпечних хімічних речовин нормам забезпечення ними працівників суб'єкта господарювання, їх непридатність або відсутність;

7) порушення правил поводження з небезпечними речовинами;

8) відсутність або непридатність до використання засобів індивідуального захисту в осіб, які здійснюють обслуговування потенційно небезпечних об'єктів або об'єктів підвищеної небезпеки, а також в осіб, участь яких у ліквідації наслідків надзвичайної ситуації передбачена планом локалізації і ліквідації наслідків аварій;

9) відсутність на об'єкті підвищеної небезпеки диспетчерської служби або її неготовність до виконання покладених на неї завдань, у тому числі через відсутність відповідних документів, приладів, обладнання або засобів індивідуального захисту;

10) неготовність до використання за призначенням аварійно-рятувальної техніки, засобів цивільного захисту, а також обладнання, призначеного для забезпечення безпеки суб'єктів господарювання;

11) проведення робіт з будівництва будинків та споруд, розміщення інших небезпечних об'єктів, інженерних і транспортних комунікацій, які порушують встановлений законодавством з питань техногенної безпеки порядок їх проведення або проведення яких створює загрозу безпеці населення, суб'єктам господарювання, обладнанню та майну, що в них перебувають.

2. Повне або часткове зупинення роботи підприємств, об'єктів, окремих виробництв, цехів, дільниць, експлуатації машин, механізмів, устаткування, транспортних засобів, виконання робіт, надання послуг здійснюється виключно за рішенням адміністративного суду.

Розділ VI
РЕАГУВАННЯ НА НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ ТА ЛІКВІДАЦІЯ ЇХ НАСЛІДКІВ

Глава 15. Організація робіт з реагування на надзвичайні ситуації

Стаття 71. Організація робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій

1. Для координації дій органів державної влади та органів місцевого самоврядування, органів управління та сил цивільного захисту, а також організованого та планового виконання комплексу заходів та робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій:

1) використовуються пункти управління та центри управління в надзвичайних ситуаціях;

2) утворюються спеціальні комісії з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;

3) призначаються керівники робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;

4) утворюються штаби з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;

5) визначається потреба у силах цивільного захисту;

6) залучаються сили цивільного захисту до ліквідації наслідків надзвичайної ситуації.

2. До утворення спеціальної комісії з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій або призначення керівника робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій організацію заходів з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій здійснюють відповідні комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій.

3. Загальне керівництво організацією та проведенням заходів і робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, відновлювальних робіт здійснює залежно від рівня та характеру походження надзвичайної ситуації Кабінет Міністрів України, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, центральні органи виконавчої влади, місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування, суб'єкти господарювання, на адміністративній території або території яких сталася надзвичайна ситуація.

Стаття 72. Пункти управління

1. Для забезпечення сталого управління суб'єктами забезпечення цивільного захисту та реалізації функцій, передбачених на особливий період, органами державної влади, органами місцевого самоврядування, суб'єктами господарювання використовується державна система пунктів управління.

2. Перелік органів державної влади, які створюють пункти управління державної системи, та вимоги до них визначаються Кабінетом Міністрів України.

3. Перелік та кількість засобів управління, якими обладнуються пункти управління, порядок їх використання визначаються органами державної влади та органами місцевого самоврядування, яким вони належать, залежно від завдань, що вирішуються на такому пункті управління.

Стаття 73. Центри управління в надзвичайних ситуаціях

1. Для управління у режимі повсякденного функціонування суб'єктами забезпечення цивільного захисту, координації дій органів управління та сил цивільного захисту, здійснення цілодобового чергування та забезпечення функціонування системи збору, оброблення, узагальнення та аналізу інформації про обстановку в районах надзвичайних ситуацій у системі центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, функціонує державний центр управління в надзвичайних ситуаціях.

2. На регіональному рівні у системі центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, функціонують центри управління в надзвичайних ситуаціях.

3. У разі виникнення надзвичайних ситуацій відповідні центри управління в надзвичайних ситуаціях безпосередньо взаємодіють із штабом з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації у разі його утворення і забезпечують його роботу. Розпорядження і вказівки керівника робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації для персоналу таких центрів управління в надзвичайних ситуаціях обов'язкові для виконання.

4. У разі виникнення надзвичайних ситуацій до роботи центрів управління в надзвичайних ситуаціях залучаються представники заінтересованих органів державної влади.

5. Порядок діяльності центрів управління в надзвичайних ситуаціях визначається центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту.

Стаття 74. Система екстреної допомоги населенню за єдиним телефонним номером 112

1. Правові та організаційні засади функціонування системи екстреної допомоги населенню за єдиним телефонним номером 112 визначаються законодавством.

Стаття 75. Керівник робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації

1. Керівник робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації призначається для безпосереднього управління аварійно-рятувальними та іншими невідкладними роботами під час виникнення будь-якої надзвичайної ситуації.

2. Залежно від рівня надзвичайної ситуації керівником робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації призначається:

1) Кабінетом Міністрів України у разі виникнення надзвичайної ситуації державного рівня - Перший віце-прем'єр-міністр, віце-прем'єр-міністр чи керівник одного з центральних органів виконавчої влади або його перший заступник (заступник);

2) Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласною, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями у разі виникнення надзвичайної ситуації регіонального рівня - перший заступник або один із заступників Голови Ради міністрів Автономної Республіки Крим, голови обласної, Київської чи Севастопольської міських державних адміністрацій;

3) районною державною адміністрацією у разі виникнення надзвичайної ситуації місцевого рівня - один із заступників голови районної державної адміністрації;

4) виконавчим органом міської ради у разі виникнення надзвичайної ситуації місцевого рівня - один із заступників міського голови;

5) сільською, селищною радою у разі виникнення надзвичайної ситуації об'єктового рівня - сільський, селищний голова;

6) керівником суб'єкта господарювання у разі виникнення надзвичайної ситуації відповідного об'єктового рівня - керівник або один із керівників суб'єкта господарювання відповідно до затвердженого розподілу обов'язків.

3. До прибуття керівника робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації його обов'язки виконує керівник підрозділу (служби, формування) сил цивільного захисту або оперативної групи (представник центру управління в надзвичайних ситуаціях), який прибув до зони надзвичайної ситуації першим. Якщо надзвичайна ситуація трапилася на потенційно небезпечному об'єкті або об'єкті підвищеної небезпеки, до прибуття керівника робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації його обов'язки виконує диспетчер об'єкта або особа старшого інженерно-технічного персоналу, яка перебуває на зміні.

4. У разі ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, яка за характером та наслідками не потребує спеціального призначення керівника робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, обов'язки такого керівника забезпечує керівник аварійно-рятувальної служби, що виконує ліквідацію наслідків цієї надзвичайної ситуації.

5. На час ліквідації наслідків надзвичайної ситуації у підпорядкування керівника робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації переходять усі аварійно-рятувальні служби, що залучаються до ліквідації таких наслідків.

6. Ніхто не має права втручатися в діяльність керівника робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації.

7. Залежно від обставин, що склалися у зоні надзвичайної ситуації, керівник робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації самостійно приймає рішення щодо:

1) здійснення заходів з евакуації;

2) зупинення діяльності суб'єктів господарювання, розташованих у зоні надзвичайної ситуації, та обмеження доступу населення до такої зони;

3) залучення в установленому порядку до проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт необхідних транспортних засобів, іншого майна суб'єктів господарювання, розташованих у зоні надзвичайної ситуації, аварійно-рятувальних служб, а також громадян за їх згодою;

4) зупинення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, якщо виникла підвищена загроза життю або здоров'ю рятувальників та інших осіб, які беруть участь у ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;

5) інші рішення, необхідні для ліквідації наслідків надзвичайної ситуації та забезпечення безпеки постраждалих.

8. Рішення керівника робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації оформляється розпорядженням. Підготовка розпоряджень керівника робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, їх реєстрація в установленому порядку після підписання та доведення до виконавців здійснюється штабом з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації. Розпорядження керівника робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації є обов'язковими для виконання всіма суб'єктами, які беруть участь у ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, а також громадянами і суб'єктами господарювання, розташованими у зоні надзвичайної ситуації.

9. Керівник робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, керівники аварійно-рятувальних служб мають право на повну та достовірну інформацію про надзвичайну ситуацію для організації робіт з ліквідації її наслідків і зобов'язані інформувати відповідні органи державної влади, органи місцевого самоврядування про вжиті ними заходи.

10. Після ліквідації наслідків надзвичайної ситуації керівник робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації подає органові, що його призначив, звіт про прийняті рішення і перебіг подій під час ліквідації наслідків надзвичайної ситуації.

11. Керівник робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації несе персональну відповідальність за управління аварійно-рятувальними та іншими невідкладними роботами з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації.

Стаття 76. Штаб з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації

1. Для безпосередньої організації і координації аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуа-

ції утворюється штаб з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, який є робочим органом керівника робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації.

2. Рішення про утворення та ліквідацію штабу з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, його склад приймає керівник робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації.

3. Керівництво роботою штабу з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації здійснює його начальник, який призначається керівником робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації.

4. До складу штабу з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації входять працівники центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, керівники аварійно-рятувальних служб, що беруть участь у ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, представники або експерти відповідних центральних органів виконавчої влади, місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування, установ та організацій (за погодженням з їх керівниками).

5. Штаб з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації розгортається і працює, як правило, у районі виникнення надзвичайної ситуації.

6. На період функціонування штабу з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації відповідні центри управління в надзвичайних ситуаціях безпосередньо взаємодіють з ним і забезпечують його роботу.

7. Під час ліквідації наслідків надзвичайної ситуації ведеться оперативно-технічна документація, пов'язана з ліквідацією наслідків надзвичайної ситуації, та складається звіт про роботу залучених аварійно-рятувальних служб, який є складовою матеріалів з розслідування цієї надзвичайної ситуації.

8. Завдання, функції та порядок діяльності штабу з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, види та зразки оперативно-технічної і звітної документації встановлюються центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, за погодженням із заінтересованими центральними органами виконавчої влади.

Стаття 77. Залучення сил цивільного захисту до ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій

1. Залучення сил цивільного захисту до ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій здійснюється згідно з планами реагування на надзвичайні ситуації, планами взаємодії органів управління та сил цивільного захисту у разі виникнення надзвичайних ситуацій, а також планами локалізації і ліквідації наслідків аварії.

2. Рішення про залучення сил цивільного захисту приймають органи управління, яким підпорядковані такі сили, на підставі звернень органів державної влади, органів місцевого самоврядування, суб'єктів господарювання, на території яких виникла надзвичайна ситуація, або керівник робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації відповідно до її рівня.

3. У надзвичайних ситуаціях сили і засоби функціональних підсистем підпорядковуються органам управління відповідних територіальних підсистем.

Глава 16. Ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій

Стаття 78. Режими підвищеної готовності та надзвичайної ситуації

1. У разі загрози виникнення надзвичайної ситуації залежно від прогнозованих наслідків та можливого рівня надзвичайної ситуації за рішенням Кабінету Міністрів України, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування в Україні або у межах конкретної її території тимчасово вводиться режим підвищеної готовності.

2. У разі виникнення надзвичайної ситуації з тяжкими наслідками за рішенням Кабінету Міністрів України, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування в Україні або у межах конкретної її території тимчасово вводиться режим надзвичайної ситуації.

3. Умови і порядок введення режимів підвищеної готовності та надзвичайної ситуації, завдання та порядок взаємодії суб'єктів забезпечення цивільного захисту щодо запобігання та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій у зазначених режимах визначаються Положенням про єдину державну систему цивільного захисту, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 79. Проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт

1. Проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій здійснюється безоплатно.

2. Проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій у мирний час та в особливий період включає:

1) організацію та управління аварійно-рятувальними та іншими невідкладними роботами;

2) розвідку районів, зон, ділянок, об'єктів проведення робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації;

3) визначення та локалізацію зони надзвичайної ситуації;

4) виявлення та позначення районів, які зазнали радіоактивного, хімічного забруднення чи біологічного зараження (крім районів бойових дій);

5) прогнозування зони можливого поширення надзвичайної ситуації та масштабів можливих наслідків;

6) ліквідацію або мінімізацію впливу небезпечних чинників, які виникли внаслідок надзвичайної ситуації;

7) пошук та рятування постраждалих, надання їм екстреної медичної допомоги і транспортування до закладів охорони здоров'я;

8) евакуацію або відселення постраждалих;

9) виявлення та знешкодження вибухонебезпечних предметів;

10) санітарну обробку населення та спеціальну обробку одягу, техніки, обладнання, засобів захисту, будівель, споруд і територій, які зазнали радіоактивного, хімічного забруднення чи біологічного зараження;

11) надання медичної допомоги постраждалим, здійснення санітарно-протиепідемічних заходів, забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення в районі виникнення надзвичайної ситуації та місцях тимчасового розміщення постраждалих;

12) запровадження обмежувальних заходів, обсервації та карантину;

13) надання психологічної та матеріальної допомоги постраждалим, проведення їх медико-психологічної реабілітації;

14) забезпечення громадського порядку в зоні надзвичайної ситуації;

15) проведення першочергового ремонту та відновлення роботи пошкоджених об'єктів життєзабезпечення населення, транспорту і зв'язку;

16) здійснення заходів соціального захисту постраждалих внаслідок надзвичайних ситуацій;

17) проведення інших робіт та заходів залежно від характеру та виду надзвичайної ситуації.

3. Авіаційний пошук і рятування постраждалих внаслідок аварії (катастрофи) повітряного судна здійснюється суб'єктами забезпечення цивільного захисту відповідно до компетенції. Організація пошуку та рятування таких постраждалих покладається на центральний орган виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту.

4. Аварійно-рятувальні та інші невідкладні роботи проводяться відповідно до порядку, що визначається інструкціями, правилами, статутами, іншими нормативними документами щодо дій у надзвичайних ситуаціях, які затверджуються відповідними центральними органами виконавчої влади.

5. Аварійно-рятувальні та інші невідкладні роботи, гасіння пожеж проводяться в максимально стислі строки, безперервно до їх повного завершення, з найбільш повним використанням можливостей сил і засобів, неухильним дотриманням вимог встановлених режимів робіт та правил безпеки.

6. В окремих випадках з урахуванням вимог статті 103 цього Кодексу для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій можуть залучатися особи, які навчаються у навчальних закладах цивільного захисту.

7. Матеріальні збитки, завдані внаслідок пошкодження майна під час проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, органами управління та силами цивільного захисту не відшкодовуються.

8. Відшкодування шкоди, заподіяної під час проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, здійснюється відповідно до глави 17 цього Кодексу.

9. Витрати на проведення окремих аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, здійснені силами цивільного захисту, можуть бути повністю або частково відшкодовані відповідно до закону.

10. Транспортні засоби аварійно-рятувальних служб, які мають кольорово-графічні позначення встановленого зразка, спеціальні звукові та світлові сигнали, під час прямування до зони надзвичайної ситуації мають право безперешкодного проїзду, позачергового придбання пального та мастильних матеріалів.

11. Пересування автомобільними дорогами великогабаритних та великовагових транспортних засобів до місця проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій та у зворотному напрямку здійснюється на підставі дозволу відповідного підрозділу Міністерства внутрішніх справ України, що видається невідкладно, протягом однієї години, згідно з поданою заявкою, без проведення додаткових процедур погодження.

Стаття 80. Гасіння пожеж

1. Гасіння пожеж здійснюється безоплатно.

2. У пожежно-рятувальних частинах і підрозділах встановлюється цілодобове чергування у порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту.

3. Пожежно-рятувальні підрозділи виїжджають для гасіння будь-яких пожеж, за винятком пожеж на підземних спорудах (крім діючих станцій метрополітену).

4. Організацію гасіння пожежі та керівництво силами, які залучаються для цього, здійснює керівник гасіння пожежі. Керівництво гасінням пожежі здійснює старша за посадою особа центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, яка прибула до місця пожежі. Усі пожежно-рятувальні підрозділи і частини, що залучаються до гасіння пожежі, підпорядковуються керівникові гасіння пожежі.

5. Організація гасіння пожеж на підземних спорудах здійснюється у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, а на територіях державного лісового фонду - центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері лісового та мисливського господарства.

6. Під час гасіння пожежі працівник пожежно-рятувального підрозділу має право на безперешкодний доступ до всіх житлових, виробничих та інших приміщень, а також на застосування будь-яких заходів, спрямованих на рятування населення, запобігання поширенню вогню та ліквідацію пожежі.

7. Для гасіння пожежі Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування і суб'єкти господарювання на вимогу керівника гасіння пожежі зобов'язані надавати безоплатно в його розпорядження вогнегасні речовини, техніку, пально-мастильні матеріали, обладнання, засоби зв'язку, а під час пожежі, що триває понад три години, - харчування, приміщення для відпочинку і реабілітації осіб, залучених до гасіння пожежі.

8. Матеріальні збитки, пов'язані з пошкодженням майна під час гасіння пожежі, пожежно-рятувальні підрозділи не відшкодовують. Відшкодування матеріальних збитків, завданих під час гасіння пожеж, здійснюється відповідно до глави 17 цього Кодексу.

9. Організація та порядок гасіння пожежі, обов'язки і права осіб, які виконують завдання щодо гасіння пожежі, встановлюються Статутом дій у надзвичайних ситуаціях щодо гасіння пожеж, що затверджується центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту.

Стаття 81. Життєзабезпечення постраждалих

1. Заходи життєзабезпечення постраждалих здійснюються під час надзвичайних ситуацій, а також під час ведення воєнних (бойових) дій або внаслідок таких дій.

2. Життєзабезпечення постраждалих полягає у створенні і підтриманні умов, мінімально необхідних для збереження життя і здоров'я населення в зонах надзвичайних ситуацій, на маршрутах евакуації і в місцях розміщення евакуйованого населення, за встановленими нормами і нормативами та включає забезпечення населення водою, продуктами харчування, предметами першої необхідності, місцем для тимчасового проживання, виробами медичного призначення, лікарськими засобами та комунально-побутовими послугами, а також транспортне та інформаційне забезпечення.

3. Види та норми майна, а також види та обсяги послуг щодо життєзабезпечення постраждалих встановлюються Кабінетом Міністрів України.

4. Організація життєзабезпечення постраждалих покладається:

1) в Автономній Республіці Крим - на Раду міністрів Автономної Республіки Крим;

2) в областях, містах Києві та Севастополі - на обласні, Київську та Севастопольську міські державні адміністрації;

3) у районах - на районні державні адміністрації;

4) у містах (крім міст Києва та Севастополя), селищах та селах - на органи місцевого самоврядування.

5. Безпосереднє життєзабезпечення постраждалих здійснюється силами і засобами відповідних спеціалізованих служб цивільного захисту Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя, районів, міст обласного значення. До здійснення заходів щодо життєзабезпечення постраждалих залучаються сили та засоби центральних органів виконавчої влади, аварійно-рятувальні служби.

Стаття 82. Проведення відновлювальних робіт

1. Організація та керівництво проведенням відновлювальних робіт за наслідками надзвичайних ситуацій покладаються на відповідні центральні органи виконавчої влади, Раду міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування, керівників суб'єктів господарювання, на території яких виникла надзвичайна ситуація.

2. До проведення відновлювальних робіт за рішеннями органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування залучаються підпорядковані їм сили цивільного захисту, місцеве населення.

3. Відновлювальні роботи проводяться за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, суб'єктів господарювання, інших джерел. Рішення про виділення коштів з резервного фонду бюджету приймаються Кабінетом Міністрів України, Радою міністрів Автономної Республіки Крим, місцевими державними адміністраціями, виконавчими органами місцевого самоврядування, суб'єктами господарювання відповідно до рівня надзвичайної ситуації.

4. Загальні обсяги фінансування, що виділяються для проведення відновлювальних робіт, визначаються відповідно до проектно-кошторисної документації або зведених кошторисних розрахунків на проведення таких робіт, які готуються в установленому порядку.

Стаття 83. Цільова мобілізація

1. З метою ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного або природного характеру державного рівня та їх наслідків може проводитися цільова мобілізація у порядку, визначеному Законом України «Про правовий режим надзвичайного стану» та іншими нормативно-правовими актами.

2. Організаційні, фінансові, правові та інші заходи, необхідні для забезпечення функціонування сил цивільного захисту в період цільової мобілізації, здійснюються на основі плану проведення цільової мобілізації та відповідно до Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» з урахуванням особливостей, визначених цим Кодексом.

Глава 17. Відшкодування матеріальних збитків та надання допомоги постраждалим внаслідок надзвичайної ситуації

Стаття 84. Соціальний захист постраждалих

1. Постраждалий внаслідок надзвичайної ситуації - це особа, якій заподіяно моральну, фізичну або матеріальну шкоду внаслідок надзвичайної ситуації або проведення робіт з ліквідації її наслідків.

2. Заходи соціального захисту та відшкодування матеріальних збитків постраждалим внаслідок надзвичайної ситуації включають:

1) надання (виплату) матеріальної допомоги (компенсації);

2) забезпечення житлом;

3) надання медичної та психологічної допомоги;

4) надання гуманітарної допомоги;

5) надання інших видів допомоги.

3. Заходи соціального захисту та відшкодування матеріальних збитків постраждалим здійснюються за рахунок:

1) коштів державного та місцевих бюджетів;

2) коштів суб'єктів господарювання або фізичних осіб, винних у виникненні надзвичайних ситуацій;

3) коштів за договорами добровільного страхування, укладеними відповідно до законодавства про страхування;

4) добровільних пожертвувань фізичних та юридичних осіб, благодійних організацій та об'єднань громадян;

5) інших не заборонених законодавством джерел.

4. Надання невідкладної допомоги постраждалим може здійснюватися за рахунок коштів резервних фондів державного та місцевих бюджетів відповідно до рівня надзвичайної ситуації, а також матеріальних резервів для запобігання та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.

Стаття 85. Відшкодування матеріальних збитків постраждалим внаслідок надзвичайних ситуацій

1. Відшкодування матеріальних збитків постраждалим внаслідок надзвичайних ситуацій здійснюється у порядку, визначеному законом.

Стаття 86. Забезпечення житлом постраждалих внаслідок надзвичайних ситуацій

1. Забезпечення житлом постраждалих, житло яких стало непридатним для проживання внаслідок надзвичайної ситуації, здійснюється місцевими державними адміністраціями, органами місцевого самоврядування та суб'єктами господарювання шляхом:

1) надання житлових приміщень з фонду житла для тимчасового проживання;

2) позачергового надання житла, збудованого за замовленням місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування та суб'єктів господарювання;

3) будівництва житлових будинків для постраждалих;

4) закупівлі квартир або житлових будинків.

2. Будівництво або закупівля житлових будинків чи квартир для постраждалих, які проживали в будинках державного або комунального житлового фонду, здійснюється за рахунок державних коштів, виділених на зазначені цілі, з урахуванням площі жилих (нежилих) приміщень та кількості кімнат, якими володів постраждалий.

3. Будівництво або закупівля житлових будинків чи квартир для постраждалих, які проживали у приватному житловому фонді, здійснюється за рахунок державних коштів, які виділяються на зазначені цілі, за вирахуванням коштів, отриманих постраждалим за страхування будинку, якщо будинок був застрахований.

4. Постраждалі, які проживали у приватному житловому фонді, мають право на власне будівництво житлового будинку на умовах фінансування, зазначених у частині третій цієї статті, з одержанням для цього земельних ділянок.

5. Придбання шляхом централізованої закупівлі житлового будинку чи квартири для постраждалого здійснюється за бажанням одержувача.

6. Закупівля житлових будинків чи квартир для постраждалих може здійснюватися у населеному пункті, де він проживав, або за їх згодою у будь-якому населеному пункті України.

7. Якщо будівництво або закупівля квартири (житлового будинку) для постраждалих здійснюється місцевими державними адміністраціями та органами місцевого самоврядування, суб'єктами господарювання, грошова компенсація за зруйновану або пошкоджену квартиру (житловий будинок) не виплачується.

8. Постраждалі, яким виплачено грошову компенсацію за зруйновану або пошкоджену квартиру (житловий будинок), житлом за рахунок держави не забезпечуються.

9. Забезпечення житлом постраждалого або виплата грошової компенсації за рахунок держави здійснюється за умови добровільної передачі постраждалим зруйнованого або пошкодженого внаслідок надзвичайної ситуації житла місцевим державним адміністраціям або органам місцевого самоврядування, суб'єктам господарювання.

10. Розмір грошової компенсації за зруйновану або пошкоджену квартиру (житловий будинок) визначається за показниками опосередкованої вартості спорудження житла у регіонах України відповідно до місцезнаходження такого майна.

Стаття 87. Надання медичної та психологічної допомоги

1. Постраждалі під час надзвичайних ситуацій мають право на надання їм безоплатної медичної допомоги.

2. Постраждалі, а також особи, які залучалися до виконання аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, гасіння пожеж, за висновками медико-соціальних експертних комісій забезпечуються психологічною реабілітацією.

3. Неповнолітні особи, які постраждали внаслідок надзвичайних ситуацій, забезпечуються психологічною реабілітацією у санаторно-курортних закладах, при яких утворено центри медико-психологічної реабілітації.

4. Постраждалі, а також особи, які залучалися до виконання аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, гасіння пожеж, мають право на отримання безоплатної психологічної допомоги.

Стаття 88. Гуманітарна допомога

1. Одержання Україною міжнародної гуманітарної допомоги для постраждалих внаслідок надзвичайної ситуації, її розподіл та видача здійснюються у порядку, встановленому законодавством.

Стаття 89. Надання інших видів допомоги

1. Громадяни України, які постраждали внаслідок надзвичайних ситуацій за межами території України, мають право на відшкодування завданої їм шкоди відповідно до угод про співробітництво і взаємну допомогу у разі виникнення надзвичайних ситуацій та ліквідації їх наслідків, укладених між Кабінетом Міністрів України та урядами інших держав.

2. Постраждалим, які евакуюються, відселяються на нове місце проживання у зв'язку з надзвичайними ситуаціями, надаються такі компенсації та пільги:

1) оплата вартості проїзду, витрат на перевезення майна залізничним, водним або автомобільним видами транспорту (крім випадків, коли транспортні засоби надаються безоплатно);

2) одержання безвідсоткової позики на господарське обзаведення у порядку та розмірі, встановлених Кабінетом Міністрів України.

3. Постраждалим, які залишилися на попередньому місці проживання, надається грошова допомога у порядку та розмірі, встановлених Кабінетом Міністрів України.

4. За постраждалими (якщо з часу встановлення інвалідності, визначення моральної шкоди минуло не більше одного року) зберігається середньомісячний заробіток протягом строку, визначеного програмою реабілітації. У цей час відшкодування шкоди здійснюється на загальних підставах. Індексація суми відшкодування шкоди здійснюється у порядку, встановленому законодавством.

Розділ VII
НАВЧАННЯ ОСІБ РЯДОВОГО І НАЧАЛЬНИЦЬКОГО СКЛАДУ СЛУЖБИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ ТА РЯТУВАЛЬНИКІВ, КЕРІВНОГО СКЛАДУ, ФАХІВЦІВ, ДІЯЛЬНІСТЬ ЯКИХ ПОВ'ЯЗАНА З ОРГАНІЗАЦІЄЮ І ЗДІЙСНЕННЯМ ЗАХОДІВ З ПИТАНЬ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ, ПІДГОТОВКА ОРГАНІВ УПРАВЛІННЯ ТА СИЛ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Глава 18. Підготовка фахівців з питань цивільного захисту

Стаття 90. Організація підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту та рятувальників професійних аварійно-рятувальних служб

1. Підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту за відповідними професіями, спеціальностями (спеціалізаціями), освітніми та освітньо-кваліфікаційними рівнями здійснюються навчальними закладами цивільного захисту, що утворюються відповідно до за-

конодавства та є закладами державної форми власності.

2. Особи, які приймаються на службу цивільного захисту та призначаються на посади рядового і молодшого начальницького складу служби цивільного захисту, проходять первинну професійну підготовку, а на посади середнього та старшого начальницького складу служби цивільного захисту - перепідготовку або спеціалізацію у відповідних навчальних закладах цивільного захисту.

3. Порядок підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері освіти і науки.

4. Рівень фахової підготовки осіб рядового і молодшого начальницького складу служби цивільного захисту та основних працівників професійних аварійно-рятувальних служб визначається стандартами професійно-технічної освіти. Рівень підготовки осіб середнього і старшого начальницького складу служби цивільного захисту, а також керівного складу професійних аварійно-рятувальних служб визначається стандартами вищої освіти.

5. Особі, яка успішно пройшла державну кваліфікаційну атестацію, видається документ про присвоєння або підвищення робітничої кваліфікації, зразок якого затверджується в установленому порядку, а після проходження атестації - посвідчення, книжка та жетон рятувальника.

6. Підвищення рівня знань, умінь, навичок та професійних якостей осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту з метою забезпечення успішного виконання завдань за призначенням проводиться під час службової підготовки у робочий час. Порядок організації службової підготовки визначається центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту.

7. Підвищення рівня теоретичних знань, практичних навичок і майстерності рятувальників, інших основних працівників професійних аварійно-рятувальних служб проводиться під час професійної підготовки за рахунок робочого часу, яка організовується керівником служби відповідно до її профілю.

8. У професійних аварійно-рятувальних службах запроваджуються спеціальні фізична, медична та психологічна підготовка рятувальників.

9. Підвищення кваліфікації рятувальників проводиться у відповідних навчальних закладах.

10. Порядок організації та проведення професійної підготовки, підвищення кваліфікації основних працівників професійних аварійно-рятувальних служб визначається Кабінетом Міністрів України.

11. Перепідготовка та підвищення кваліфікації медичних працівників з числа осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту та працівників професійних аварійно-рятувальних служб проводиться відповідно до законодавства у сфері охорони здоров'я.

12. Залежно від рівня фахової підготовки особам рядового і начальницького складу служби цивільного захисту та рятувальникам професійних аварійно-рятувальних служб присвоюється відповідна класна кваліфікація, а медичним працівникам - кваліфікаційна категорія.

13. Порядок та умови присвоєння класної кваліфікації та кваліфікаційної категорії встановлюються центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту.

14. Результати підвищення кваліфікації враховуються під час проведення атестації, просування по службі, присвоєння спеціальних звань.

Стаття 91. Навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту

1. Для навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту, центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, спільно з місцевими державними адміністраціями та органами місцевого самоврядування утворюються навчально-методичні центри сфери цивільного захисту.

2. Особи керівного складу та фахівці органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, суб'єктів господарювання, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту, у перший рік призначення на посаду і періодично один раз на три - п'ять років зобов'язані проходити навчання з питань цивільного захисту у відповідних навчально-методичних центрах сфери цивільного захисту.

3. Навчання проводиться відповідно до державного замовлення за рахунок коштів Державного бюджету України, передбачених для фінансування центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, а також за контрактом за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб. Відповідні записи про навчання заносяться у трудову книжку.

4. Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування визначають щорічну потребу в навчанні керівного складу та фахівців, забезпечують періодичність його проведення та закріплюють на правах оперативного управління або передають у власність навчально-методичним центрам сфери цивільного захисту підприємства, установи та організації, приміщення, споруди та інше майно, необхідне для забезпечення їх діяльності.

5. Центральний орган виконавчої влади, що здійснює державний нагляд у сфері техногенної та пожежної безпеки, здійснює державний нагляд (контроль) за дотриманням періодичності навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту, та вживає заходів для усунення виявлених недоліків.

6. Порядок здійснення навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту, перелік осіб, які його проходять, та план комплектування з навчання зазначених осіб затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Глава 19. Підготовка до дій за призначенням органів управління та сил цивільного захисту

Стаття 92. Підготовка до дій за призначенням органів управління та сил цивільного захисту

1. Підготовка до дій за призначенням органів управління цивільного захисту здійснюється під час проведення командно-штабних (штабних) та інших навчань і тренувань.

2. Підготовка до дій за призначенням сил цивільного захисту здійснюється під час проведення спеціальних, показових, експериментальних навчань і тренувань з питань цивільного захисту.

3. Порядок підготовки до дій за призначенням органів управління та сил цивільного захисту визначається Кабінетом Міністрів України.

4. Організація підготовки до дій за призначенням сил цивільного захисту покладається на центральні органи виконавчої влади, Раду міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації, до сфери управління яких належать відповідні сили цивільного захисту, та на органи місцевого самоврядування, в управлінні яких перебувають сили цивільного захисту. Безпосередню підготовку до дій за призначенням відповідних сил цивільного захисту здійснюють їх керівники, які несуть за це персональну відповідальність.

Розділ VIII
ФІНАНСОВЕ ТА МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАХОДІВ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Глава 20. Фінансове забезпечення

Стаття 93. Фінансування заходів у сфері цивільного захисту

1. Фінансування заходів у сфері цивільного захисту здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України, місцевих бюджетів, коштів суб'єктів господарювання, інших не заборонених законодавством джерел.

2. Обсяг фінансування, що виділяється потенційно небезпечними об'єктами та об'єктами підвищеної небезпеки для проведення необхідних заходів цивільного захисту, має становити не менше ніж 0,5 відсотка обсягу валового доходу такого об'єкта.

Стаття 94. Фінансове забезпечення органів управління та сил цивільного захисту

1. Фінансове забезпечення діяльності центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, інших центральних органів виконавчої влади, що здійснюють державний нагляд у сфері техногенної та пожежної безпеки, реалізацію державної політики у сфері промислової безпеки, охорони праці та державного гірничого нагляду, управління зоною відчуження і зоною безумовного (обов'язкового) відселення, здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України.

2. Фінансове забезпечення діяльності підрозділів з питань цивільного захисту, що функціонують у складі центральних органів виконавчої влади, здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України.

3. Фінансове забезпечення діяльності підрозділів з питань цивільного захисту суб'єктів господарювання здійснюється за рахунок коштів таких суб'єктів господарювання.

4. Фінансове забезпечення діяльності сил цивільного захисту здійснюється за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, коштів суб'єктів господарювання, інших не заборонених законодавством джерел.

Стаття 95. Фінансування медико-психологічної реабілітації

1. Фінансування медико-психологічної реабілітації рятувальників органів та підрозділів цивільного захисту здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України.

2. Обсяги фінансування медико-психологічної реабілітації рятувальників органів та підрозділів цивільного захисту визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту.

3. Медико-психологічна реабілітація рятувальників інших аварійно-рятувальних служб, медичних працівників служби медицини катастроф здійснюється відповідно за рахунок коштів, які виділяються на утримання таких служб з державного або місцевих бюджетів чи за рахунок коштів суб'єктів господарювання.

4. Фінансування медико-психологічної реабілітації постраждалих, а також громадян, які залучалися до проведення робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, здійснюється за рахунок коштів, що виділяються на ліквідацію наслідків надзвичайних ситуацій з Державного бюджету України, в обсязі, що визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я.

5. Фінансування заходів медико-психологічної реабілітації неповнолітніх осіб, постраждалих у надзвичайній ситуації місцевого або об'єктового рівня, а також у яких внаслідок надзвичайної ситуації загинув один із батьків або обоє батьків, здійснюється за рахунок коштів державного або місцевих бюджетів, коштів суб'єктів господарювання, інших джерел. Для ефективного планування та забезпечення медико-психологічної реабілітації зазначених неповнолітніх осіб Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації щороку розробляють і забезпечують затвердження та виконання відповідних регіональних програм.

Стаття 96. Фінансування робіт із запобігання та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій

1. Фінансування робіт із запобігання та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій здійснюється у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Глава 21. Матеріально-технічне забезпечення

Стаття 97. Матеріально-технічне забезпечення

1. Центральні органи виконавчої влади, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування та суб'єкти господарювання забезпечують підпорядковані їм підрозділи з питань цивільного захисту, сили цивільного захисту та інші організації, діяльність яких спрямована на виконання завдань і заходів з питань цивільного захисту, засобами цивільного захисту, іншим майном, службовими, навчальними, господарськими та підсобними приміщеннями, іншими об'єктами та спорудами (пожежними депо, сховищами для техніки, тренувальними залами, спортивними майданчиками), складськими площами в обсягах, необхідних для їх діяльності, а також надають у встановленому порядку земельні ділянки для їх розташування.

2. Земля, вода, інші природні ресурси, а також майно, що належать центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, центральним органам виконавчої влади, що здійснюють державний нагляд у сфері техногенної та пожежної безпеки, реалізацію державної політики у сфері промислової безпеки, охорони праці та державного гірничого нагляду, управління зоною відчуження і зоною безумовного (обов'язкового) відселення, є державною власністю та закріплюється за їх силами цивільного захисту, навчальними закладами та науковими установами, іншими підрозділами та об'єктами, що належать до сфери їх управління, на праві оперативного управління.

Стаття 98. Створення та використання матеріальних резервів для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій

1. Матеріальні резерви для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій створюються з метою їх використання у разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій.

2. Матеріальні резерви для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій створюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту (оперативний матеріальний резерв), іншими центральними органами виконавчої влади (відомчий матеріальний резерв), місцевими державними адміністраціями, органами місцевого самоврядування (регіональний та місцевий матеріальні резерви) та суб'єктами господарювання (об'єктовий матеріальний резерв).

3. Порядок створення та використання матеріальних резервів для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій визначається Кабінетом Міністрів України.

Розділ IX
КОМПЛЕКТУВАННЯ ОРГАНІВ УПРАВЛІННЯ ТА СИЛ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ, ПРОХОДЖЕННЯ СЛУЖБИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Глава 22. Комплектування органів управління та сил цивільного захисту

Стаття 99. Порядок комплектування органів управління та сил цивільного захисту

1. До персоналу (кадрів) органів управління та сил цивільного захисту належать особи рядового і начальницького складу, які проходять службу цивільного захисту за контрактом, державні службовці та інші працівники, з якими укладається трудовий договір.

2. Перелік посад, що підлягають заміщенню особами рядового і начальницького складу служби цивільного захисту, та перелік посад для їх призначення затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту.

3. Перелік посад, що підлягають заміщенню особами вищого начальницького складу служби цивільного захисту, та граничних спеціальних звань за цими посадами затверджується Президентом України.

4. Для доукомплектування сил цивільного захисту на час мобілізації центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, створюється у порядку, передбаченому статтею 107 цього Кодексу, резерв служби цивільного захисту.

5. Трудові відносини працівників органів управління та сил цивільного захисту регулюються законодавством про працю, державну службу та укладеними трудовими договорами (контрактами).

Стаття 100. Чисельність працівників та осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту

1. Чисельність працівників та осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Глава 23. Проходження служби цивільного захисту

Стаття 101. Порядок проходження служби цивільного захисту

1. Служба цивільного захисту - це державна служба особливого характеру, покликана забезпечувати пожежну охорону, захист населення і територій від негативного впливу надзвичайних ситуацій, запобігання і реагування на надзвичайні ситуації, ліквідацію їх наслідків у мирний час та в особливий період.

2. Порядок проходження громадянами України служби цивільного захисту визначається цим Кодексом та положенням про порядок проходження служби цивільного захисту особами рядового і начальницького складу, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

3. На рядовий і начальницький склад служби цивільного захисту поширюється дія Дисциплінарного статуту, затвердженого законом.

4. Час проходження особами рядового і начальницького складу служби цивільного захисту зараховується до їхнього страхового стажу, стажу роботи, стажу роботи за спеціальністю, а також до стажу державної служби відповідно до закону.

5. На осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту поширюються вимоги та обмеження, передбачені Законом України «Про засади запобігання і протидії корупції».

Стаття 102. Прийняття на службу цивільного захисту та умови її проходження

1. На службу цивільного захисту приймаються на конкурсній та контрактній основі громадяни України з повною загальною середньою освітою, які відповідають кваліфікаційним вимогам і здатні за своїми особистими, діловими та моральними якостями, освітнім і професійним рівнем, станом здоров'я виконувати свій службовий обов'язок.

2. Кваліфікаційні вимоги до осіб, які приймаються на службу цивільного захисту, визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту.

3. Особи, зараховані на перший курс навчання навчальних закладів цивільного захисту, віком від 17 років, у тому числі ті, яким 17 років виповнюється в рік зарахування на навчання, для цілей цього Кодексу прирівнюються до осіб, прийнятих на службу цивільного захисту.

4. Не може бути прийнята на службу цивільного захисту особа, яка була засуджена за вчинення злочину, якщо ця судимість не погашена або не знята в установленому законом порядку, або на яку протягом останнього року накладалося адміністративне стягнення за вчинення корупційного правопорушення.

Стаття 103. Контракт щодо проходження служби цивільного захисту

1. Щодо проходження служби цивільного захисту може бути укладено:

1) контракт про проходження служби цивільного захисту - з особою, яка призначається на посаду рядового або начальницького складу служби цивільного захисту;

2) контракт про навчання (проходження служби цивільного захисту) - з особою, зарахованою до навчального закладу цивільного захисту;

3) контракт про перебування у резерві служби цивільного захисту з особою, зарахованою до резерву служби цивільного захисту в порядку, передбаченому цим Кодексом.

2. Обов'язковою умовою контракту про навчання (проходження служби цивільного захисту) є заборона залучати відповідну особу до виконання робіт, пов'язаних з ризиком для життя і здоров'я.

3. Контракт щодо проходження служби цивільного захисту укладається на строк:

1) від трьох до п'яти років - з особами, які приймаються на службу за контрактом на посади, що заміщуються особами рядового і молодшого начальницького складу;

2) від трьох до десяти років - з особами, які приймаються на службу за контрактом на посади, що заміщуються особами середнього, старшого і вищого начальницького складу;

3) навчання - з особами, зарахованими до вищих навчальних закладів цивільного захисту;

4) п'ять років - з особами, які зараховуються до резерву служби цивільного захисту.

4. Форма, порядок і правила укладення контракту, припинення (розірвання) контракту та наслідки припинення (розірвання) контракту визначаються положенням про порядок проходження служби цивільного захисту особами рядового і начальницького складу.

Стаття 104. Спеціальні звання осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту

1. Особам, які проходять службу цивільного захисту, присвоюються такі спеціальні звання:

1) рядовий склад - рядовий служби цивільного захисту;

2) молодший начальницький склад - молодший сержант служби цивільного захисту, сержант служби цивільного захисту, старший сержант служби цивільного захисту, старшина служби цивільного захисту, прапорщик служби цивільного захисту, старший прапорщик служби цивільного захисту;

3) середній начальницький склад - молодший лейтенант служби цивільного захисту, лейтенант служби цивільного захисту, старший лейтенант служби цивільного захисту, капітан служби цивільного захисту;

4) старший начальницький склад - майор служби цивільного захисту, підполковник служби цивільного захисту, полковник служби цивільного захисту;

5) вищий начальницький склад - генерал-майор служби цивільного захисту, генерал-лейтенант служби цивільного захисту, генерал-полковник служби цивільного захисту, генерал служби цивільного захисту.

2. Порядок присвоєння та позбавлення спеціальних звань служби цивільного захисту, пониження та поновлення у спеціальних званнях служби цивільного захисту, а також присвоєння спеціальних звань служби цивільного захисту особам, які проходили відповідну службу в інших органах державної влади, у разі зарахування їх на службу цивільного захисту встановлюється положенням про порядок проходження служби цивільного захисту особами рядового і начальницького складу.

Стаття 105. Граничний вік перебування на службі цивільного захисту

1. Граничний вік перебування на службі цивільного захисту встановлюється:

1) для осіб рядового, молодшого і середнього начальницького складу - до 50 років;

2) для осіб старшого начальницького складу - до 55 років;

3) для осіб вищого начальницького складу - до 60 років.

2. Особи рядового і начальницького складу служби цивільного захисту, які мають високу професійну підготовку, досвід практичної роботи на займаній посаді, визнані придатними за станом здоров'я для проходження служби, можуть бути залишені за рішенням керівника центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, на їх прохання на службі понад граничний вік до п'яти років.

3. У виняткових випадках, перелік яких встановлюється центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, за рішенням його керівника строк служби може бути продовжено повторно до п'яти років, а особам начальницького складу, які проходять службу в навчальних закладах та наукових установах і мають науковий ступінь або вчене звання, - до десяти років.

Стаття 106. Звільнення із служби цивільного захисту

1. Звільнення осіб рядового і начальницького складу із служби цивільного захисту проводиться:

1) у запас Збройних Сил України (з постановкою на військовий облік), якщо звільнені особи не досягли граничного віку перебування в запасі, встановленого Законом України «Про військовий обов'язок і військову службу», і за станом здоров'я придатні до військової служби;

2) у відставку, якщо звільнені особи досягли граничного віку перебування в запасі, встановленого Законом України «Про військовий обов'язок і військову службу», або визнані військово-лікарськими комісіями непридатними за станом здоров'я до військової служби із зняттям з військового обліку.

2. Контракт припиняється (розривається), а особи рядового і начальницького складу звільняються із служби цивільного захисту:

1) у зв'язку із закінченням строку контракту;

2) за віком - у разі досягнення граничного віку перебування на службі;

3) за станом здоров'я - на підставі висновку (постанови) центральної лікарсько-експертної комісії центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування

та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, про непридатність або обмежену придатність до служби;

4) у зв'язку із скороченням штатів - у разі неможливості використання на службі у зв'язку із скороченням штатів або проведенням організаційних заходів;

5) відповідно до заяви особи, яка звільняється у зв'язку із сімейними обставинами або з інших поважних причин, перелік яких встановлюється Кабінетом Міністрів України;

6) у зв'язку із систематичним невиконанням умов контракту особою рядового чи начальницького складу;

7) у зв'язку із систематичним невиконанням умов контракту керівництвом органу управління, формування чи підрозділу, навчального закладу, наукової установи, іншої організації центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, а також центрального органу виконавчої влади, який здійснює державний нагляд у сфері техногенної та пожежної безпеки;

8) у зв'язку з набранням законної сили обвинувальним вироком суду або судовим рішенням, відповідно до якого особу притягнуто до відповідальності за адміністративне корупційне правопорушення;

9) у зв'язку з призовом на строкову військову службу на підставі рішення районної (міської) призивної комісії;

10) у разі неможливості переведення на іншу посаду у зв'язку з безпосереднім підпорядкуванням близькій особі;

11) у зв'язку з набуттям громадянства іншої держави;

12) в інших випадках, передбачених законом.

3. У випадках, передбачених пунктом 8 частини другої цієї статті, особи рядового і начальницького складу підлягають звільненню з посад у триденний строк з дня отримання відповідним органом або підрозділом цивільного захисту копії відповідного судового рішення, яке набрало законної сили.

Стаття 107. Резерв служби цивільного захисту

1. Контракт про перебування у резерві служби цивільного захисту укладається на добровільній основі з громадянином України, який отримав освіту у навчальному закладі цивільного захисту або звільнився із служби цивільного захисту чи з військової служби в запас, здатний за станом здоров'я проходити службу цивільного захисту та не досяг граничного віку перебування на службі цивільного захисту.

2. Особа, яка уклала контракт про перебування у резерві служби цивільного захисту:

1) зараховується до резерву служби цивільного захисту і вважається такою, що перебуває на спеціальному обліку, - протягом строку дії контракту;

2) приймається на час мобілізації на умовах, визначених цим контрактом, на службу цивільного захисту для виконання обов'язків за посадою, передбаченою відповідним штатним розписом.

3. За особою, прийнятою на службу цивільного захисту на основі контракту про перебування у резерві служби цивільного захисту, під час цільової мобілізації зберігаються місце роботи, а також займана посада та середня заробітна плата на підприємстві, в установі, організації незалежно від підпорядкування і форми власності.

4. Стосовно осіб, які зараховуються до резерву служби цивільного захисту, за їх письмовою згодою проводиться спеціальна перевірка в порядку, встановленому Законом України «Про засади запобігання і протидії корупції».

5. Порядок та обсяги підготовки осіб, які уклали контракти про перебування у резерві служби цивільного захисту, час та строки проведення зборів (навчальних або перевірочних) визначаються Кабінетом Міністрів України.

6. Порядок виплати і розміри грошового забезпечення осіб, які перебувають у резерві служби цивільного захисту, встановлюються Кабінетом Міністрів України.

7. Збільшення граничної штатної чисельності осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту на період цільової мобілізації здійснюється у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

8. Звільнення із служби цивільного захисту осіб, прийнятих на таку службу на основі контрактів про перебування у резерві служби цивільного захисту, здійснюється на підставі рішення, прийнятого у порядку, передбаченому законами України «Про правовий режим надзвичайного стану» та «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію».

Стаття 108. Присяга служби цивільного захисту

1. Громадяни України, які вперше приймаються на службу цивільного захисту, особисто складають та скріплюють власноручним підписом Присягу такого змісту:

«Я, громадянин України (прізвище, ім'я та по батькові), вступаючи на службу цивільного захисту, складаю Присягу та урочисто клянуся завжди залишатися відданим Українському народові, неухильно дотримуватися Конституції та законів України, бути чесним, сумлінним і дисциплінованим.

Присягаю з високою відповідальністю виконувати свій службовий обов'язок, вимоги статутів і наказів, постійно вдосконалювати професійну майстерність та всіляко сприяти зміцненню авторитету служби цивільного захисту.

Клянуся мужньо і рішуче захищати життя та здоров'я громадян, майно України, її навколишнє природне середовище від надзвичайних ситуацій.

Якщо я порушу цю Присягу, готовий нести відповідальність згідно із законами України».

Стаття 109. Статус рятувальника

1. Рятувальник - це особа, атестована на здатність до проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, гасіння пожеж і яка безпосередньо бере в них участь, має відповідну спеціальну, фізичну, психологічну та медичну підготовку.

2. Громадяни України отримують статус рятувальника на підставі рішення відповідних атестаційних органів за результатами атестації.

Стаття 110. Права та обов'язки рятувальника

1. Рятувальник під час виконання покладених на нього обов'язків керується цим Кодексом, а також нормативно-правовими та іншими актами у сфері цивільного захисту та рятувальній та/або пожежній справі. Під час проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт та/або гасіння пожеж рятувальник підпорядковується своїм безпосереднім і прямим начальникам. Ніхто інший, крім уповноважених на це посадових осіб, не має права втручатися в діяльність рятувальника під час проведення ним аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт та/або гасіння пожеж.

2. Рятувальники мають право на:

1) отримання безоплатної екстреної медичної допомоги від медичних працівників служби медицини катастроф та у відповідних закладах охорони здоров'я, віднесених до складу служби медицини катастроф;

2) безоплатне проходження медико-психологічної реабілітації у закладах охорони здоров'я та реабілітаційних центрах у порядку, встановленому цим Кодексом;

3) вдосконалення своїх теоретичних знань та професійної майстерності в робочий час у встановленому порядку;

4) позачергове придбання квитків на всі види транспорту для проїзду до місця проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт та/або гасіння пожеж;

5) утворення в установленому порядку своїх професійних спілок (крім рятувальників - осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту).

3. Під час проведення робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій рятувальники мають право на:

1) повну та достовірну інформацію, у тому числі про суб'єктів господарювання і території, на яких проводяться аварійно-рятувальні та інші невідкладні роботи та/або гасіння пожежі, необхідну для виконання ними своїх службових обов'язків;

2) безперешкодний доступ на територію суб'єктів господарювання, що постраждали внаслідок надзвичайної ситуації;

3) вимогу від усіх осіб, які перебувають у зоні надзвичайної ситуації, дотримання встановлених норм безпеки;

4) екіпіровку та оснащення засобами цивільного захисту згідно з технологією проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт та/або гасіння пожеж;

5) безоплатне харчування.

4. Рятувальники зобов'язані:

1) бути ініціативними, самовідданими та наполегливими під час ліквідації наслідків надзвичайної ситуації;

2) активно проводити аварійно-рятувальні та інші невідкладні роботи, гасіння пожеж та вживати всіх необхідних заходів для рятування населення, надання йому домедичної та іншої допомоги, не допускати невиправданого ризику;

3) дотримуватися технології проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт;

4) у разі виявлення у позаслужбовий час пожежі або іншої надзвичайної ситуації повідомити про неї аварійно-рятувальному (пожежно-рятувальному) підрозділу і до його прибуття взяти на себе рятування населення, керівництво аварійно-рятувальними роботами або гасінням пожежі та організувати надання домедичної допомоги постраждалим;

5) проходити періодичну підготовку з питань надання домедичної допомоги постраждалим внаслідок надзвичайних ситуацій;

6) виконувати вимоги відповідних статутів, положень, правил з питань проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, гасіння пожеж;

7) удосконалювати свої професійні здібності, постійно підтримувати свій фізичний стан на належному рівні;

8) утримувати в готовності до використання засоби цивільного захисту;

9) роз'яснювати громадянам правила безпечної поведінки з метою недопущення надзвичайних ситуацій і порядок дій у разі їх виникнення;

10) зберігати в таємниці державну, службову та конфіденційну інформацію, що стала їм відомою у зв'язку з виконанням службових обов'язків.

5. Інші обов'язки рятувальників визначаються відповідними статутами, посадовими інструкціями (обов'язками) та контрактами, які укладаються з ними під час їх прийому на службу або роботу.

6. За неналежне виконання покладених обов'язків рятувальники несуть відповідальність відповідно до закону.

Стаття 111. Форменний одяг і знаки розрізнення осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту та основних працівників державних аварійно-рятувальних служб

1. Особи рядового і начальницького складу служби цивільного захисту забезпечуються форменим одягом і відповідними знаками розрізнення за рахунок коштів Державного бюджету України, що виділяються центральному органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, іншому центральному органу виконавчої влади, який здійснює державний нагляд у сферах техногенної та пожежної безпеки.

2. Опис та зразки форменого одягу і відповідних знаків розрізнення осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту та норми забезпечення форменим одягом затверджуються Кабінетом Міністрів України.

3. Використання форменого одягу і знаків розрізнення осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту сторонніми особами тягне за собою відповідальність відповідно до закону.

4. У державних аварійно-рятувальних службах форменим одягом забезпечуються основні працівники за рахунок коштів, передбачених на утримання таких державних аварійно-рятувальних служб, за нормами та зразками, затвердженими Кабінетом Міністрів України.

Стаття 112. Забезпечення осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту та основних працівників аварійно-рятувальних служб спеціальним одягом, спорядженням і засобами індивідуального захисту

1. Для проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій та гасіння пожеж спеціальним одягом, спорядженням і засобами індивідуального захисту забезпечуються:

1) особи рядового і начальницького складу служби цивільного захисту - за рахунок коштів Державного бюджету України, що виділяються центральному органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, іншому центральному органу виконавчої влади, який здійснює державний нагляд у сферах техногенної та пожежної безпеки;

2) працівники підрозділів відомчої, місцевої та добровільної пожежної охорони - за рахунок коштів місцевого бюджету та коштів суб'єктів господарювання, що утримують такі підрозділи пожежної охорони;

3) основні працівники аварійно-рятувальних служб - за рахунок коштів, передбачених на утримання таких аварійно-рятувальних служб;

4) працівники формувань цивільного захисту - за рахунок коштів суб'єктів господарювання, що утворюють такі формування.

Стаття 113. Забезпечення харчуванням осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту та основних працівників аварійно-рятувальних служб

1. Особи рядового і начальницького складу служби цивільного захисту, та основні працівники аварійно-рятувальних служб, служби медицини катастроф забезпечуються безоплатним харчуванням:

1) під час проходження служби цивільного захисту - відповідно до норм і категорій професій, встановлених Кабінетом Міністрів України;

2) під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій - за рахунок коштів місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування, коштів суб'єктів господарювання, на території яких сталася надзвичайна ситуація;

3) під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій на території інших держав, а також під час висування до цих держав та повернення до місця постійного розташування - за рахунок коштів, які виділяються для забезпечення надання іноземним державам допомоги у ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.

Стаття 114. Службові посвідчення

1. Особам та працівникам, які проходять службу цивільного захисту або працюють в органах управління і силах цивільного захисту, що віднесені до сфери управління центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, служби медицини катастроф, інших центральних органів виконавчої влади, які здійснюють державний нагляд у сферах техногенної та пожежної безпеки, реалізацію державної політики у сферах промислової безпеки, охорони праці та державного гірничого нагляду, управління зоною відчуження і зоною безумовного (обов'язкового) відселення, видаються службові посвідчення.

2. Зразки службових посвідчень, порядок їх видачі, вилучення та заміни встановлюються центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту та центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, відповідно до їх повноважень.

3. На особливий період особам, які проходять службу цивільного захисту або працюють в органах управління та силах цивільного захисту, видаються посвідчення особи для персоналу цивільної оборони (цивільного захисту) міжнародного зразка, встановленого згідно з Додатковим протоколом до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосуються захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I від 8 червня 1977 року).

Розділ X
СОЦІАЛЬНИЙ ТА ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ОСІБ РЯДОВОГО І НАЧАЛЬНИЦЬКОГО СКЛАДУ СЛУЖБИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ, ПРАЦІВНИКІВ ОРГАНІВ УПРАВЛІННЯ ТА СИЛ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ І ОСІБ, ЗВІЛЬНЕНИХ ІЗ СЛУЖБИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Глава 24. Соціальний та правовий захист

Стаття 115. Соціальний та правовий захист осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту, працівників органів управління та сил цивільного захисту

1. Держава забезпечує соціальний та правовий захист осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту, працівників органів управління та сил цивільного захисту і членів їхніх сімей відповідно до Конституції України, цього Кодексу та інших законодавчих актів.

Стаття 116. Забезпечення громадянських прав та свобод осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту, працівників аварійно-рятувальних служб

1. Особи рядового і начальницького складу служби цивільного захисту мають право утворювати свої громадські об'єднання відповідно до законодавства. Особи рядового і начальницького складу служби цивільного захисту не можуть бути членами політичних партій, організацій чи рухів. Особам рядового і начальницького складу служби цивільного захисту, працівникам професійних аварійно-рятувальних служб забороняється організовувати страйки або брати в них участь.

2. Особи рядового і начальницького складу служби цивільного захисту на період проходження такої служби зобов'язані зупинити членство у політичних партіях, організаціях чи рухах.

Глава 25. Медичне забезпечення, одноразова грошова допомога та страхування

Стаття 117. Медичне та санаторно-курортне забезпечення осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту, членів їхніх сімей та основних працівників професійних аварійно-рятувальних служб

1. Медичне забезпечення осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту організовується та здійснюється закладами охорони здоров'я центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту.

2. Особи рядового і начальницького складу служби цивільного захисту щороку проходять медичний огляд з подальшим проведенням лікувально-профілактичних заходів у разі потреби.

3. У разі відсутності за місцем служби чи проживання осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту закладів охорони здоров'я центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, а також у разі відсутності в таких закладах (підрозділах) необхідних відділень, фахівців, спеціального обладнання безоплатна медична допомога зазначеним особам надається в закладах охорони здоров'я Міністерства оборони України, Міністерства внутрішніх справ України, центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, інших державних або комунальних закладах охорони здоров'я за рахунок коштів, передбачених на утримання центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту.

4. Особи рядового і начальницького складу служби цивільного захисту мають право на санаторно-курортне лікування в санаторно-курортних закладах центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, а також в інших санаторно-курортних закладах незалежно від форми власності та відомчої належності за рахунок коштів, передбачених на утримання центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту.

5. Особам рядового і начальницького складу служби цивільного захисту, які направляються після лікування в закладах охорони здоров'я до санаторію для продовження лікування, путівки надаються безоплатно.

6. Особи, звільнені із служби цивільного захисту, визнані інвалідами I та II групи внаслідок захворювання, травми або поранення, пов'язаних з проходженням служби, забезпечуються путівками для санаторно-курортного лікування незалежно від виду пенсії, яку вони отримують. Інваліди III групи, звільнені із служби за станом здоров'я, які отримують пенсію по інвалідності, забезпечуються путівками для санаторно-курортного лікування за наявності медичних показань.

7. Особи, звільнені із служби цивільного захисту, визнані інвалідами внаслідок захворювання, каліцтва, пов'язаного з виконанням службових обов'язків, мають право на медичне та санаторно-курортне забезпечення за рахунок коштів, передбачених на утримання центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, інших центральних органів виконавчої влади, які здійснюють державний нагляд у сфері техногенної та пожежної безпеки, реалізацію державної політики у сфері промислової безпеки, охорони праці та державного гірничого нагляду, управління зоною відчуження і зоною безумовного (обов'язкового) відселення.

8. Порядок та умови надання медичної допомоги, забезпечення санаторно-курортним лікуванням осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту та членів їхніх сімей у закладах охорони здоров'я Міністерства оборони України, Міністерства внутрішніх справ України, центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, в інших державних або комунальних закладах охорони здоров'я, а також взаєморозрахунки між ними та центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, встановлюються Кабінетом Міністрів України.

9. Медичне забезпечення основних працівників професійних аварійно-рятувальних служб здійснюється закладами охорони здоров'я, що входять до їх складу, та за договорами на медичне обслуговування в державних або комунальних закладах охорони здоров'я за рахунок коштів, передбачених на утримання цих служб.

10. Основні працівники професійних аварійно-рятувальних служб повинні проходити періодичний медичний огляд, а також медичний огляд після проведення аварійно-рятувальних робіт. Періодичність медичних оглядів і порядок їх проведення встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я.

11. На прохання особи рядового чи начальницького складу служби цивільного захисту, основного працівника професійних аварійно-рятувальних служб проводиться позачерговий медичний огляд, якщо така особа вважає, що погіршення стану її здоров'я пов'язано з виконанням нею професійних обов'язків або перешкоджає подальшому проходженню служби.

12. Позачерговий медичний огляд особи рядового чи начальницького складу служби цивільного захисту, основного працівника професійних аварійно-рятувальних служб може проводитися за ініціативою роботодавця, якщо стан здоров'я такої особи перешкоджає подальшому проходженню служби або виконанню службових обов'язків за контрактом.

13. Порядок організації медичного забезпечення, тимчасового звільнення від виконання службових обов'язків осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту у разі захворювань, травм або поранень визначаються центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я.

14. Особи, які безпосередньо брали участь у проведенні аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт або залучалися до цілодобового чергування, пов'язаного з ліквідацією наслідків надзвичайної ситуації, мають право один раз на рік пройти безоплатно курс медико-психологічної реабілітації строком не менш як 14 діб, а ті з них, які отримали травми або брали участь у проведенні аварійно-рятувальних робіт, пов'язаних із загибеллю людей, зобов'язані пройти відповідне лікування та реабілітацію в центрах медико-психологічної реабілітації.

15. Висновок про необхідність направлення на медико-психологічну реабілітацію основних працівників професійних аварійно-рятувальних служб та працівників цивільного захисту надають лікарсько-експертні комісії центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, або медико-соціальні експертні комісії центрального органу виконавчої влади,

що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, за місцем роботи.

16. Висновок про необхідність направлення на медико-психологічну реабілітацію осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту надають лікарсько-експертні комісії центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту.

17. На час проходження медичного огляду та медико-психологічної реабілітації за основними працівниками професійних аварійно-рятувальних служб, працівниками цивільного захисту зберігається середній заробіток за місцем роботи.

18. Проїзд до місця лікування та проведення медико-психологічної реабілітації і назад осіб, які відповідно до цієї статті мають право на лікування та медико-психологічну реабілітацію, здійснюється за рахунок коштів, передбачених на утримання центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, центрального органу виконавчої влади, який здійснює державний нагляд у сфері техногенної та пожежної безпеки, професійних аварійно-рятувальних служб.

19. Порядок організації та проведення медико-психологічної реабілітації визначається спільним актом центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, та центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я.

20. З метою недопущення виникнення та поширення інфекційних хвороб, отруєнь, радіаційних уражень серед осіб рядового і начальницького складу та працівників служби цивільного захисту медичними підрозділами центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, організовується і здійснюється санітарно-епідеміологічний нагляд в органах та підрозділах, віднесених до сфери їх управління.

Стаття 118. Виплата одноразової грошової допомоги у разі загибелі (смерті), травми або поранення, захворювання чи інвалідності осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту

1. У разі загибелі (смерті) особи рядового чи начальницького складу служби цивільного захисту під час виконання службових обов'язків сім'ї загиблого (померлого), а в разі її відсутності - його батькам та утриманцям виплачується одноразова грошова допомога у розмірі десятирічного грошового забезпечення загиблого (померлого) за останньою посадою, яку він обіймав, у порядку та на умовах, встановлених Кабінетом Міністрів України.

2. У разі травми або поранення, заподіяного особі рядового чи начальницького складу служби цивільного захисту під час виконання службових обов'язків, а також інвалідності, що настала у період проходження служби або не пізніше ніж через три місяці після звільнення із служби, чи після закінчення цього строку, але внаслідок захворювання або нещасного випадку, що стався у період проходження служби, пов'язаного з виконанням службових обов'язків, залежно від ступеня втрати працездатності такій особі виплачується одноразова грошова допомога у розмірі до п'ятирічного грошового забезпечення за останньою посадою у порядку та на умовах, встановлених Кабінетом Міністрів України. Визначення ступеня втрати працездатності особою рядового чи начальницького складу служби цивільного захисту у період проходження служби у кожному випадку ушкодження здоров'я здійснюється в індивідуальному порядку відповідно до законодавства.

3. У всіх випадках розмір одноразової грошової допомоги у разі загибелі (смерті) особи рядового чи начальницького складу служби цивільного захисту не може бути меншим за стократний розмір прожиткового мінімуму, встановленого законом для працездатних осіб на час виплати допомоги.

4. Якщо особа рядового чи начальницького складу служби цивільного захисту або члени її сім'ї одночасно має право на отримання одноразової грошової допомоги з підстав, передбачених цією статтею, та одноразової грошової допомоги або компенсаційної виплати, встановленої іншими законами, виплата відповідних грошових сум здійснюється за однією з підстав за вибором особи, яка має право на отримання таких виплат.

Глава 26. Забезпечення житлом та оплата комунальних послуг

Стаття 119. Забезпечення житлом осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту та рятувальників

1. Особи рядового і начальницького складу служби цивільного захисту та члени їхніх сімей забезпечуються жилими приміщеннями за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів.

2. Жила площа особам рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту, які потребують поліпшення житлових умов, надається державними адміністраціями, органами місцевого самоврядування у першочерговому порядку.

3. До одержання жилого приміщення для постійного проживання особам рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту надаються службові жилі приміщення або жила площа в гуртожитку. У разі відсутності в органів чи підрозділів цивільного захисту такого житла відповідний орган чи підрозділ цивільного захисту тимчасово орендує житло для забезпечення ним осіб рядового і начальницького складу органів чи підрозділів цивільного захисту або за бажанням цих осіб виплачує їм грошову компенсацію за піднайом (найом, оренду) жилого приміщення в порядку, розмірі та на умовах, встановлених Кабінетом Міністрів України. За такими особами зберігається право на жилу площу, яку вони займали до вступу на службу цивільного захисту. Вони не можуть бути виключені із списків громадян, взятих на квартирний облік. У разі продовження служби понад п'ять років забезпечення зазначених осіб жилими приміщеннями за місцем служби проводиться на загальних підставах.

4. Особам рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту та членам їхніх сімей, які проживають разом з ними, надається жиле приміщення, що має відповідати вимогам статті 50 Житлового кодексу Української РСР.

5. Особи рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту, а також ті, хто перебував на службі не менш як 20 років, та прирівняні до них особи, звільнені із служби за станом здоров'я, віком або у зв'язку із скороченням чисельності або штату, забезпечуються жилими приміщеннями центральними органами виконавчої влади, місцевими державними адміністраціями в першочерговому порядку, але не пізніше ніж у тримісячний строк з дня прибуття такої особи до місця проживання, обраного з урахуванням встановленого порядку.

6. Особам рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту, звільненим із служби у зв'язку з інвалідністю внаслідок поранення (контузії, травми або каліцтва) або захворювання, одержаних під час проходження служби, жилі приміщення за місцем проживання, обраним з урахуванням встановленого порядку, надаються в першочерговому порядку відповідно до законодавства.

7. Курсантам і слухачам вищих навчальних закладів центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, які мають сім'ю, надається жила площа в сімейних гуртожитках. У разі відсутності сімейних гуртожитків їм виплачується за місцем служби грошова компенсація за тимчасовий піднайом (найом, оренду) жилого приміщення в розмірах, визначених Кабінетом Міністрів України.

8. За особами рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту, які мають вислугу не менш як 20 років, у разі направлення їх для проходження служби за межі України або у разі переведення на службу в місцевість, що зазнала інтенсивного радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи, жила площа, яку вони та члени їхніх сімей займають, бронюється на весь час їх перебування за межами України чи в зазначеній місцевості.

9. Особи рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту, які мають загальний строк служби, у тому числі військової або внутрішньої служби, не менш як 17 років і потребують поліпшення житлових умов, мають право на безоплатне надання місцевими державними адміністраціями, органами місцевого самоврядування земельної ділянки для будівництва та обслуговування жилого будинку, господарських будівель і споруд (присадибна ділянка), індивідуального дачного і гаражного будівництва, ведення особистого селянського господарства, садівництва, городництва в населених пунктах, обраних ними для проживання, в установленому порядку. Зазначені особи та члени їхніх сімей вносять плату за земельні ділянки в розмірі 50 відсотків установлених ставок.

10. Органи місцевого самоврядування в межах визначених законом повноважень виділяють земельні ділянки і можуть надавати допомогу в будівництві приватного житлового будинку та придбанні будівельних матеріалів особам рядового і начальницького складу цивільного захисту, батькам осіб рядового і начальницького складу цивільного захисту, які загинули (померли) або пропали безвісти під час проходження служби, а також особам рядового і начальницького складу цивільного захисту, які стали інвалідами під час проходження служби, якщо вони виявили бажання побудувати приватний житловий будинок.

11. Особи рядового і начальницького складу цивільного захисту, які не мають жилого приміщення для постійного проживання, мають право на одержання на пільгових умовах кредиту банку на індивідуальне житлове будівництво або на придбання приватного житлового будинку (квартири) на строк до 20 років з погашенням за рахунок коштів, призначених у Державному бюджеті України на утримання центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, центрального органу виконавчої влади, який здійснює державний нагляд у сфері техногенної та пожежної безпеки, для тих, хто має загальний строк служби, у тому числі військової або внутрішньої служби, більш як 15 років - 50 відсотків, більш як 20 років - 75 відсотків, більш як 25 років - 100 відсотків кредиту банку. Зазначений кредит надається особі рядового чи начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту тільки один раз протягом усього часу проходження нею служби у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

12. Особи рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту, які мають вислугу на службі не менш як 20 років, у разі звільнення із служби за станом здоров'я, віком, у зв'язку із скороченням чисельності або штату, а також особи, які стали інвалідами I чи II групи, члени сімей осіб рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту, які загинули (померли) або пропали безвісти під час проходження служби, мають право на безоплатне одержання в приватну власність жилого приміщення, яке вони займають у будинках державного житлового фонду, відповідно до закону.

13. Сім'ї загиблих (померлих) під час проходження служби осіб рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту, які потребують поліпшення житлових умов, забезпечуються протягом трьох місяців жилими приміщеннями для постійного проживання.

14. Сім'ї загиблих (померлих) під час виконання службових обов'язків працівників органів і підрозділів цивільного захисту, які потребують поліпшення житлових умов, забезпечуються житлом у першочерговому порядку.

15. За сім'ями рятувальників, загиблих (померлих) під час виконання ними службових обов'язків, зберігається право на одержання житла, у тому числі на умовах, передбачених укладеними з рятувальниками контрактами. Центральний орган виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, центральний орган виконавчої влади, який здійснює державний нагляд у сфері техногенної та пожежної безпеки, аварійно-рятувальна служба, в якій працював загиблий (померлий) рятувальник, повинні спільно з відповідною місцевою державною адміністрацією, органом місцевого самоврядування, громадською організацією протягом шести місяців з дня загибелі (смерті) рятувальника вирішити питання щодо забезпечення його сім'ї житлом.

16. Рятувальники професійних аварійно-рятувальних служб після виходу на пенсію за наявності загального стажу роботи в цих службах на посадах рятувальників понад 20 років, а також у разі каліцтва, що настало під час чи внаслідок виконання службових обов'язків, забезпечуються жилими приміщеннями за місцем проживання місцевими державними адміністраціями та органами місцевого самоврядування у першочерговому порядку відповідно до законодавства.

Стаття 120. Оплата комунальних послуг

1. Знижка у розмірі 50 відсотків плати за користування житлом (квартирна плата) та комунальними послугами (водопостачання, газ, електрична, теплова енергія та інші послуги) у жилих будинках незалежно від форми власності у межах норм споживання, передбачених законодавством, та вартості палива, у тому числі рідкого, у межах встановлених норм для осіб, які проживають у будинках, що не мають централізованого опалення, надається:

1) особам рядового і начальницького складу служби цивільного захисту та членам їхніх сімей, які перебувають на їх утриманні;

2) батькам та членам сімей осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту, які загинули (померли) або зникли безвісти під час виконання службових обов'язків;

3) особам, звільненим із служби цивільного захисту за віком, через хворобу або за вислугою років, та які стали інвалідами під час виконання службових обов'язків, та членам їхніх сімей.

2. Зазначені пільги надаються особам, визначеним у частині першій цієї статті, у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, за рахунок коштів, передбачених у Державному бюджеті України на відповідний рік.

Глава 27. Додаткові гарантії соціального захисту

Стаття 121. Соціальний захист членів сімей осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту та основних працівників професійних аварійно-рятувальних служб

1. Діти загиблих (померлих) під час виконання службових обов'язків осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту та основних працівників професійних аварійно-рятувальних служб мають право вступу до навчальних закладів цивільного захисту поза конкурсом, а також до інших навчальних закладів відповідно до закону.

2. У разі загибелі (смерті) особи рядового чи начальницького складу служби цивільного захисту під час виконання службових обов'язків членам її сім'ї або особі, яка здійснила її поховання, виплачується допомога на поховання і компенсація матеріальних витрат на ритуальні послуги та спорудження надгробка у розмірі, встановленому Кабінетом Міністрів України.

3. За сім'єю загиблого (померлого) працівника, який забезпечував відомчу і місцеву пожежну охорону, та особи, яка забезпечувала добровільну пожежну охорону, зберігається право на пільги, якими вони користувалися за місцем роботи.

Стаття 122. Додаткові гарантії соціального захисту осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту та працівників органів управління та сил цивільного захисту

1. Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування за рахунок місцевих бюджетів до встановлених цим Кодексом можуть встановлювати додаткові гарантії щодо соціального захисту осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту та працівників органів управління та сил цивільного захисту.

Стаття 123. Проїзд осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту та рятувальників

1. У разі службових відряджень особи рядового і начальницького складу служби цивільного захисту та рятувальники мають право на позачергове придбання квитків на всі види транспорту незалежно від наявності вільних місць, а також розміщення у готелях.

2. Особам рядового і начальницького складу служби цивільного захисту у разі переїзду на нове місце служби виплачується підйомна допомога у розмірі та порядку, встановлених Кабінетом Міністрів України.

Стаття 124. Ветерани служби цивільного захисту

1. Статус ветерана служби цивільного захисту та члена сім'ї ветерана служби цивільного захисту встановлюється законом.

Глава 28. Грошове та пенсійне забезпечення, оплата праці

Стаття 125. Грошове забезпечення осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту

1. Держава гарантує достатнє грошове забезпечення особам рядового і начальницького складу служби цивільного захисту з метою створення умов для належного та сумлінного виконання ними службових обов'язків.

2. Порядок та умови грошового забезпечення осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 126. Оплата праці працівників, які забезпечують відомчу та місцеву пожежну охорону і входять до складу формувань або спеціалізованих служб цивільного захисту

1. Оплата праці працівників, які забезпечують відомчу та місцеву пожежну охорону, здійснюється відповідно до законодавства.

2. Оплата праці працівників, які входять до складу формувань або спеціалізованих служб цивільного захисту, за час їх роботи з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації здійснюється за основною посадою відповідно до законодавства.

3. Винагорода особам, які забезпечують добровільну пожежну охорону, за час їх участі у гасінні пожеж, здійсненні пожежно-профілактичних заходів та чергувань, громадянам, які залучалися в індивідуальному порядку до робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, здійснюється згідно з укладеними цивільно-правовими договорами між такими особами та Радою міністрів Автономної Республіки Крим, місцевою державною адміністрацією або органом місцевого самоврядування, суб'єктом господарювання, які залучали громадян до проведення зазначених робіт, за рахунок коштів, що виділяються для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, з розрахунку середньомісячного заробітку за місцем основної роботи, але не менше десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Стаття 127. Пенсійне забезпечення осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту

1. Пенсійне забезпечення осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту здійснюється у порядку та розмірах, встановлених Законом України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб».

Глава 29. Робочий час та відпустки

Стаття 128. Робочий час в органах та підрозділах цивільного захисту

1. Для осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту встановлюється 40-годинний робочий тиждень.

2. Із встановленням режимів підвищеної готовності, надзвичайної ситуації, а також у разі загрози виникнення окремих надзвичайних ситуацій або під час ліквідації їх наслідків особи рядового і начальницького складу служби цивільного захисту і працівники органів та підрозділів цивільного захисту несуть службу та працюють понад установлену тривалість робочого часу, а також у вихідні та святкові дні.

3. Працівникам органів та підрозділів цивільного захисту за роботу понад установлену тривалість робочого часу, а також у вихідні та святкові дні здійснюється оплата праці згідно з трудовим законодавством.

4. Особам рядового і начальницького складу служби цивільного захисту за службу і роботу у вихідні та святкові дні надаються інші дні відпочинку.

Стаття 129. Право осіб рядового і начальницького складу цивільного захисту на відпустки. Порядок надання особам рядового і начальницького складу цивільного захисту відпусток та відкликання з них

1. Особи рядового і начальницького складу служби цивільного захисту мають право на такі види відпусток:

1) щорічна основна відпустка;

2) додаткова відпустка у зв'язку з навчанням;

3) творча відпустка;

4) інші додаткові відпустки, передбачені законодавством;

5) соціальні відпустки:

а) у зв'язку з вагітністю та пологами;

б) по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку;

6) відпустка для лікування у зв'язку з хворобою;

7) відпустка за сімейними обставинами та з інших поважних причин.

2. Особам рядового і начальницького складу цивільного захисту надаються щорічні основні відпустки із збереженням грошового і матеріального забезпечення та наданням грошової допомоги на оздоровлення у розмірі місячного грошового забезпечення. Тривалість щорічної основної відпустки для осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту, які мають вислугу років (у календарному вимірі), обчислену в порядку, передбаченому для призначення пенсій особам рядового і начальницького складу служби цивільного захисту до 10 років, становить 30 календарних днів, від 10 до 15 років - 35 календарних днів, від 15 до 20 років - 40 календарних днів, 20 і більше років - 45 календарних днів.

3. Особам рядового і начальницького складу служби цивільного захисту - учасникам бойових дій та прирівняним до них особам надаються незалежно від вислуги років щорічні основні відпустки тривалістю 45 календарних днів у зручний для них час.

4. Тривалість відпусток обчислюється у календарних днях. Під час визначення тривалості щорічної основної відпустки, що надається особам рядового і начальницького складу служби цивільного захисту, а також соціальних відпусток, що надаються особам, які мають дітей, святкові та неробочі дні не враховуються.

5. Під час визначення тривалості відпустки не враховується час, необхідний для проїзду у межах України до місця проведення відпустки і повернення назад. Не враховується зазначений час також у разі поділу відпустки на дві частини та відкликання працівника з відпустки.

6. Щорічна основна відпустка надається протягом календарного року. В особливих випадках з дозволу відповідного керівника щорічна основна відпустка може надаватися за минулий рік у I кварталі наступного року за умови, що раніше її не було надано через виняткові обставини.

7. Тривалість щорічної основної відпустки у році початку служби обчислюється з розрахунку 1/12 тривалості відпустки, на яку мають право особи рядового і начальницького складу служби цивільного захисту, за кожний повний місяць служби до кінця календарного року. При цьому особам рядового і начальницького складу служби цивільного захисту, які мають право на відпустку тривалістю 10 і більше календарних днів, надається додатково час, необхідний для проїзду до місця проведення відпустки і повернення назад. Відпустка тривалістю менш як 10 календарних днів може бути надана за бажанням особи рядового і начальницького складу служби цивільного захисту одночасно із щорічною основною відпусткою в наступному році. У такому самому порядку надається щорічна основна відпустка і особам рядового і начальницького складу служби цивільного захисту, які перебували у відпустці для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку.

8. Щорічна основна відпустка тривалістю 40 і більше календарних днів на прохання особи рядового і начальницького складу служби цивільного захисту може бути поділена на дві частини за умови, що основна її частина становитиме 30 календарних днів.

9. Особам рядового і начальницького складу служби цивільного захисту, які захворіли під час щорічної основної відпустки або щорічної додаткової відпустки, зазначена відпустка продовжується після одужання керівником, який її надавав, на кількість невикористаних днів відпустки.

10. Особам рядового і начальницького складу служби цивільного захисту, допущеним до складання вступних іспитів у навчальних закладах цивільного захисту та інших

навчальних закладах, надаються відпустки на строк, зазначений у повідомленні навчального закладу про допуск до складання вступних іспитів, без урахування часу, необхідного для проїзду до місця розташування навчального закладу і повернення назад.

11. Курсантам (слухачам) навчальних закладів цивільного захисту, які навчаються за денною формою, надаються згідно з навчальними планами канікулярні відпустки тривалістю: зимова - до 14 календарних днів, літня - 30 календарних днів. Тривалість таких відпусток не залежить від вислуги років.

Літня канікулярна відпустка є основною, а зимова - додатковою. Час, необхідний для проїзду до місця проведення цих відпусток і повернення назад, не враховується.

У разі наявності навчальної заборгованості у курсантів навчальних закладів цивільного захисту відпустка надається їм після ліквідації заборгованості в межах строків, установлених графіком навчального процесу. При цьому тривалість літньої відпустки не може бути меншою за 15 календарних днів.

Курсантам (слухачам) навчальних закладів цивільного захисту, крім канікулярних відпусток, зазначених в абзаці першому цієї частини, можуть надаватися додаткові відпустки для лікування у зв'язку з хворобою або за сімейними обставинами в порядку, передбаченому частинами шістнадцятою та сімнадцятою цієї статті.

12. Особам рядового і начальницького складу служби цивільного захисту, кандидатури яких затверджено для направлення на навчання чи виїзду у відрядження за межі України, щорічна основна відпустка надається з урахуванням повного використання її до початку навчання або виїзду за межі України.

13. Особам рядового і начальницького складу служби цивільного захисту, які закінчили навчальні заклади цивільного захисту і яким присвоєно перше спеціальне звання середнього начальницького складу, щорічна основна відпустка надається безпосередньо після закінчення цих навчальних закладів тривалістю 30 календарних днів, як правило, за місцем служби, куди їх направлено для подальшого проходження служби.

14. Особам рядового і начальницького складу служби цивільного захисту, які перебувають у відрядженні за межами України, дозволяється за їх бажанням об'єднати щорічну основну відпустку за два роки. Загальна тривалість об'єднаної відпустки не повинна перевищувати 90 календарних днів без урахування часу, необхідного для проїзду до місця проведення відпустки і повернення назад.

15. У разі переміщення зазначених осіб по службі невикористана об'єднана відпустка (частина відпустки) за минулий та поточний роки надається за новим місцем служби чи посадою. У разі службової необхідності об'єднана відпустка може бути поділена на частини у межах загальної тривалості.

16. Особам рядового і начальницького складу додаткові відпустки у зв'язку з навчанням, творчі відпустки та соціальні відпустки надаються відповідно до Закону України «Про відпустки». Інші додаткові відпустки надаються їм на підставах та в порядку, встановлених законодавством.

17. Відпустка за сімейними обставинами із збереженням грошового та матеріального забезпечення надається особам рядового і начальницького складу цивільного захисту у разі:

1) укладення ними шлюбу - тривалістю до 10 календарних днів;

2) тяжкого стану здоров'я або смерті рідних по крові або по шлюбу:

а) дружини (чоловіка), батька (матері), вітчима (мачухи), сина (дочки), пасинка (падчерки), рідного брата (рідної сестри) особи рядового і начальницького складу цивільного захисту, батька (матері) подружжя або особи, на вихованні якої перебувала особа рядового і начальницького складу цивільного захисту, - тривалістю до семи календарних днів без урахування часу, необхідного для проїзду до місця проведення відпустки та назад;

б) інших рідних - тривалістю до трьох календарних днів без урахування часу, необхідного для проїзду до місця проведення відпустки та назад;

3) пожежі або іншого стихійного лиха, яке спіткало сім'ю особи рядового і начальницького складу цивільного захисту або осіб, зазначених у пункті 2 цієї частини, - тривалістю до 15 календарних днів без урахування часу, необхідного для проїзду до місця проведення відпустки та назад;

4) в інших виняткових випадках, коли присутність особи рядового і начальницького складу в сім'ї необхідна, за рішенням відповідного керівника (начальника) органу та підрозділу цивільного захисту - тривалістю до трьох календарних днів без урахування часу, необхідного для проїзду до місця проведення відпустки та назад.

18. Відпустка за сімейними обставинами надається у разі використання особою рядового і начальницького складу служби цивільного захисту щорічної основної та інших додаткових відпусток.

19. Відпустки для лікування у зв'язку з хворобою із збереженням грошового та матеріального забезпечення надаються на підставі висновку лікарсько-експертної комісії. Тривалість таких відпусток визначається характером захворювання на підставі висновку лікувального закладу. Загальний час безперервного перебування у звільненні від виконання службових обов'язків через тимчасову втрату працездатності у зв'язку з хворобою та у відпустці для лікування у зв'язку з хворобою не має перевищувати чотирьох місяців (крім випадків, коли законодавством передбачено більший строк перебування на лікуванні). Цей строк може бути продовжено рішенням прямих начальників на підставі висновку лікувального закладу.

20. Час перебування на лікуванні осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту у зв'язку з одержанням ними під час виконання службових обов'язків травм, професійних захворювань та інших ушкоджень здоров'я не обмежується. На огляд лікарсько-експертної комісії зазначені особи направляються після закінчення лікування.

21. Після видання наказу про звільнення особи рядового і начальницького складу служби цивільного захисту із служби відпустка для лікування у зв'язку з хворобою не надається.

22. Дружині (чоловіку) особи рядового і начальницького складу щорічна основна відпустка за її (його) бажанням надається у зручний для неї (нього) час одночасно із щорічною основною відпусткою особи рядового і начальницького складу служби цивільного захисту.

23. Особам рядового і начальницького складу служби цивільного захисту, які звільняються із служби, крім осіб, які звільняються за віком, станом здоров'я та у зв'язку із скороченням штатів, надається за їх бажанням щорічна основна відпустка з розрахунку 1/12 тривалості відпустки, на яку вони мають право згідно з цим Кодексом, за кожний повний місяць служби у році звільнення. При цьому у разі, якщо тривалість відпустки становить більш як 10 календарних днів, надається додатковий час, необхідний для проїзду до місця проведення відпустки і повернення назад.

24. Особам рядового і начальницького складу служби цивільного захисту, які звільняються із служби за віком, станом здоров'я та у зв'язку із скороченням штатів, щорічна основна відпустка надається за їх бажанням у році звільнення тривалістю, встановленою цим Кодексом.

25. У рік звільнення зазначених у частинах двадцять третій, двадцять четвертій цієї статті осіб рядового та начальницького складу цивільного захисту із служби у разі невикористання ними щорічної основної або додаткової відпустки їм виплачується грошова компенсація за всі невикористані дні щорічної основної відпустки, а також дні додаткової відпустки.

26. У разі звільнення особи рядового і начальницького складу цивільного захисту до закінчення календарного року, за який він уже використав щорічну основну та щорічну додаткову відпустки, крім осіб, які звільняються із служби за віком, станом здоров'я, у зв'язку з безпосереднім підпорядкуванням близькій особі або у зв'язку із скороченням штатів, або проведенням організаційних заходів, на підставі наказу керівника (начальника) органу та підрозділу цивільного захисту, керівника органу управління, навчального закладу, установи та організації проводиться відрахування із грошового забезпечення за дні відпустки, що були використані в рахунок тієї частини календарного року, яка залишилася після звільнення особи рядового і начальницького складу цивільного захисту.

27. У разі смерті особи рядового і начальницького складу цивільного захисту відрахування з його грошового забезпечення за використані дні відпустки не проводяться.

28. У разі звільнення особи рядового і начальницького складу цивільного захисту із служби (крім звільнення через службову невідповідність, у зв'язку з обвинувальним вироком суду, що набрав законної сили, яким призначено покарання у виді позбавлення волі, обмеження волі, позбавлення спеціального звання чи позбавлення права обіймати певні посади, у зв'язку з набранням законної сили рішенням суду щодо притягнення до відповідальності за адміністративне корупційне правопорушення, у зв'язку з позбавленням спеціального звання в дисциплінарному порядку, а також у зв'язку із систематичним невиконанням умов контракту особою рядового і начальницького складу) та невикористання ними щорічної основної відпустки за їх бажанням надається невикористана відпустка з наступним звільненням їх із служби.

29. Датою звільнення особи рядового і начальницького складу цивільного захисту із служби у такому разі є останній день відпустки.

30. У разі звільнення особи рядового і начальницького складу цивільного захисту із служби у зв'язку із закінченням строку контракту невикористана ним щорічна основна відпустка за його бажанням може надаватися тоді, коли час цієї відпустки повністю або частково перевищує строк контракту. У такому разі дія такого контракту продовжується до закінчення відпустки.

31. Відкликання осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту із щорічної основної відпустки допускається лише у разі службової необхідності керівником, який її надав. Невикористана частина відпустки надається в порядку, передбаченому частиною шостою цієї статті. Якщо невикористана частина відпустки становить 10 і більше календарних днів, особі рядового і начальницького складу служби цивільного захисту надається додатково час, необхідний для проїзду до місця проведення відпустки і повернення назад, але не далі населеного пункту, з якого її було відкликано.

32. Працівникам органів управління та сил цивільного захисту відпустки надаються на підставах та в порядку, встановленому законодавством.

Розділ XI
ЗАКЛЮЧНА ЧАСТИНА

Глава 30. Додаткові функції суб'єктів забезпечення цивільного захисту

Стаття 130. Планування діяльності єдиної державної системи цивільного захисту

1. Для організації діяльності єдиної державної системи цивільного захисту Кабінетом Міністрів України, Радою міністрів Автономної Республіки Крим, центральними органами виконавчої влади, місцевими державними адміністраціями, органами місцевого самоврядування, суб'єктами господарювання розробляються та затверджуються:

1) план реагування на надзвичайні ситуації (розробляється у масштабі України, галузі, Автономної Республіки Крим, області, міста, району, району у місті, суб'єкта господарювання), а суб'єктами господарювання з чисельністю працюючого персоналу 50 осіб і менше розробляється та затверджується інструкція щодо дій персоналу суб'єкта господарювання у разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій;

2) план локалізації і ліквідації наслідків аварій на об'єктах підвищеної небезпеки;

3) план цивільного захисту на особливий період (розробляється у масштабі України, галузі, Автономної Республіки Крим, області, міста, району, району у місті, а також суб'єкта господарювання, який продовжує роботу у воєнний час та який віднесено до категорії цивільного захисту);

4) план основних заходів цивільного захисту України на рік;

5) план основних заходів цивільного захисту функціональних і територіальних підсистем та їх ланок на рік;

6) план проведення цільової мобілізації для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій державного рівня у мирний час або відповідні заходи в мобілізаційних планах щодо проведення такої цільової мобілізації (розробляється на всіх рівнях).

2. Порядок розроблення планів визначається Кабінетом Міністрів України.

Стаття 131. Облік надзвичайних ситуацій

1. В Україні ведеться єдиний облік надзвичайних ситуацій, зокрема пожеж.

2. Облік надзвичайних ситуацій та пожеж ведеться у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

3. Центральні органи виконавчої влади, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування, суб'єкти господарювання зобов'язані вести облік надзвичайних ситуацій, зокрема пожеж, які виникають на їх територіях та об'єктах, подавати у встановленому порядку відповідну статистичну звітність, аналізувати причини виникнення надзвичайних ситуацій та пожеж і вживати заходів до їх недопущення.

Стаття 132. Наукове та науково-технічне забезпечення здійснення заходів цивільного захисту

1. З метою наукового та науково-технічного забезпечення виконання завдань і функцій цивільного захисту в системах центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, та центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, функціонують відомчі наукові установи та науково-виробничі об'єкти, які утворюються за рішенням Кабінету Міністрів України за поданням таких органів, погодженим з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері освіти і науки.

2. Необхідна кількість та спеціалізація відомчих наукових установ та науково-виробничих об'єктів визначається центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, та центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері освіти і науки.

3. Наукова та науково-технічна діяльність відомчих наукових установ та науково-виробничих об'єктів провадиться відповідно до законів України «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про наукову і науково-технічну експертизу», актів Кабінету Міністрів України та відповідних центральних органів виконавчої влади, до сфери управління яких вони належать.

4. Організація наукової та науково-технічної діяльності відомчих наукових установ та науково-виробничих об'єктів визначається відповідними центральними органами виконавчої влади, до сфери управління яких вони належать.

Стаття 133. Аварійно-рятувальне обслуговування суб'єктів господарювання і територій

1. Суб'єкти господарювання та окремі території, на яких існує небезпека виникнення надзвичайних ситуацій, підлягають постійному та обов'язковому аварійно-рятувальному обслуговуванню на договірній основі аварійно-рятувальними службами та формуваннями Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту, які пройшли атестацію в установленому порядку.

2. Аварійно-рятувальне обслуговування передбачає надання послуг з проведення відповідних робіт із запобігання виникненню надзвичайних ситуацій (профілактики), локалізації і ліквідації наслідків аварій, інших послуг відповідно до укладеної угоди.

3. Суб'єкти господарювання, галузі та окремі території, які підлягають постійному та обов'язковому аварійно-рятувальному обслуговуванню, а також порядок такого обслуговування визначаються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 134. Надання платних послуг аварійно-рятувальними службами

1. Державні, регіональні та комунальні аварійно-рятувальні служби, а також Оперативно-рятувальна служба цивільного захисту можуть надавати платні послуги, що не суперечать та не перешкоджають їх основній діяльності.

Перелік платних послуг визначається Кабінетом Міністрів України.

2. Використання коштів, одержаних від наданих платних послуг, здійснюється відповідно до законодавства.

Глава 31. Міжнародне співробітництво у сфері цивільного захисту

Стаття 135. Надання допомоги іноземним державам у ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій

1. Надання іноземним державам допомоги у ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій здійснюється на підставі запиту про допомогу у ліквідації наслідків надзвичайної ситуації від уповноваженого на це органу іноземної держави, яка потерпає від надзвичайної ситуації.

2. Рішення про надання допомоги у ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій іноземним державам, від яких надійшов запит про таку допомогу, зокрема про направлення аварійно-рятувальних підрозділів за межі території України, приймає Кабінет Міністрів України.

3. У разі надходження від адміністративно-територіальної одиниці суміжної іноземної держави запиту про допомогу у ліквідації наслідків надзвичайної ситуації право прийняття рішення про направлення підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту та спеціальної техніки для надання допомоги надається керівнику центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту.

Стаття 136. Отримання Україною міжнародної допомоги для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій

1. Отримання Україною міжнародної допомоги для ліквідації наслідків надзвичайної ситуації здійснюється на підставі запиту про отримання такої допомоги або запропонованої допомоги з боку іноземних держав та міжнародних організацій.

2. Рішення про направлення запиту на отримання міжнародної допомоги для ліквідації наслідків надзвичайної ситуації до міжнародних організацій або окремих іноземних держав приймає Кабінет Міністрів України.

3. У разі виникнення надзвичайної ситуації на території прикордонної області України, до ліквідації наслідків якої доцільне залучення аварійно-рятувальних сил суміжної адміністративно-територіальної одиниці іноземної держави, право на направлення запиту до уповноваженого органу адміністративно-територіальної одиниці суміжної іноземної держави на отримання допомоги для ліквідації наслідків такої надзвичайної ситуації надається керівнику центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту.

Стаття 137. Представництво в міжнародних організаціях з питань цивільного захисту

1. Представництво України в міжнародних організаціях з питань цивільного захисту здійснюється центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, іншими центральними органами виконавчої влади, які здійснюють державний нагляд у сферах техногенної та пожежної безпеки, реалізацію державної політики у сферах промислової безпеки, охорони праці та державного гірничого нагляду, управління зоною відчуження і зоною безумовного (обов'язкового) відселення.

Глава 32. Контроль у сфері цивільного захисту

Стаття 138. Контроль за діяльністю органів управління та сил цивільного захисту

1. Контроль за діяльністю органів управління та сил цивільного захисту здійснюється у порядку, встановленому Конституцією і законами України.

Стаття 139. Громадський контроль за додержанням законодавства з питань цивільного захисту

1. Громадський контроль за додержанням законодавства та інших нормативно-правових актів з питань цивільного захисту здійснюється громадськими організаціями з питань цивільного захисту відповідно до їх статутів.

Глава 33. Відповідальність за порушення законодавства у сфері цивільного захисту

Стаття 140. Відповідальність за порушення законодавства у сфері цивільного захисту

1. Особи, винні у порушенні законодавства у сфері цивільного захисту, несуть відповідальність відповідно до закону.

Розділ XII
ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Кодекс набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, та вводиться в дію з 1 липня 2013 року.

2. Визнати такими, що втратили чинність, з дня введення цього Кодексу в дію:

1) Закон України «Про Цивільну оборону України» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 14, ст. 124; 1999 р., № 19, ст. 171; 2001 р., № 32, ст. 172; 2004 р., № 19, ст. 259; 2007 р., № 33, ст. 442);

2) Постанову Верховної Ради України «Про порядок введення в дію Закону України «Про Цивільну оборону України» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 14, ст. 125);

3) Закон України «Про пожежну безпеку» (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 5, ст. 21 із наступними змінами);

4) Постанову Верховної Ради України «Про порядок введення в дію Закону України «Про пожежну безпеку» (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 5, ст. 22);

5) Закон України «Про загальну структуру і чисельність військ Цивільної оборони» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 5-6, ст. 40);

6) Закон України «Про війська Цивільної оборони України» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 19, ст. 172);

7) Закон України «Про аварійно-рятувальні служби» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 4, ст. 25; 2001 р., № 9, ст. 38; 2006 р., № 22, ст. 184; 2009 р., № 9, ст. 117; 2011 р., № 6, ст. 41; із змінами, внесеними Законом України від 5 липня 2012 року № 5081-VI);

8) Закон України «Про захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 40, ст. 337; 2004 р., № 19, ст. 259; 2006 р., № 22, ст. 199; 2009 р., № 9, ст. 117);

9) Закон України «Про правові засади цивільного захисту» (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 39, ст. 488; 2005 р., №№ 17-19, ст. 267; 2006 р., № 51, ст. 519; 2007 р., № 33, ст. 442; 2008 р., №№ 5-8, ст. 78; 2009 р., № 15, ст. 188; 2010 р., № 5, ст. 42; 2011 р., № 34, ст. 343; із змінами, внесеними Законом України від 5 липня 2012 року № 5081-VI).

3. Установити, що суб'єкти господарювання, які діють на підставі дозволів на початок роботи новостворених підприємств, введення в експлуатацію нових і реконструйованих виробничих об'єктів та об'єктів іншого призначення, впровадження нових технологій, передачу для виробництва зразків нових пожежонебезпечних машин, механізмів, устаткування та продукції, виданих відповідно до Закону України «Про пожежну безпеку», зобов'язані подати до 1 січня 2014 року декларацію відповідності матеріально-технічної бази вимогам законодавства з питань пожежної безпеки відповідно до цього Кодексу.

4. Кабінету Міністрів України у шестимісячний строк з дня набрання чинності цим Кодексом:

розробити та внести на розгляд Верховної Ради України проекти законів про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо застосування в інших сферах державного нагляду (контролю) заходів реагування (зупинення виробництва (виготовлення) або реалізації продукції, робіт, надання послуг тощо) за рішенням адміністративного суду;

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Кодексом;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Кодексом;

забезпечити приведення нормативно-правових актів міністерств та інших центральних органів виконавчої влади України у відповідність із цим Кодексом;

забезпечити перегляд критеріїв визначення суб'єктів господарювання з високим ступенем прийнятного ризику у сфері техногенної та пожежної безпеки.

Президент України
В. ЯНУКОВИЧ.

м. Київ,
2 жовтня 2012 року.
№5403-VI.

Сьогодні набрав чинності новий Кримінальний процесуальний кодекс

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Серед безумовних позитивів нового КПК можна назвати таке.

У державі запрацює Єдиний реєстр досудових розслідувань.

Відтепер кожна заява чи повідомлення про вчинення злочину будуть заноситися до спеціальної бази. Таким чином, правоохоронці відходитимуть від практики, що склалася в попередні роки, а саме: відмовляти в прийнятті заяв під будь-яким приводом, за принципом — немає заяви, немає і справи. Звернення громадян більше не «губитимуться» на столах міліціонерів — кожна заява буде внесена до реєстру та контролюватиметься як міліцейським керівництвом, так і прокуратурою.

Суди матимуть змогу проводити свої засідання в режимі відеоконференцій.

За задумом авторів кодексу, це зменшить витрати на конвоювання ув'язнених з пенітенціарних закладів до зали суду та спростить роботу суддівського корпусу.

Захисниками у кримінальному процесі зможуть бути лише адвокати.

За старим законодавством обов'язки захисника могли виконувати не тільки адвокати, а й особи з вищою юридичною освітою, а також родичі та близькі. Такий стан речей, подекуди, негативно впливав на якість правової допомоги.

Важливим нововведенням є заборона брати під варту за обвинуваченнями у злочинах, які не є тяжкими та особливо тяжкими.

Таким чином, особа, котра вчинила економічний злочин, не потраплятиме до СІЗО. Щодо такої особи застосовуватиметься рішення про інший запобіжний захід, наприклад — грошової застави або домашнього арешту. А сам строк тримання під вартою тепер чітко регламентований — він не може перевищувати 12 місяців. Раніше було 18 місяців, та насправді люди могли перебувати в слідчих ізоляторах роками.

Новий КПК покладе край «безкінечним» розслідуванням справ.

Кодекс чітко встановлює: термін слідства за злочинами невеликої та середньої тяжкості не повинен перевищувати 6 місяців, для тяжких та особливо тяжких злочинів граничний строк становить 12 місяців.

Обшук проводитиметься лише з дозволу суду, а необхідність вилучення того чи іншого предмета чи документа ретельно перевірятиметься.

Раніше для того, щоб слідчому зайти до офісу підприємства та «прихопити» все, що може і не може стосуватися кримінальної справи, достатньо було отримати санкцію прокурора. Є надія, що залучення суду до прийняття рішення про обшук протидіятиме свавіллю серед правоохоронців.

Новий порядок оцінки доказів стане на заваді катуванням та «вибиванням» зізнань з підозрюваних.

Відтепер будь-яке показання, в тому числі зізнання в злочині, якщо воно не підтверджене в суді, доказом вважатися не буде.

Більше не буде «додаткового розслідування».

До сьогодні склалася практика — якщо суд не може постановити обвинувальний вирок, аби не виправдовувати підсудного, відправляє справу на додаткове розслідування. Новий кодекс такої можливості не передбачає, результатом судового розгляду повинен бути вирок — виправдувальний та обвинувальний.

З'явиться нове поняття — угода зі слідством.

Так особа зможе визнати свою вину в обмін на більш м'яке покарання. Угоду затверджуватиме суд, попередньо перевіривши, чи обвинуваченому ніхто не погрожував.

І насамкінець. Найближчими роками в країні з'явиться спеціальний орган — Державне бюро розслідування.

Кодекс передбачає створення такого органу протягом наступних п'яти років. Бюро займатиметься розслідуванням корупційних діянь серед високопоставлених чиновників та правоохоронців.

Загалом, новий Кримінальний процесуальний кодекс містить й інші новели, що покликані вивести роботу правоохоронців та судів на новий якісний рівень, забезпечити дотримання прав людини та створення більш ліберальних умов для бізнесу.

Ярослав ГРУЩИНСЬКИЙ.

Злочинцям — покарання, невинуватим — захист

На недоліки нового Кримінального процесуального кодексу вказали учасники круглого столу «Новий Кримінальний процесуальний кодекс (КПК) не вирішує перегляду кримінальних справ довічників».

Зокрема, незмінною залишилася процедура перегляду кримінальних справ. Найбільше це стосується людей, які відбувають покарання у вигляді довічного ув'язнення. А таких у країні понад 1700 осіб. Більше ста з них узагалі засуджено незаконно.

— Якщо в новому КПК докази суд враховуватиме відповідно до норм закону, тобто проголошуватиме справедливі рішення, то що нині робити з такими справами, якими рясніє статистика вироків за тяжкі та особливо тяжкі злочини, в яких обвинувачення грунтувалося виключно на зізнаннях, що були отримані внаслідок катування, — говорить член Гельсінської спілки з прав людини Олег Веремієнко. — На жаль, нині їх по країні вистачає. Це справа Олександра Рафальського, Максима Дмитренка, Володимира Панасенка та інших. Правоохоронцям легше було отримати зізнання й звітувати керівництву про розкритий злочин, аніж його розслідувати.

За словами Олега В., на жаль, новий КПК нині не в змозі допомогти цим людям. Адже процедура перегляду кримінальних справ залишилася незмінною. Наприклад, у статті 459 глави 34 зазначено: судові рішення, що набрали законної сили, можна переглянути за нововиявленими обставинами. До них відносять і підроблення доказів, і неправильність висновку і пояснень експерта, завідомо неправдиві показання свідка, потерпілого, підозрюваного, обвинуваченого, на яких грунтується вирок, а також зловживання слідчого, прокурора, слідчого судді чи суду під час кримінального провадження.

«Усі ці норми прописані, але, як на мене, навряд чи будуть реально працювати, бо є інша норма: «Обставини, передбачені пунктами 2 та 3 частини другої цієї статті повинні бути встановлені вироком суду, що набрав законної сили, а при неможливості ухвалення вироку — підтверджені матеріалами розслідування». Разом з тим законодавець у новому КПК додає суб'єкта звернення: в статті 460 КПК «Учасники судового провадження мають право подати заяву про перегляд за нововиявленими обставинами судового рішення суду будь-якої інстанції, яке набрало законної сили». Але чи зміниться щось у практичному застосуванні цієї норми зі старого кодексу, коли стаття 463 КПК наголошує, що «заява про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами подається до суду тієї інстанції, який першим допустив помилку внаслідок незнання про існування цієї обставини»?, — зазначив правозахисник.

На круглий стіл прийшла і мати О. Рафальського Тамара Михайлівна. Жінка все ж таки сподівається, що новий КПК допоможе звільнити її сина з в'язниці. Жінка стверджує, що її сина били гумовими кийками, електричним струмом, стріляли над головою холостими патронами, вивозили до лісу копати собі могилу. Згодом йому зробили дві тяжкі операції з видалення забійних гематом. І все — аби він підписав зізнання у злочині, який насправді не скоював. «Його так побили, що, коли привезли до лікарні, він сам уже йти не міг: Сашу заносили правоохоронці», — крізь сльози зазначила жінка.

Олександр так і не зізнався у вбивстві та не підписав явку. Попри це був засуджений за жорстоке вбивство людей: проти нього дали покази інші затримані — також, за словами Рафальської, під тиском міліції.

Олександр ПЕКНИЙ.

ФОТОФАКТ

У столиці відбулася акція захисників природи і зоозахисників під гаслом «Ні — полюванню у містах!». Громадськість вимагає припинити злочинно вбивати тварин (у тому числі домашніх) у місті і легалізацію утримання комерційними структурами пересувних звіринців, в яких мучать тварин.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

САМОВРЯДУВАННЯ

Переформатування в облраді і битва за стадіон

Минулої п'ятниці біля приміщення, де проходять сесії Рівненської обласної ради, перед початком сесійного засідання мітингували працівники ЗАТ «Рівненський ливарний завод», що в селі Городок Рівненського району, вимагаючи від депутатів та керівництва області вплинути на ситуацію щодо виплати їм заборгованої заробітної плати.

— Працівникам не виплачено заробітну плату за січень—червень, — розповідає учасник пікетування, профспілковий активіст Арсентій Красніков, який доніс вимоги колективу ливарного заводу до депутатів облради, виступивши на сесії. — Після того, як у липні після наших акцій протесту в ситуацію втрутились облдержадміністрація і прокуратура, нам, хоч із запізненням, почали виплачувати зарплату за липень, серпень, вересень, однак за півроку завод нам заборгував по зарплаті чималеньку суму. Затримуються виплати і за жовтень.

Пікетників турбує те, що по згаданому підприємству порушено процедуру банкрутства (ухвала господарського суду Рівненської області № 5019/2862/11 від 30 грудня 2011 року). Якщо працівників не буде включено до реєстру кредиторів, вони залишаться без кровно зароблених коштів. Напругу посилює і той факт, що не виконуються рішення судів щодо виплати боргів ливарникам. У кулуарах ходять чутки, що за підприємством стоять дуже впливові власники, тому воно так грубо порушує трудове законодавство України.

Жваву дискусію як на постійних комісіях, так і на сесії Рівненської обласної ради викликало питання щодо прийняття у спільну власність територіальних громад області частки у майні комунального закладу «Стадіон «Авангард» Рівненської міської ради. Згоду на це попередньо дала сесія Рівненської міської ради.

Побудований ще 1970 року, стадіон «Авангард» у Рівному нині в жалюгідному стані. Місту ж бракує коштів, аби відремонтувати цю споруду. Тож за обопільною згодою депутатів Рівненських міської та обласної рад прийнято компромісне рішення про те, що стадіоном опікуватимуться як міська, так і обласна територіальна громади. Це дасть змогу акумулювати кошти міського та обласного бюджетів (із залученням спонсорів, меценатів) для того, щоб ця спортивна споруда була відремонтована і надалі утримувалась в належному стані, а також стала одним із центрів розвитку фізкультури і спорту на Рівненщині.

Дорогий імпортний газ спонукає НАК «Нафтогаз України» до розвідки запасів нафти і газу. Тож сесія Рівненської обласної ради задовольнила клопотання згаданої Національної акціонерної компанії щодо отримання спеціального дозволу на користування надрами з метою геологічного вивчення, в тому числі дослідно-промислового видобування нафти і газу в межах Пелчанської площі (це територія Дубенського, Млинівського та Радивилівського районів Рівненської області).

Перше після парламентських виборів засідання сесії Рівненської обласної ради не обійшлося без скандалу. Фракція ВО «Батьківщина» жорстко відреагувала на бажання трьох своїх депутатів балотуватись у народні депутати або самостійно вести агітацію за кандидата, якого не погодив з'їзд цієї політичної сили. Відтак одразу трьох депутатів виключили з партії з фракції. Однак ті ініціювали й оголосили про створення депутатської групи «Рівненщина», до якої, крім них, увійшли депутати обласної ради від «Сильної України» та «Нашої України». Тож тепер у депутатській групі «Рівненщина» тринадцять людей.

Олександра ЮРКОВА.
Рівне.

ГОЛОС УКРАЇНИ № 220 (5470)
ВІВТОРОК, 20 ЛИСТОПАДА 2012

У жовтні цього року банківська система України отримала рекордний прибуток. Минулого місяця він сягнув 1,02 мільярда гривень *(ukrnews24. com)*

У селі Базар Народицького району на Житомирщині вшанували пам'ять 359 розстріляних учасників Другого зимового походу армії УНР 1921 року, *передає наш власкор Олексій Кавун*

Цифрове телебачення надасть глядачам більший вибір і кращу якість

Анатолій Семеняга, головний інженер Донецької обласної державної телерадіокомпанії (ОДТРК), демонструє експонати музею місцевого телебачення. У ньому — громіздкі камери 70-х років, які записували зображення на плівку. Подивитися віднятий матеріал на місці було неможливо. Так само важко готувалися прямі трансляції: для цього потрібні були тонни спеціального обладнання і транспорт. Кіновиробництво в компанії повністю закрили лише в 1995-му: з'явилися зручні відеокамери. І ось тепер — нова революція: перехід на цифрове ефірне (наземне) мовлення. Про його переваги і про готовність телевізійників до сучасного формату роботи розповів генеральний директор Донецької ОДТРК Олег ДЖОЛОС **(на знімку).**

— Олеже Володимировичу, раніше мешканці півночі та півдня області скаржилися на те, що не мають змоги дивитися передачі обласного державного телебачення — антени не ловили сигнал. Від інформації були відрізані цілі міста і райони. Такі сигнали час від часу отримує і наша газета. Що зміниться після переходу на «цифру»?

— Принцип цифрового телебачення — більший вибір і краща якість. Телеглядач має доступ до 32 телевізійних каналів, тоді як на кімнатну антену нині приймає 5—7. Це дасть упевнений прийом канала обласної державної ТРК на всій території області. Нарешті третій аспект — зростаюча конкуренція телевиробників.

За підсумками конкурсу, проведеного Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення, можливість розповсюдження сигналу в цифровій мережі отримали 28 загальнонаціональних каналів. Ще чотири місця віддали регіональним мовникам. Якщо взяти Донеччину, то право розповсюджувати свої програми на всю область отримали ми і телеканал «Донбас». Ще два місця в мультиплексі МХ-5 посідають локальні компанії.

Із 1 січня 2012 року Донецька обласна державна телерадіокомпанія, як і всі державні ТРК, паралельно веде телевізійне мовлення й аналогове, й цифрове. При цьому телевізійні програми відрізняються: в «цифрі» — виключно програми на державне замовлення. Там немає реклами.

Сьогодні загальнонаціональних каналів в аналоговому мовленні — лише вісім. А на «цифрі» загальнонаціональну аудиторію отримують 28. Якщо тепер певні канали мають преференції, до них іде масовий рекламодавець, то «цифра» зрівнює всіх. Нові компанії стають такими само гравцями на телевізійному ринку реклами, як і решта. Фахівці прогнозують: по-перше, перерозподіл рекламного ринку, по-друге, те, що всі канали боротимуться за глядача. У кінцевому підсумку глядач повинен виграти, тому що зростає конкуренція. Так само обласні ТРК змагатимуться на рівних із місцевими мовниками. Звичайно, для нас це — плюс, тому що отримуємо більшу аудиторію та повноцінний канал мовлення. З другого боку, це — боротьба за глядача.

— У яку суму стане підключення до цифрового мовлення власнику телевізора?

— Щоб перейти на «цифру», потрібно придбати ТВ-тюнер, який підтримує стандарт DVBT-2 — комплект обладнання вартістю близько 500 гривень. До того ж купувати необхідно лише приставки двох виробників в офіційній торговельній мережі, оскільки кожен комплект закодований. Через завезені нелегально прилади ви не зможете дивитися цифрове телебачення.

Витрати на ТВ-тюнер та звичайну дециметрову антену — власне, це і всі витрати глядача на новий формат мовлення. За рішенням уряду, низка громадян мають пільги і забезпечуються тюнерами безкоштовно. Серед них — усі інваліди першої та другої груп, інваліди війни третьої групи, особи, які виховують дитину-інваліда, особи, які отримують субсидію для оплати житлово-комунальних послуг протягом опалювального сезону. Для безкоштовного отримання обладнання громадяни повинні звертатися до місцевих управлінь праці та соціального захисту населення.

Важлива деталь: один такий комплект підключається до одного телевізора. Якщо ви маєте у квартирі чи будинку кілька телевізорів, то для кожного з них знадобиться окремий тюнер. Підключення техніки нескладне: інструкція до комплектів додається. Після підключення можете дивитися весь набір каналів без будь-якої абонентської плати. Якість зображення — ідеальна за умови налаштування антени.

— Ви згадали про зростаючу конкуренцію між мовниками. Чи готова до неї ваша телерадіокомпанія?

— Передусім ми, як державний телеканал, виконуємо державне замовлення на виробництво і трансляцію програм. Звичайно, завдання сьогодні — виробляти не розважальний контент, а культурологічні, дитячі, пізнавальні, історичні програми. Одна з наших конкурентних переваг — різноманітність тематики. Крім того, програми робимо насамперед на місцевому матеріалі.

Друге: у нас є власний продукт. Щоденну тривалість програм власного виробництва за останній рік ми збільшили з 2,5 до 5 годин. Навіть лідери ринку не виробляють стільки: зазвичай приватні мовники купують програми чужого виробництва, а власних роблять одну-дві. Сформували мережу мовлення: лінійки громадсько-політичних, культурологічних, дитячих програм. Прагнемо, щоб вдумливий, небайдужий глядач неодмінно знайшов для себе щось цікаве на нашому каналі.

Третя перевага полягає в тому, що в Україні є розгалужена мережа регіональних державних телерадіокомпаній. За підтримки Комітету телебачення та радіомовлення запустили проект «Україна — одна родина». Це низка телевізійних проектів, які висвітлюють гострі соціально-економічні проблеми. Визначено 15 телерадіокомпаній, кожна з яких робить проект, а решта беруть участь. Наприклад, ми робимо проект «Повір у себе» — про питання соціальної адаптації та реабілітації інвалідів. Усі області знімають сюжети до цієї програми, щотижня ми її пакетуємо — і передачу дивляться по всій країні. Працюючи в одній системі, можемо продукувати якісний контент без додаткових витрат.

У портфелі нашої компанії вже нині маємо низку проектів, які обгрунтовано можемо назвати вдалими. Це випуски Регіональної служби новин (РСН) тричі протягом дня, це наша найрейтинговіша програма. «Шляхом реформ+», де у прямому ефірі обговорюємо резонансні проблеми охорони здоров'я, житлово-комунальної сфери, земельної реформи, пенсійного забезпечення. А програма «Спортивний простір» цього року була визнана Національним олімпійським комітетом України кращою спортивною регіональною програмою країни.

За умов належної координації спільної діяльності обласних державних ТРК, ефективного використання наявних ресурсів, принципово нового підходу до програмної концепції, поліпшення якості програм державні мовники цілком можуть стати лідерами регіонального сегмента цифрового телебачення. Важливо, що цифрове телебачення забезпечує рівні права громадян країни на інформацію, незалежно від місця проживання. Це дає змогу максимально побачити всі програми національних мовників. Отже, це можна вважати й одним з елементів забезпечення свободи слова в країні.

Інтерв'ю провела Ліна КУЩ.
Донецька область.
Фото надано Донецькою ОДТРК.

ДОВІДКОВО

Цифрове ефірне (наземне) телебачення дає можливість одночасно транслювати до 10 телевізійних програм на одному каналі. Якщо сьогодні для кожного канала потрібен свій передавач, то для «цифри» достатньо одного передавача на десять каналів. Набір телевізійних передач, які транслюються по одному каналу, називається мультиплексом. Нині в Україні до експлуатації пущено чотири мультиплекси, в кожному з яких — по вісім телевізійних програм.

Загалом в Україні 17 мільйонів домогосподарств. Із них 54 відсотки приймають ефірне телебачення на антену. Це потенційні абоненти «цифри». Близько 30 відсотків дивляться кабельне ТБ, 16 відсотків використовують індивідуальні супутникові антени.

Сьогодні загальнонаціональних каналів в аналоговому мовленні — лише вісім

ОГОЛОШЕННЯ

Універсальна товарна біржа "Суми" оголошує повторний аукціон з продажу активів, які належать АТ "КБ "Володимирський"

Лот №1 Комутатор 48Port Stackable Fast Ethernet Switch with Two 10/100/1000T/SFP Combo uplinks; дата випуску 15.12.2008; початкова вартість лоту - **1756,00 грн. з ПДВ. Лот №2**; Комп'ютер; ноутбук Toshiba Satellite A210-15K ; дата випуску 30.05.2008; початкова вартість лоту **649,00 грн. з ПДВ. Лот №3;** Крісло; оф.GENOA-1G; дата випуску 19.11.2004; початкова вартість лоту **1240,00 грн. з ПДВ. Лот №4;** М'який куточок; лівий; ; дата випуску 18.05.2005; початкова вартість лоту **1353,00 грн. з ПДВ. Лот №5;** Офісна стінка; в комплекті; дата випуску 22.11.2004; початкова вартість лоту **5275,00 грн. з ПДВ. Лот №6;** Сейф; ШМ2Д; дата випуску 27.09.2007; початкова вартість лоту **1112,00 грн. з ПДВ. Лот №7;** Сейф; сертифікований 2-й клас (700*600*600) 1кл.з.; дата випуску 10.12.2007; початкова вартість лоту **3060,00 грн. з ПДВ. Лот №8;** Сейф; ШМ-112-11 ; дата випуску 11.02.2004; початкова вартість лоту **924,00 грн. з ПДВ. Лот №9;** Сейф; офісний метал."Бізнес леді"; дата випуску 07.07.2003; початкова вартість лоту **1875,00 грн. з ПДВ. Лот №10;** Сейф; В 120/К 120/код ; дата випуску 16.01.2003; початкова вартість лоту **1350,00 грн. з ПДВ. Лот №11;** Стіл; офісний PECASO 1503/77; дата випуску 19.11.2004; початкова вартість лоту **1808,00 грн. з ПДВ. Лот №12;** Тумба; PGS/3 1503/791005; дата випуску 19.11.2004; початкова вартість лоту **1118,00 грн. з ПДВ. Лот №13;** Шафа; метал.2-х створчата з трейзером (195*100*45); дата випуску 13.04.2005; початкова вартість лоту **2268,00 грн. з ПДВ. Лот №14;** Шафа; офіс.3-х секційна; дата випуску 16.05.2005; початкова вартість лоту **5920,00 грн. з ПДВ. Лот №15;** Шафа; металева (195-100-45) ригельне замикання 4 полиці; дата випуску 10.04.2006; початкова вартість лоту **1925,00 грн. з ПДВ. Лот №16;** Шафа; з трейзером; дата випуску 08.04.2004; початкова вартість лоту **1920,00 грн. з ПДВ. Лот №17;** Шафа; без трейзера; дата випуску 08.04.2004; початкова вартість лоту **1800,00 грн. з ПДВ. Лот №18;** Шафа металева; дата випуску 11.06.2004; початкова вартість лоту **1920,00 грн. з ПДВ. Лот №19;** Шафа для серверної з вент.без стінок в компл.з панел.розв.кабелей та рамками; дата випуску 08.03.2004; початкова вартість лоту **1227,00 грн. з ПДВ. Лот №20;** Сейф; Сертифікований СА - 5 120х70х71; дата випуску 11.01.2002; початкова вартість лоту **8963,00 грн. з ПДВ. Лот №21;** Шафа; металевий "Пенал" 195*45*45; 13.10.2004; **1232,00 грн. з ПДВ. Лот №22;** Сейф; ШМ -121 (з пломбіратором); 08.11.2004; **911,00 грн. з ПДВ. Лот №23;** Шафа; металевий, пенал 4 полиці, ригельне замикання; 08.12.2006; **911,00 грн. з ПДВ. Лот №24;** Сервер; HP ProLiant ML350 G5; 27.06.2007; **2954,00 грн. з ПДВ. Лот №25;** Сервер; PrimeServer Start700i-1U в комплекті; 05.09.2007; **1860,00 грн. з ПДВ. Лот №26;** Сейф; сертифікований 1-клас кл.+кл. (1230*500*470); 05.09.2007; **2583,00 грн. з ПДВ. Лот №27;** Сейф; сертифікований 3-клас кл.+кл. (1200*600*600); 05.09.2007; **6327,00 грн. з ПДВ. Лот №28;** Шафа сейфова; пенал (1950*500*500); 05.09.2007; **1324,00 грн. з ПДВ. Лот №29;** Шафа сейфова; двохдверна (1950/900*450), ригельне замикання, 4 полиці; 05.09.2007; **1530,00 грн. з ПДВ. Лот №30;** Шафа сейфова; пенал (1950*500*500); 05.07.2007; **1323,00 грн. з ПДВ. Лот №31;** Шафа сейфова; двохдверна (1950/900*450), ригельне замикання, 4 полиці; 05.07.2007; **1764,00 грн. з ПДВ. Лот №32;** Комп'ютер; CSV 4U-S в комплекті (сервер); 31.03.2008; **2935,00 грн. з ПДВ. Лот №33;** Сейф; сертифікований двохдверний БС-3-03/4 кл.з. (2000*600*600); 16.05.2008; **11482,00 грн. з ПДВ. Лот №34;** Стіл; офісний (1600x1600); 29.05.2008; **845,00 грн. з ПДВ. Лот №35;** Стіл; офісний (1400x1600); 29.05.2008; **759,00 грн. з ПДВ. Лот №36;** Стіл; офісний (1500x1100); 29.05.2008; **831,00 грн. з ПДВ. Лот №37;** Шафа сейфова; шафа 4-х дверна (1800*900*400) ; 12.06.2008; **1697,00 грн. з ПДВ. Лот №38;** Шафа сейфова; шафа двухдверна (1830*915*458), ригельне замикання; 19.06.2008; **1646,00 грн. з ПДВ. Лот №39;** Міні АТС; Panasonic KX-TDA 30 з платами розширювання; 27.06.2008; **1640,00 грн. з ПДВ. Лот №40;** Кондиціонер ; LG G-12LH ; 10.07.2008; **1190,00 грн. з ПДВ. Лот №41;** Кондиціонер ; LG S-18 LHP ; 18.07.2008; **1960,00 грн. з ПДВ. Лот №42;** Кондиціонер ; LG KS H126 JLA4 ; 18.07.2008; **1190,00 грн. з ПДВ. Лот №43;** Кондиціонер ; LG KS H126 JLA4 ; 18.07.2008; **1190,00 грн. з ПДВ. Лот №44;** Кондиціонер ; LG KS H096 JLA3 ; 18.07.2008; **1190,00 грн. з ПДВ. Лот №45;** Шафа сейфова; 2-х створчата (1950*100*450)металева, ригельне замикання, 4 полиці; 30.07.2008; **1800,00 грн. з ПДВ. Лот №46;** Сервер; PrimeServer Start700i-1U ; 10.09.2008; **4210,00 грн. з ПДВ. Лот №47;** Сервер; NET Navigator; 25.03.2009; **10730,00 грн. з ПДВ. Лот №48;** Сервер; PrimeServer Start700i; 29.09.2008; **3609,00 грн. з ПДВ. Лот №49;** Міні АТС; TDA30 Digital Main Unit; 29.09.2008; **835,00 грн. з ПДВ. Лот №50;** Сейф; ШМ-112-11; 11.02.2004; **1108,00 грн. з ПДВ. Лот №51;** Сейф; сертифікований 3 клас (1220*600*600); 26.12.2007; **6850,00 грн. з ПДВ. Лот №52;** Сейф; 1 клас; 20.07.2004; **2529,00 грн. з ПДВ. Лот №53;** Вивіска; Козирьок (конструкція); 29.02.2008; **1359,00 грн. з ПДВ. Лот №54;** Сервер; PrimeServerStart700; 26.12.2007; **2130,00 грн. з ПДВ. Лот №55;** Рекламоносій; Лайт-бокс 3-х секційний (розмір 2,5х1,45 м); 31.10.2008; **1800,00 грн. з ПДВ. Лот №56;** Сейф; сертифікований 1 клас; 29.11.2004; **2529,00 грн. з ПДВ. Лот №57;** Сейф; сертифікований 3 клас; 29.11.2004; **6850,00 грн. з ПДВ. Лот №58;** Комп'ютер; Intel Celeron +Програмне забезпечення Windows XP Pro Rus ; 21.11.2008; **847,00 грн. з ПДВ. Лот №59;** Сейф; 1 класс ; 19.04.2004; **2529,00 грн. з ПДВ. Лот №60;** Сейф; сертифікований СА-2 ; 18.02.2003; **2867,00 грн. з ПДВ. Лот №61;** Сейф; шкаф металічний ; 29.11.2004; **1839,00 грн. з ПДВ. Лот №62;** Сервер; HP ML-110G5; 29.01.2009; **4580,00 грн. з ПДВ. Лот №63;** Сейф; 1 клас; 18.10.2004; **1992,00 грн. з ПДВ. Лот №64;** Сейф; сертифікований 1 клас; 19.04.2004; **1839,00 грн. з ПДВ. Лот №65;** Кондиціонер; LG G- 12LH; 29.09.2008; **1704,00 грн. з ПДВ. Лот №66;** Кондиціонер ; LG G- 24LH; 29.09.2008; **3470,00 грн. з ПДВ. Лот №67;** Сейф; сертифікований 1 класс ; 18.10.2004; **2169,00 грн. з ПДВ. Лот №68;** Сейф; сертифікований СА-3-02 (3 -й клас); 19.09.2003; **5820,00 грн. з ПДВ. Лот №69;** Стойка; банковская на 3 раб.места 5270*400*1150; 29.09.2004; **710,00 грн. з ПДВ. Лот №70;** Комп'ютер; Сервер HP DL 120G5 3065 DC 2.33/1333-4Mb/2x250Gb; 19.11.2008; **4785,00 грн. з ПДВ. Лот №71;** Сейф; сертифікований СА-3; 22.09.2004; **6850,00 грн. з ПДВ. Лот №72;** Стіл; фігурний однотумбовий; 30.06.2009; **574,00 грн. з ПДВ. Лот №73;** Стіл; фігурний однотумбовий; 30.06.2009; **574,00 грн. з ПДВ. Лот №74;** Банкнота; Лічильник банкнот BILLCON 120SD; 30.06.2009; **4154,00 грн. з ПДВ. Лот №75;** Банкнота; Лічильник банкнот BILLCON 120SD; 30.06.2009; **4154,00 грн. з ПДВ. Лот №76;** Сейф; офісний СО-105 з касою; 30.06.2009; **774,00 грн. з ПДВ. Лот №77;** Сейф; офісний СО-105 з касою; 30.06.2009; **774,00 грн. з ПДВ. Лот №78;** Сейф; офісний СО-105 з касою; 30.06.2009; **774,00 грн. з ПДВ. Лот №79;** Шафа сейфова; двохдверна (1860*850*00); 30.06.2009; **1882,00 грн. з ПДВ. Лот №80;** Шафа сейфова; двохдверна (1860*850*00); 30.06.2009; **1882,00 грн. з ПДВ. Лот №81;** Комп'ютер; 80 Гб,DVD,512 Мб memory з монітором; 30.06.2009; **847,00 грн. з ПДВ. Лот №82;** Комп'ютер; 80 Гб,DVD-RW,512 Мб memory з монітором; 30.06.2009; **847,00 грн. з ПДВ. Лот №83;** Комп'ютер; 80 Гб,DVD,512Мб memory; 30.06.2009; **565,00 грн. з ПДВ. Лот №84;** Комп'ютер; 80 Гб,DVD,512Мб memory; 30.06.2009; **565,00 грн. з ПДВ. Лот №85;** Комп'ютер; 80 Гб,DVD,512Мб memory; 30.06.2009; **565,00 грн. з ПДВ. Лот №86;** Комп'ютер; 80 Гб,DVD,256Мб memory; 30.06.2009; **565,00 грн. з ПДВ. Лот №87;** Принтер; FX 2610 матричний; 30.06.2009; **558,00 грн. з ПДВ. Лот №88;** Копіювальний апарат; Canon IR2016J; 30.06.2009; **1560,00 грн. з ПДВ. Лот №89;** ИБП; APC 2200, блок безпереб.живлення; 30.06.2009; **1369,00 грн. з ПДВ. Лот №90;** Сейф; сертифікований СА-3; 14.06.2004; **6850,00 грн. з ПДВ. Лот №91;** Сейф; сертифікований СА-3-02 (3-го класу); 19.09.2003; **5820,00 грн. з ПДВ. Лот №92;** Сейф; сертифікований 1-го класу; 19.04.2004; **2169,00 грн. з ПДВ. Лот №93;** Сейф; сертифікований 1-го класу; 18.10.2004; **2169,00 грн. з ПДВ. Лот №94;** Шафа сейфова; металева; 19.05.2005; **1859,00 грн. з ПДВ. Лот №95;** Шафа сейфова; металева ; 27.09.2004; **1859,00 грн. з ПДВ. Лот №96**; Сейф; сертифікований СА-3 1220*600*600 ; 14.07.2004; **6279,00 грн. з ПДВ. Лот №97;** Сейф; 1 клас; 14.07.2004; **1992,00 грн. з ПДВ. Лот №98;** Сейф; шкаф металичний без трейзера ; 23.09.2004; **1859,00 грн. з ПДВ. Лот №99;** Стелаж; під кредитні справи ; 24.01.2005; **1447,00 грн. з ПДВ. Лот №100;** Сейф; ШМ 1950*1200*450; 09.12.2003; **1859,00 грн. з ПДВ. Лот №101;** Сейф; СА-3-02 (3 клас) ; 18.03.2004; **6850,00 грн. з ПДВ. Лот №102;** Сейф; 1 клас ; 19.04.2004; **1992,00 грн. з ПДВ. Лот №103;** Сейф; шафа металева; 14.07.2004; **1859,00 грн. з ПДВ. Лот №104**; Сейф; шафа металева; 31.08.2004; **1859,00 грн. з ПДВ. Лот №105;** Сейф; шафа металева; 29.11.2004; **1859,00 грн. з ПДВ. Лот №106**; Сейф; СВ-1107-11 Со-1; 30.01.2006; **1992,00 грн. з ПДВ. Лот №107;** Сейф; СА-3-02 ; 27.01.2004; **6850,00 грн. з ПДВ. Лот №108**; Сейф; сертифікований СА-1; 11.04.2003; **2346,00 грн. з ПДВ. Лот №109**; Сейф; 1 клас ; 14.07.2004; **1992,00 грн. з ПДВ. Лот №110;** Сейф; СА-2 бетон ; 01.10.2003; **3219,00 грн. з ПДВ. Лот №111;** Комп'ютер; Intel Celeron +Програмне забезпечення Windows XP Pro Rus ; 19.09.2008; **989,00 грн. з ПДВ. Лот №112;** Комп'ютер; Intel Celeron E6550; 25.06.2008; **942,00 грн. з ПДВ. Лот №113;** Сервер; Сервер IBM x3650/e5405/2Gb/6x300Gb/835w Windows Client 2008 ; 19.11.2008; **14071,00 грн. з ПДВ. Лот №114;** Сервер; Сервер HP ML 150G5/5405 ; 27.02.2009; **1617,00 грн. з ПДВ. Лот №115;** Комп'ютер; Intel Celeron E1200+ Програмне забезпечення Windows XP Pro Rus(25.07.08) ; 25.04.2008; **883,00 грн. з ПДВ. Лот №116;** Сейф; сертифікований БС-3-05 (1570*600*600); 09.09.2009; **6962,00 грн. з ПДВ. Лот №117**; Сейф; офісний СО-105 з касою; 09.09.2009; **833,00 грн. з ПДВ. Лот №118;** Сейф; офісний СО-105 з касою; 09.09.2009; **833,00 грн. з ПДВ. Лот №119;** Шафа металева; пенал (1860*425*500); 09.09.2009; **1323,00 грн. з ПДВ. Лот №120;** Модем; DYNAMIX UM SHDSL NTU V.35; 24.12.2009; **83,00 грн. з ПДВ. Лот №121**; Принтер; HP LaserJet P2055d (CE457A),A4,1200dpi, 33ppm; 30.11.2010; **2217,00 грн. з ПДВ.**

Місцезнаходження майна: м. Суми, пл. Незалежності, 10.

Умови продажу:

1. Реєстраційний внесок - 17,00 грн. та гарантійний внесок в розмірі 10% від початкової вартості продажу кожного лоту, вносяться на рахунок організатора аукціону: **п/р 26004000100914 в ПАТ "Столичний", МФО: 397133, одержувач - Універсальна товарна біржа "Суми", код ЄДРПОУ 37186792.**

2. Крок аукціону - 10% (десять відсотків) від початкової (стартової) вартості лоту.

3. Оплата послуг Організатора аукціону - Універсальній товарній біржі "Суми" здійснюється продавцем.

4. Переможцю аукціону, який відмовився від підписання протоколу аукціону, або сплати коштів за покупку майна в установлений термін, грошові кошти у розмірі 10% початкової ціни продажу лоту, внесені учасником для участі в аукціоні, не повертаються.

5. Розрахунки із продавцем за придбане майно мають бути здійснені протягом терміну вказаному у договорі купівлі-продажу.

Прийом заяв на участь в аукціоні буде проводитись починаючи з "21" листопада 2012 року з 9:00 до 17:00 години кожного робочого дня за адресою: м. Суми, вул. Петропавлівська, 61, оф.31.

Кінцевий термін прийому заяв - за три дні до початку аукціону.

Ознайомитись з майном можна щодня, крім вихідних днів, з 9.00 до 17.00 за місцем знаходження майна.

Аукціон відбудеться "06" грудня 2012р. об 14:00 у залі АТ "КБ "Володимирський", за адресою: м. Суми, пл. Незалежності, 10.

Бажаючим придбати майно звертатися до служби з організації аукціону:

Універсальна товарна біржа "Суми" - м. Суми, вул.Петропавлівська, 61, оф.31.

Відповідальна особа - Брага Володимир Іванович.

Тел./факс (0542) 655-761, моб. 050-724-73-98

Українська універсальна біржа 10 грудня 2012 року об 11.00 год. в торгово-операційній залі УУБ (м. Дніпропетровськ, вул. Леніна, буд. 26, 5-й поверх, прим.14) проводить відкриті торги (аукціон) з продажу майна, що належить підприємству-банкруту Закрите акціонерне товариство "УКРСКЛОПРОМ", код ЄДРПОУ 31760000 (73035, м. Херсон, провулок Янтарний, 2), що виставляється на торги арбітражним керуючим - ліквідатором Вдовіним Максимом Володимировичем

№ з/п	№лоту	Найменування майна, технічні характеристики	Місцезнаходження майна	Початкова вартість продажу майна, грн., без ПДВ.
1.	4200	Склоформуюча машина 2 ПВМ - 12	м. Херсон, провулок Янтарний, 2	645 330,00
2.	4201	Склоформуюча машина 2 ПВМ - 12	м. Херсон, провулок Янтарний, 2	645 330,00
3.	4202	Склоформуюча машина 2 ПВМ - 12	м. Херсон, провулок Янтарний, 2	645 330,00
4.	4203	Склоформуюча машина 2 ПВМ - 12	м. Херсон, провулок Янтарний, 2	645 330,00
5.	4204	Склоформуюча машина 2 ПВМ - 12	м. Херсон, провулок Янтарний, 2	645 330,00
6.	4205	Автомат пакування склотари	м. Херсон, провулок Янтарний, 2	46 434,00

Шляхи подальшого використання майна покупці вирішують самостійно згідно чинного законодавства.

Ознайомитись з майном можна щоденно з 10.00 до 17.00 год., за місцем його розташування, зателефонувавши попередньо за тел.: (050) 340-08-84.

Прийом заявок на участь у відкритих торгах (аукціоні) проводиться за адресою: м. Дніпропетровськ, вул. Леніна, 15, к. 38 (відділ біржових операцій) та закінчується 06 грудня 2012 року о 17.30 год.

Учасники відкритих торгів (аукціону):

- сплачують реєстраційний внесок у розмірі 17 грн., в т.ч. ПДВ на п/р організатора відкритих торгів (аукціону) № 2600000001643 в ПАТ "Креді Агріколь банк", МФО 300614, код ЄДРПОУ 25158707- одержувач Українська універсальна біржа;

- вносять гарантійний внесок у розмірі 10% (без ПДВ) від початкової вартості лоту на п/р організатора відкритих торгів (аукціону) п/№ 26007000000380 у ПАТ "Креді Агріколь банк", МФО 300614, код ЄДРПОУ 25158707 - одержувач Українська універсальна біржа.

Зазначені грошові кошти вносяться шляхом безготівкового перерахування на відповідні поточні рахунки.

Квитанції про сплату подаються разом з заявкою на участь у відкритих торгах (аукціоні).

Витрати по організації та проведенню відкритих торгів (аукціону) покладаються на покупця (переможця аукціону), який в момент подання заявки на участь у відкритих торгах (аукціоні), підписує договір про умови участі у відкритих торгах (аукціоні) з його організатором.

Покупець - переможець відкритих торгів (аукціону) зобов'язаний сплатити кошти за придбане майно на рахунок Продавця № 26006302359 в ПАТ "Єкатеринославський комерційний банк", МФО 305987, код ЄДРПОУ 31760000, отримувач - Закрите акціонерне товариство "УКРСКЛОПРОМ", протягом 10 (десяти) банківських днів від дати проведення відкритих торгів (аукціону) шляхом їх безготівкового перерахування з відкритих ним у банках України рахунків.

Служба по організації відкритих торгів (аукціону) знаходиться за адресою: м. Дніпропетровськ, вул. Леніна, 15, к. 38 (відділ біржових операцій) тел. (056) 785-29-61, 370-46-88.

Додаткову інформацію щодо умов участі у відкритих торгах (аукціоні) можна отримати за адресою: м. Дніпропетровськ, вул. Леніна, 15, к. 38 (відділ біржових операцій) тел. (056) 785-29-61, 370-46-88.

Розпорядок роботи УУБ: понеділок - п'ятниця з 8.30 до 17.30.

Постановою Господарського суду Донецької області від 08.11.2012 р. у справі № 45/109Б визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю "М'ясний продукт", код ЄДРПОУ 33603926, що зареєстроване за адресою: 84639, Донецька область, м. Горлівка, вул. Микитівська, буд. 33А, відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором по справі призначено арбітражного керуючого Яїцькова Антона Володимировича, ліцензія серія АВ № 499042 Державного департаменту з питань банкрутства від 04.12.2009 р., адреса: 85740, м. Докучаєвськ, Донецька область, вул. Чапаєва, буд. 4а, тел. (062)345-25-96. Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення.

---

1. Оголошення про проведення торгів з обмеженою участю

1. Замовник торгів: **ТОВ "Краматорськтеплоенерго" код за ЄДРПОУ 34657789**

1.1. Поштова адреса **84305, Україна Донецька обл., м.Краматорськ, вул. Орджонікідзе,5.**

1.2. Контактні телефони **(06264) 3-97-07, факс 3-14-06.**

2. Інформація про процедуру закупівлі: **Послуги з охорони території, та забезпечення пропускного режиму ТОВ "Краматорсьтеплоенерго".**

3. Місце та спосіб отримання тендерної документації: **за поштовою адресою, надіславши письмовий запит або факс - повідомлення про бажання участі у відкритих торгах**

4. Кінцевий термін подання - **12 грудня 2012 року до 13-00.**

Ліквідатор Акціонерного банку "Банк регіонального розвитку" повідомляє про продаж права вимоги зобов'язання фізичної особи-боржника, що виникає з кредитного договору №11/01-98-КФ від 01 лютого 2007 року на загальну суму 301 032,90 грн., що належить Банку та знаходиться за адресою: м.Київ, вул.Машинобудівна,44. Продаж права вимоги буде здійснюватись не раніше робочих 10 днів з дати публікації даного оголошення. З питань ознайомлення та за більш докладною інформацією звертатись за тел.: (044) 494-48-40, тел./факс(044)494-48-50.

Продається компанія - Товариство з обмеженою відповідальністю "Промислова група "Союз" (ідентифікаційний код 32784718, м. Київ, вул. Бакуніна,3) з діючою ліцензією Мінпромполітики України на заготівлю, переробку металобрухту чорних металів. Довідки за телефоном: (044)377-75-86.

Універсальна товарна біржа "Суми" оголошує аукціон з продажу активів, які належать АТ "КБ "Володимирський"

Лот №1. Колісний транспортний засіб ВАЗ 21043, 2004 року випуску, реєстраційний номер - ВМ3316АА, шасі (кузов, рама) ХТК21043040022713, об'єм двигуна 1451 см.куб., колір червоний.

Початкова вартість продажу - 14 037,00 грн. з урахуванням ПДВ.

Умови продажу:

1. Реєстраційний внесок - 17,00 грн. та гарантійний внесок в розмірі 10% від початкової вартості лоту (1403,70 грн.) вносяться на рахунок організатора аукціону: **п/р 26004000100914 в ПАТ "Столичний", МФО: 397133, одержувач - Універсальна товарна біржа "Суми", код ЄДРПОУ 37186792.**

2. Крок аукціону - 10% (десять відсотків) від початкової (стартової) вартості лоту.

3. Оплата послуг Організатора аукціону - Універсальній товарній біржі "Суми" здійснюється Продавцем.

4. Переможцю аукціону, який відмовився від підписання протоколу аукціону, або сплати коштів за покупку майна в установлений термін, грошові кошти у розмірі 10% початкової ціни продажу лоту, внесені учасником для участі в аукціоні, не повертаються.

5. Розрахунки із продавцем за придбане майно мають бути здійснені протягом терміну вказаному у договорі купівлі-продажу.

6. Витрати за оформлення права власності на майно несе Покупець.

Прийом заяв на участь в аукціоні буде проводитись починаючи з дня публікації з 9:00 до 17:00 кожного робочого дня за адресою: м.Суми, вул. Петропавловська, 61, оф.31.

Кінцевий термін прийому заяв - за три дні до початку аукціону.

Ознайомитись з майном можна щодня, крім вихідних днів, з 9.00 до 17.00 за місцем знаходження майна, попередньо узгодивши бажаний час ознайомлення з майном за телефоном (0542) 675-137.

Аукціон відбудеться "06" грудня 2012р. об 11:00 у залі АТ "КБ "Володимирський", за адресою: м. Суми, пл. Незалежності, 10.

Бажаючим придбати майно звертатися до служби з організації аукціону:

Універсальна товарна біржа "Суми" - м. Суми, вул. Петропавловська, 61, оф.31.

Відповідальна особа - Брага Володимир Іванович.

Тел./факс (0542) 655-761, моб. 050-724-73-98

Про зміну надання умов послуги "Сміховиклик" в мережі life:)

ТОВ "Астеліт", що надає послуги рухомого (мобільного) зв'язку під торговою маркою life:), повідомляє про зміну умов надання послуги **"Сміховиклик".**

З 28.11.2012 року змінюються умови надання доступу до послуги "Сміховиклик". Вартість хвилини розмови в рамках послуги встановлюється за тарифом наведеним в Таблиці № 1..

Таблиця №1

Номер	Опис контенту	Вартість однієї хвилини доступу до контенту*, грн. без ПДВ та без урахуванням збору до ПФ	ПДВ, грн.	Збір до ПФ, грн.	Загальна вартість однієї хвилину доступу до контенту, грн. з ПДВ та з урахуванням збору до ПФ
5	Доступ до послуги «Сміховиклик»	0,83	0,17	0,06	1,06

* Вартість доступу до Контенту за одну Транзакцію, що надається по голосовому номеру, складається з вартості однієї хвилини доступу до Контенту, помноженої на кількість хвилин доступу

Повна тарифна одиниця - 1 хвилина.

Послуга "Сміховиклик" полягає в автоматичній зміні голосу Абонента в режимі онлайн під час здійснення Абонентом вихідного дзвінка з мобільного телефону.

Послуга "Сміховиклик" здійснюється шляхом набору Абонентом наступної комбінації: короткий номер *5* + номер телефону Абонента (у форматі 0XXXXXXXXX), якому здійснюється дзвінок, після привітання автоінформатора, здійснюється вибір з запропонованих голосів з наступним з'єднанням з Абонентом, якому телефонують.

Детальна інформація про тарифи, умови користування послугами, на: www.life.com.ua, 0 800 20 5433 (безкоштовно зі стаціонарних телефонів у межах України), 5433 (безкоштовно у мережі life:)) або у пунктах продажу life:).

Ліцензія НКРЗ АБ №222715 від 17.11.2005 р. ТОВ "Астеліт", 03110, м. Київ, вул. Солом'янська, 11, літера "А"

Постановами Господарського суду Запорізької області

- від 23.10.2012 по справі № 5009/2400/12 про банкрутство ТОВ "Агро Вєлєс" (м. Запоріжжя, вул.. Червоногвардійська 48, код ЄДРПОУ 35941670)
- від 09.10.2012 по справі № 5009/3198/12 про банкрутство ТОВ "Компанія "Газінвесттрейд" (м. Запоріжжя, вул.. Залізнична 11, код ЄДРПОУ 32521815)
- від 08.10.2012 по справі № 5009/2461/12 про банкрутство ТОВ "Крафт Ін✍ вест" (м. Запоріжжя, вул.. Червоногвардійська 40, код ЄДРПОУ 37772657)
- від 08.10.2012 по справі № 5009/2408/12 про банкрутство ТОВ "Лігал - Ед✍ вайзинг" (м. Запоріжжя, вул.. Яценка 4, код ЄДРПОУ 37883181)
- від 23.10.2012 по справі № 5009/3203/12 про банкрутство ТОВ "Полі - Пром" (м. Запоріжжя, вул.. Залізнична 11, код ЄДРПОУ 36351081)
- від 09.10.2012 по справі № 5009/3151/12 про банкрутство ТОВ "Промтрейд - М" (м. Запоріжжя, вул.. Залізнична 11, код ЄДРПОУ 36925377)
- від 23.10.2012 по справі № 5009/3695/12 про банкрутство ПП "Равтус" (м. Запоріжжя, вул.. Доківська 2, код ЄДРПОУ 30506105)
- від 23.10.2012 по справі № 5009/3197/12 про банкрутство ТОВ "Сітітранс" (м. Запоріжжя, вул.. Залізнична 11 код ЄДРПОУ 36351076)

вищезазначені суб'єкти господарювання визнано банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру, ліквідатором боржника призначено арбітражного керуючого Клименко О.Ю. (ліцензія АВ 600780 від 14.05.2012).

Вимоги кредиторів приймаються протягом одного місяця від дати публікації за адресою: 69063 м. Запоріжжя, пр. Леніна 44 оф. 33.

СПОРТ

№ 220 (5470) ВІВТОРОК, 20 ЛИСТОПАДА 2012

Сьогодні в Україні мінлива хмарність, без опадів. Уночі, вранці подекуди туман, слабка ожеледь. Вітер південно–східний, північно–східний, 5—10 м/с. Температура вночі — від 3 градусів морозу до 2 тепла, у Криму — плюс 3—8. Удень — 1—6 градусів вище нуля, на Закарпатті й півдні Криму — до 13 градусів тепла.

ЦЬОГО ДНЯ, 20 ЛИСТОПАДА

■ **1917.** Затверджено III Універсал Центральної Ради, який проголосив Українську Народну Республіку (УНР), формально не пориваючи федеративних зв'язків із Росією. ■ **1963.** На 79 році життя померла онучка Т. Г. Шевченка по лінії його старшого брата Микити — Олена Петрівна Шевченко. ■ **1991.** У Донецьку створено першу в країні інвестиційну компанію «Діком», мета якої — розвиток ринку цінних паперів, сприяння виходу України на світовий фінансовий ринок. ■ **1996.** Президент України Л. Кучма підписав Указ «Про Національний фонд соціального захисту матерів і дітей «Україна — дітям».

У НОМЕР

Турнірна хроніка

Баскетбол. У Словенії відбулося жеребкування Євробаскета-2013.

Група А. Франція, Велика Британія, Німеччина, УКРАЇНА, Бельгія, Ізраїль.

Група В. Македонія, Литва, Чорногорія, Боснія і Герцеговина, Латвія, Сербія.

Група С. Іспанія, Словенія, Хорватія, Польща, Грузія, Чехія.

Група D. Росія, Греція, Італія, Фінляндія, Туреччина, Швеція.

***

Регулярний чемпіонат України. Суперліга. **16 листопада**. «Миколаїв» — «Дніпро-Азот». 85:66 (24:17, 21:15, 19:18, 21:16). «Черкаські Мавпи» — «Київ». 78:68 (24:10, 18:15, 18:18, 18:25). «Дніпро» — «Хімік». 68:90 (14:22, 18:21, 16:30, 20:17). **17 листопада**. «Ферро-ЗНТУ» — «Донецьк». 91:83 (21:22, 18:19, 27:23, 25:19). **18 листопада.** «Черкаські Мавпи» — «Дніпро». 90:97 ОТ (31:18, 22:17, 8:15, 25:36, 4:11).

«Будівельник», «Хімік», «Ферро-ЗНТУ» — по 10 перемог, «Галичина» — 9, «Азовмаш», «Говерла» — по 8, «Донецьк», «Кривбасбаскет» — по 6, «Черкаські Мавпи» — 5, «Миколаїв» — 5, «Дніпро-Азот», «Дніпро» — по 4, «Одеса», «Київ» — по 3.

Хокей. Регулярний чемпіонат ПХЛ України. **16 листопада.** «Компаньйон» — «Сокіл». 3:2 (2:0, 0:1, 1:1). **17 листопада.** «Динамо» — «Донбас-2». 2:4 (1:3, 1:1, 0:0). «Беркут» — «Леви». 4:1 (2:1, 0:0, 2:0).

«Беркут» — 42 очки, «Динамо», «Сокіл» — по 29, «Компаньйон», «Донбас-2» — по 27, «Леви» — 23, «Білий Барс» — 3.

***

Регулярний чемпіонат КХЛ. «Донбас» (Донецьк) — «Ак Барс» (Казань). 3:2 ОТ (1:0, 1:1, 0:1, 1:0).

Футбол. Першість України. Перша ліга. 20-й тур. «Оболонь» — «Сталь» . 2:3. «Полтава» — «Титан». 0:1. «Зірка» — «Буковина». 3:1. «Одеса» — «Суми». 1:3. «Арсенал» — «Олександрія». 1:4. «Нафтовик» — «Олімпік». 3:0. «Геліос» — «Кримтеплиця». 2:0. «Динамо-2» — «Авангард». 0:2.

Мав відбутися матч «Миколаїв» — «Севастополь», але господарі відмовилася виходити на поле, оголосивши бойкот у відповідь на свавілля місцевої влади та невиплату зарплати. Нагадаємо, що в попередньому турі на матч до Чернівців проти «Буковини» не вирушила столична «Оболонь». Киянам зарахували технічну поразку.

«Сталь», «Олександрія» — по 40 очок, «Севастополь» — 38, «Нафтовик» — 34, «Зірка», «Авангард» — по 33, «Геліос», «Олімпік» — по 28, «Полтава», «Буковина», «Суми» — по 27, «Миколаїв» — 26, «Кримтеплиця» — 24, «Оболонь», «Титан» — по 22, «Арсенал» — 15, «Одеса» — 11, «Динамо-2» — 11.

XII чемпіонат України з футболу серед ВНЗ. 6-й тур. **Інформаційну підтримку змаганням надає «Голос України».**

«Тернопіль-Педуніверситет» — «Юнга—Морська академія» (Одеса). 4:0. «Легпром» (Київ) — «Буревісник» (Кременець). 2:1. «Меркурій-КНТУ» (Київ) — «Податковий університет» (Ірпінь). 1:0.

«Тернопіль-Педуніверситет» — 13 очок, «Легпром» — 9, «Університет» (Чернівці), «Буревісник» — по 7, «Податковий університет», «Юнга—Морська академія» — по 4, «Меркурій-КНТУ» — 3.

«Арсенал» перервав унікальну серію «Шахтаря»

Футбол. Чемпіонат країни. Прем'єр-ліга. 16-й тур.

17 листопада.

«Говерла» — «Чорноморець». 1:1. 3 000 глядачів. **Рефері** — Бойко (Київська область). **Голи**: Фелпето, 57 — Політило, 72.

«Металург» Зп — «Зоря». 0:0. 3 500 глядачів. **Рефері** — Кутаков (Київська область).

«Металург» Д — «Динамо». 1:0. 2 500 глядачів. **Рефері** — Жабченко (Сімферополь). **Гол**: Дімітров, 71.

«Арсенал» — «Шахтар». 2:0. 3 050 глядачів. **Рефері** — Дердо (Іллічівськ). **Голи**: Шацьких, 34, Кобахідзе, 90+3. **Вилучено** Ракицького («Шахтар», 48, фол останньої надії).

	В	Н	П	М	О
1. «Шахтар»	**15**	**0**	**1**	**48—8**	**45**
2. «Дніпро»	**10**	**4**	**2**	**28—13**	**34**
3. «Динамо»	**10**	**1**	**5**	**26—13**	**31**
4. «Металіст»	9	3	4	27—14	30
5. «Чорноморець»	7	3	6	17—19	24
6. «Арсенал»	6	5	5	18—21	23
7. «Металург» Д	6	4	6	22—21	22
8. «Кривбас»	6	3	7	18—25	21
9. «Ворскла»	5	5	6	18—19	20
10. «Волинь»	5	5	6	17— 21	20
11. «Іллічівець»	5	4	7	18—16	19
12. «Зоря»	5	4	7	17—20	19
13. «Таврія»	5	3	8	11—16	18
14. «Карпати»	4	4	8	21—26	16
15. «Говерла»	**2**	**5**	**9**	**15—30**	**11**
16. «Металург» Зп	**0**	**3**	**13**	**4—40**	**3**

Боротьба у повітрі.

18 листопада.

«Таврія» — «Дніпро». 1:2. 6 200 глядачів. **Рефері** — Абдула (Харків). **Голи**: Федчук, 61 — Калинич, 74, Джуліано, 80.

«Кривбас» — «Ворскла». 3:2. 1 250 глядачів. **Рефері** — Труханов (Харків). **Голи**: Антонов, 30, 53, Прийомов, 57 — Янузі, 52, Безус, 83.

«Іллічівець» — «Металіст». 0:2. 5 600 глядачів. **Рефері** — Євген Арановський (Київ). **Голи:** Крістальдо, 10, 57.

«Карпати» — «Волинь». 2:0. 12 400 глядачів. **Рефері** — Мосейчук (Чернівці). **Голи**: Лукас, 1, Кенія, 65.

Бомбардири: Мхітарян («Шахтар») — 16 м'ячів, Ідейє («Динамо») — 10, Лукас («Карпати») — 8.

Дев'ять останніх матчів «Шахтаря» у попередньому чемпіонаті і п'ятнадцять у нинішньому (загалом 24!) завершувалися його перемогами. Цей дуже високий результат абсолютно справедливо свідчить про величезну перевагу «гірників» над рештою учасників. Насамперед в організації гри. До речі, у стартовому турі (15 липня) першого кола чемпіон переміг столичний «Арсенал» на «Донбас Арені» з принизливим для гостей рахунком — 6:0!

І от у першому поєдинку другого кола «канроніри» взяли цілком переконливий реванш. Щоправда, гостей підвів Ракицький, котрий на 48-й хвилині схопив руками Ковпака, коли той виходив сам на сам із П'ятовим. За це — червона картка. Але ми знаємо, що «Шахтар» і в неповному складі здатен диктувати умови будь-якому супернику, нав'язати йому свою гру, зрештою, зламати його. Та цього разу обставини склалися так, що підопічні Мірчі Луческу у підсумку викинули білого прапора.

Окремі авторитетні фахівці вважають: те, що сталося у Києві, сенсацією називати

Максим Шацьких (ліворуч) відкрив рахунок у матчі «канонірів» та «гірників».

ніяк не можна. Команда, котра весь час вигравала, обов'язково колись мала зазнати поразки. Чому це сталося в зустрічі саме проти «Арсеналу»? Киянам після невдач у чотирьох матчах не було вже куди відступати. До того ж вони показали цілком пристойний рівень гри, довели, що є командою. Леонід Кучук зміг налаштувати своїх підопічних на такий маленький подвиг. Натомість «Шахтар» важко було впізнати, своєї гри він не продемонстрував.

А от інший київський клуб — «Динамо» — цього разу дуже розчарував своїх прихильників. Важко назвати динамівців командою в той поєдинку. То був якийсь розбалансований набір футболістів. Не дарма наступного дня поповзли чутки, що Олег Блохін взимку має намір позбутися великої групи гравців. У різних списках називаються: Бетао, Алмейда, Дуду, Нінкович, Юссуф, Аруна, Кравець, Кранчар, Раффаел і Рубен. А як воно буде насправді, побачимо. Адже чекати залишилося не так уже й багато.

Але давайте повернемося до матчу в Донецьку. Асистент тренера киян Олексій Михайличенко **(на знімку)** так прокоментував поразку своєї команди:

— Яка гра, такий і результат. З подібною самовіддачею, бажанням боротися, командними швидкостями діяти не можна. Імена у футбол не грають — це роблять футболісти. Цього разу можна було міняти будь-якого гравця, і це б не стало гіршим варіантом.

Отже, ми стали свідками сіренької гри, про яку хочеться якнайшвидше забути. Але і за таких умов зовсім необов'язково було програвати. Та справа навіть не в цьому. Якщо футболіст виходить на матч, то навіть коли в нього щось не виходить, він зобов'язаний боротися, битися, «вмирати» на полі. А те, що ми побачили у виконанні багатьох наших футболістів — це, можливо, накопичена втома. Але якщо ти втомився, то треба казати про це і йти у відпустку, а не братися за гру.

— У чому конкретно «Динамо» поступилося супернику?

— Якщо не вистачає майстерності, вміння, везіння, то це компенсується бажанням. Але сьогодні наша команда програла практично всю боротьбу. Це й стало основною причиною підсумкового результату поєдинку.

— Чи вплине ця невдача на гру «Динамо» в зустрічі проти ПСЖ у Лізі чемпіонів?

— Безперечно вплине, бо все взаємозалежне. Кожна наступна зустріч нерозривно пов'язана з попередньою. Це стосується і підготовки, і настрою, і фізичної форми.

...Два інші, за українськими мірками, суперклуби — «Дніпро» і «Металіст» — здобули перемоги. Дніпропетровці знову вийшли на чисте друге місце, а харків'яни скоротили відставання від третього, на якому опинилося «Динамо», до одного очка.

Насамкінець про цікаву подію, котра сталася на стадіоні «Україна» у Львові. Львів'янин Лукас забив, можна сказати, блискавичний гол. Він на 30-й(!) секунді матчу «Карпат» проти «Волині» відправив м'яча у ворота гостей.

Фото shakhtar.com і metallurg.donetsk.ua.

Над номером працювали: Віталій СУДДЯ, Дмитро ПОТАПЕНКО, Ірина ШАТРОВА.

Редколегія: Леонід **БРОВЧЕНКО,** Анатолій **ГОРЛОВ,** Сергій **ДЕМСЬКИЙ,** Віталій **ЖЕЖЕРА,** Іван **ІЛЛЯШ,** Світлана **ПИСАРЕНКО,** Віталій **СУДДЯ.**

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

Засновник — Верховна Рада України

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси та передплатна ціна на 2012 рік

Для фізичних осіб:
40224 — 10 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 8 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).

Для підприємств і організацій:
60955 — 30 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 100000.

Друк:
ТОВ «Мега-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15
www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 27420

Макет, верстка — редакція газети «Голос України».

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ **ТЕЛЕФОНИ:**
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — **загальний**
reklama@golos.com.ua — **відділ реклами**
let@golos.com.ua — **відділ листів**
foto@golos.com.ua — **відділ ілюстрацій**

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

